

Įmonių grupė „ALITA“, AB

2009 m. gruodžio 31 d. atskirų
finansinių ataskaitų rinkinys

Turinys

Informacija apie Bendrovę	2
Metinė ataskaita	3
Nepriklausomo auditoriaus išvada Įmonių grupė „ALITA“, AB akcininkams	4
Atskira finansinės būklės ataskaita	7
Atskira bendrujų pajamų ataskaita	8
Atskira nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita	9
Atskira pinigų srautų ataskaita	10
Pastabos	11
Įmonių grupė „ALITA“, AB metinis pranešimas už 2009 metus	43
Valdymo kodekso laikymosi atskleidimas	77

Informacija apie Bendrovę

Įmonių grupė „ALITA“, AB

Telefonas: +370 315 57243
Telefaksas: +370 315 79467
Bendrovės kodas: 302444238
Įregistruota: Alytus, Miškininkų g. 17

Valdyba

Vytautas Junevičius
Vilmantas Pečiūra
Arvydas Jonas Stankevičius
Darius Vėželis

Vadovybė

Paulius Kibiša (generalinis direktorius)
Anna Rakovskaja (finansų ir administracijos direktorė)
Inga Bandzinienė (vyriausioji buhalterė)

Auditorius

„KPMG Baltics“, UAB

Bankai

„Swedbank“, AB
Akcinė bendrovė Šiaulių bankas
Danske Bank A/S Lietuvos filialas

Metinė ataskaita

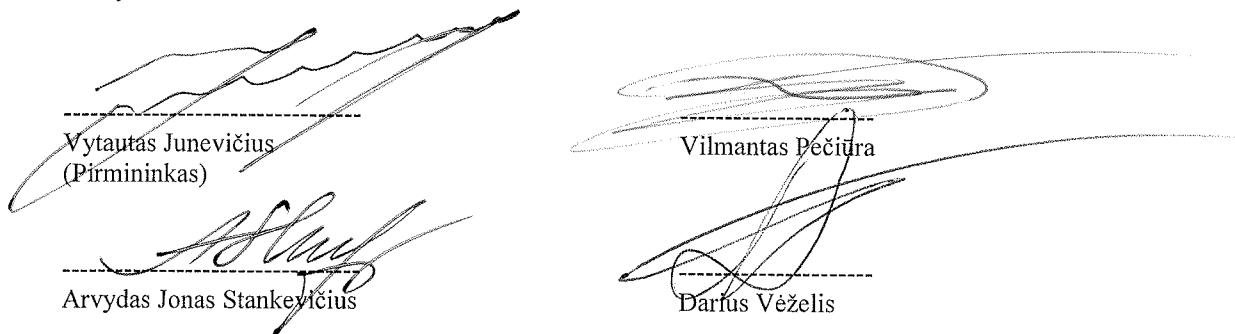
Valdyba ir vadovybė aptarė ir patvirtino atskiras finansines ataskaitas ir metinį pranešimą.

Atskiro finansinės ataskaitos buvo parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sajungoje. Mūsų nuomone, taikyti apskaitos principai yra tinkami ir atskiro finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai atspindi Įmonių grupė „Alita“, AB finansinę būklę 2009 m. gruodžio 31 d. ir tada pasibaigusių metų atskiros veiklos rezultatus ir atskirus pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sajungoje.

Rekomenduojame, kad atskiras finansines ataskaitas patvirtintų Visuotinis akcininkų susirinkimas.

Vilnius, 2010 m. balandžio 6 d.

Valdyba:

„KPMG Baltics“, UAB
Vytauto g. 12
LT-08118, Vilnius
Lietuva

Tel.: +370 5 2102600
Faks.: +370 5 2102659
El. p.: vilnius@kpmg.lt
Internetinis puslapis: www.kpmg.lt

Nepriklausomo auditoriaus išvada Įmonių grupė „ALITA“, AB akcininkams

Išvada apie atskiras finansines ataskaitas

Mes atlikome pridedamo įmonių grupė „Alita“ AB (toliau „Bendrovė“) atskirų finansinių ataskaitų rinkinio (toliau tekste „finansinės ataskaitos“), kurias sudaro 2009 m. gruodžio 31 d. atskira finansinės būklės ataskaita, tada pasibaigusių metų atskira bendrujų pajamų ataskaita, atskira nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita ir atskira pinigų srautų ataskaita bei reikšmingų apskaitos principų santrauka ir kitos aiškinamojo rašto pastabos, pateikiomos 11-42 puslapiuose, auditą.

Vadovybės atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už šių finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje. Vadovybės atsakomybė apima: vidaus kontrolės sistemos sukūrimą, įdiegimą ir palaikymą, užtikrinant teisingą finansinių ataskaitų parengimą ir informacijos atskleidimą be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidų; tinkamų apskaitos principų parinkimą ir taikymą; bei pagrįstų esamomis aplinkybėmis apskaitos įvertinimų atlikimą.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga, remiantis atliktu auditu, pareikšti savo nuomonę apie šias finansines ataskaitas. Išskyrus tai, kas paaiškinta sąlyginės nuomonės pagrindo pastraipoje, auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus. Šie standartai reikalauja nustatyti etikos reikalavimų laikymosi bei tokio audito planavimo ir atlikimo, kuris suteiktų pakankamą pagrindą tvirtinti, kad finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų informacijos netikslumų.

Auditas apima tam tikrų procedūrų atlikimą, siekiant gauti audito įrodymų dėl finansinių ataskaitų sumų ir atskleistos informacijos teisingumo. Konkrečių audito procedūrų parinkimas priklauso nuo mūsų padarytų įvertinimų, tame tarpe mūsų įvertintos rizikos dėl reikšmingų netikslumų finansinėse ataskaitose buvimo dėl apgaulės ar klaidų. Šios rizikos įvertinimui, mes nagrinėjame įmonės vidaus kontroles, skirtas užtikrinti teisingą atskirų finansinių ataskaitų parengimą ir informacijos jose atskleidimą. Tačiau tokio vidaus kontrolės sistemos nagrinėjimo tikslas yra tinkamų audito procedūrų parinkimas, o ne nuomonės dėl įmonės vidaus kontrolės efektyvumo pareiškimas. Auditas taip pat apima šiuos įvertinimus: ar taikyti apskaitos principai yra tinkami; ar vadovybės atlikti apskaitos įvertinimai yra pagrįsti; ar bendras informacijos pateikimas finansinėse ataskaitose yra tinkamas.

Mes manome, kad gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų nuomonei.

Sąlyginės nuomonės pagrindas

- i. Bendrovė apskaitė investicijas į dukterines įmones AB „Anykščių vynas“ bei UAB „Alita Distribution“ 41 366 tūkst. litų savikaina. Bendrovė neparengė atsiperkamosios vertės apskaičiavimo, pagal kurį būtų galima įsitikinti, kad investicijos vertė nėra sumažėjusi. Investicijų į dukterines įmones koregavimai ir atitinkamai metų rezultato bei nuosavo kapitalo koregavimai, kurie būtų atsiradę dėl galimo vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo, nebuvo nustatyti.
- ii. 2009 m. gruodžio 31 d. Bendrovė nepripažino jokio iš 24 557 tūkst. litų Grupės įmonių gautinų sumų vertės sumažėjimo bei nepateikė įrodymų, kuriais remiantis būtų galima įsitikinti, kad nėra iš Grupės įmonių gautinų sumų nuvertėjimo. Iš Grupės įmonių gautinų sumų koregavimai ir atitinkamai metų rezultato bei nuosavo kapitalo koregavimai, kurie būtų atsiradę dėl galimo vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo, nebuvo nustatyti.
- iii. Kaip nurodyta 26 – oje pastabojе, Bendrovė nesilaiko paskolų sutartyse nurodytų rodiklių. Dėl to bankas gali reikalauti paskolos grąžinimo prieš terminą. Tai reikštų, kad Bendrovės ilgalaikiai įsiskolinimai bankams, sudarantys 37 122 tūkst. litų 2009 m. gruodžio 31 d. turėtų būti klasifikuojami kaip trumpalaikiai. Šiose finansinėse ataskaitose to nebuvo padaryta.

Sąlyginė nuomonė

Mūsų nuomone, išskyrus sąlyginės nuomonės pagindo pastraipoje paminėtų dalykų galimą poveikį atskiroms finansinėms ataskaitoms, atskiros finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai atspindi Įmonių grupė „Alita“, AB finansinę būklę 2009 m. gruodžio 31 d. ir tada pasibaigusiu metų atskiros veiklos rezultatus ir atskirus pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sajungoje.

Dalyko pabrėžimas

Toliau nesąlygojant nuomonės, atkreipiame dėmesį į tai, kad, pagal pasirašytą susitarimą su banku, Bendrovė solidariai atsako už AB „Alita“ finansinius įsipareigojimus. Įvertinus tai, kad AB „Alita“ turimo turto disponavimo teisės yra apribotos bei į tai, kad AB „Alita“ neturi finansinių galimybų padengti finansinius įsipareigojimus, įsigalioja banko reikalavimo teisė į Įmonių grupę „ALITA“, AB. Įvertinus AB „Alita“ finansinius įsipareigojimus, Bendrovės trumpalaikiai įsipareigojimai viršijo trumpalaikį turą 86 829 tūkst. litų. Taip pat atkreipiame dėmesį į aiškinamojo rašto 28 pastabą, kurioje aprašyta, kad nuo reorganizavimo pabaigos Bendrovė patyrė 526 tūkst. litų grynujų nuostolių. Šios sąlygos, kartu su paminėtomis 28 pastabojे, salygoja tai, kad Bendrovės veiklos tēstinumas priklauso nuo susitarimo su banku dėl paskolų grąžinimo terminų pratesimo. Ši aplinkybė lemia reikšmingą neapibrėžtumą dėl Bendrovės gebėjimo užtikrinti veiklos tēstinumą.

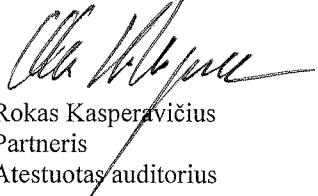

Išvada apie kitą įstatymų reikalaujamą pateikti informaciją

Be to, mes perskaitėme metinį pranešimą už 2009 metus, pateiktą atskirų finansinių ataskaitų 43–76 puslapiuose, ir nepastebėjome jokių reikšmingų į jį įtrauktos finansinės informacijos neatitinkimų atskiroms finansinėms ataskaitoms.

Vilnius, 2010 m. balandžio 6 d.

„KPMG Baltics“ UAB

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Rokas Kasperavičius".

Rokas Kasperavičius

Partneris

Atestuotas auditorius

Atskira finansinės būklės ataskaita

gruodžio 31 d.

Tūkst. litų

	Pastabos	2009
Turtas		
Nematerialusis turtas	5	527
Investicinis turtas	7	1 557
Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai	6	46 126
Investicijos į dukterines įmones	8	41 366
Galimas parduoti finansinis turtas	8	8 008
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	24	1 507
Ilgalaikio turto iš viso		99 091
Atsargos	9	9 351
Išankstiniai apmokėjimai	10	343
Iš pirkėjų gautinos sumos	11	36 611
Kitos gautinos sumos	12	2 931
Pinigai ir jų ekvivalentai	13	5
Trumpalaikio turto iš viso		49 241
Turto iš viso		148 332
Nuosavas kapitalas		
Akcinis kapitalas	14	27 154
Privalomasis rezervas		5 083
Perkainojimo rezervas		(1 433)
Nepaskirstytas pelnas		2 598
Nuosavo kapitalo iš viso		33 402
Įsipareigojimai		
Valstybės dotacijos	18	3 666
Paskolos ir lizingo įsipareigojimai	17	37 122
Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso		40 788
Paskolos ir lizingo įsipareigojimai	17	48 886
Prekybos skolos		12 603
Skolos dukterinėms įmonėms	25	6
Kitos mokėtinios sumos	16	12 647
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso		74 142
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso		148 332

Pastabos, pateikiamos 11-42 puslapiuose, yra neatskiriamą šių atskirų finansinių ataskaitų dalis. Turto, nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų išskaidymas po AB „Alita“ reorganizacijos atskleistas 30 pastaboje.

Generalinis direktorius

Paulius Kibiša

Atskira bendrujų pajamų ataskaita

už laikotarpį, pasibaigusį gruodžio 31 d.

Tūkst. litų	Pastabos	2009-10-07 – 2009-12-31
Pardavimo pajamos	23	13 388
Parduotų prekių savikaina	23	<u>(7 784)</u>
Bendrasis pelnas		5 604
Kitos pajamos	21	167
Pardavimo ir paskirstymo sąnaudos	19	(1 669)
Bendrosios ir administracinės sąnaudos	20	(2 552)
Kitos sąnaudos	21	<u>(119)</u>
Veiklos pelnas		1 431
Finansinės pajamos	22	2
Finansinės sąnaudos	22	<u>(1 295)</u>
Grynosios finansinės veiklos sąnaudos		(1 293)
Pelnas prieš apmokestinimą		138
Pelno mokesčis	24	<u>(664)</u>
Grynasis pelnas (nuostolis)		(526)
Kitos bendrosios pajamos		
Galimo parduoti finansinio turto vertės padidėjimas (sumažėjimas)	8	673
Atidėtojo pelno mokesčio įtaka	24	<u>(220)</u>
Kitų bendrujų pajamų iš viso		453
Ataskaitinių metų bendrujų pajamų iš viso		(73)
Pagrindinis ir sumažintas pelnas (nuostolis) vienai akcijai (litais)	15	<u>(0,02)</u>

Pastabos, pateikiamos 11-42 puslapiuose, yra neatskiriamas šių atskirų finansinių ataskaitų dalis. Turto, nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų išskaidymas po AB „Alita“ reorganizacijos atskleistas 30 pastaboje.

Generalinis direktorius

Paulius Kibiša

Atskira nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita

Tūkst. litų	Pasta- bos	Akcinis kapitalas	Privalo- masis rezervas	Perkai- nojimo rezervas	Nepaskirstytas pelnas (nuostolis)	Iš viso nuosavo kapitalo
2008 m. gruodžio 31 d. likutis						
Gamybinės veiklos perkėlimas iš AB „Alita“ Bendrosios pajamos	30	27 154	5 083	(1 886)	3 124	33 475
Grynasis pelnas (nuostolis)					(526)	(526)
Kitos atskaitinių metų bendrosios pajamos						
Galimo parduoti finansinio turto vertės padidėjimas	8			673		673
Atidėtojo mokesčio įtaka	24			(220)		(220)
Kitų bendrujų pajamų iš viso				453		453
Bendrujų pajamų iš viso				453	(526)	(73)
2009 m. gruodžio 31 d. likutis		27 154	5 083	(1 433)	2 598	33 402

Pastabos, pateikiamos 11-42 puslapiuose, yra neatskiriamas šių atskirų finansinių ataskaitų dalis. Turto, nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų išskaidymas po AB „Alita“ reorganizacijos atskleistas 30 pastaboję.

Generalinis direktorius

Paulius Kibiša

Atskira pinigų srautų ataskaita

už laikotarpį, pasibaigusį gruodžio 31 d.

Tūkst. litų

Pastabos	2009-10-07 – 2009-12-31
----------	----------------------------

Pinigų srautai iš įprastinės veiklos (veiklai):

Grynasis pelnas	(526)
Pataisos, suderinančios grynajį pelną su pinigų srautais iš įprastinės veiklos:	
Nusidėvėjimas ir amortizacija	5,6
Iš pirkėjų gautinų sumų vertės sumažėjimas	11
Investicinio turto vertės sumažėjimo nuostoliai ir nusidėvėjimas	7
Kitų gautinų sumų vertės sumažėjimo atstatymas	12
Palūkanų sąnaudos	22
Palūkanų pajamos	22
Atidėtasis pelno mokestis	24
Trumpalaikio turto ir trumpalaikių įsipareigojimų pasikeitimai:	
Atsargų padidėjimas	(1 350)
Iš pirkėjų gautinų sumų sumažėjimas padidėjimas	(11 294)
Išankstinių apmokėjimų ir ateinančių laikotarpių sąnaudų sumažėjimas	474
Kitų gautinų sumų sumažėjimas	134
Prekybos skolų ir sukauptų įsipareigojimų padidėjimas	14 563
Grynieji pinigų srautai iš įprastinės veiklos	4 514

Pinigų srautai iš investicinės veiklos (veiklai):

Nekilnoamojo turto, įrangos ir įrengimų įsigijimai	6	(3 480)
Nematerialiojo turto įsigijimai	5	(3)
Perkeliamos piniginės lėšos dėl verslo atskyrimo	30	892
Gautos palūkanos	22	2
Grynieji pinigų srautai, panaudoti investicinei veiklai		(2 589)

Pinigų srautai iš finansinės veiklos (veiklai):

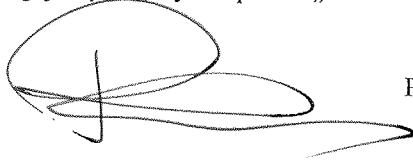
Suteiktos paskolos	25	(598)
Paskolų (grąžinimai)		(58)
(Sumokėtos) palūkanos	22	(1 264)
Grynieji pinigų srautai, panaudoti finansinei veiklai		(1 920)

Pinigų ir jų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)

Pinigai ir jų ekvivalentai metų pabaigoje	13	5
---	----	---

Pastabos, pateikiamos 11-42 puslapiuose, yra neatskiriamas šių atskirų finansinių ataskaitų dalis. Turto, nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų išskaidymas po AB „Alita“ reorganizacijos atskleistas 30 pastaboje.

Generalinis direktorius

Paulius Kibiša

Pastabos

1. Ataskaitą pateikianti Bendrovė

2009 m. rugsėjo 29 d. Įmonių grupė „ALITA“, AB neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime buvo priimtas nutarimas patvirtinti AB „Alita“ atskyrimo sąlygas ir 2009 m. spalio 7 d. nuo AB „Alita“ buvo atskirta ir įregistruota Įmonių grupė „ALITA“, AB.

Įmonių grupė „ALITA“, AB registruota adresu: Miškininkų g. 17, Alytus, Lietuva.

Vienos paprastosios vardinės akcijos nominali vertė yra 1 litas. Visos akcijos yra autorizuotos, išleistos ir visiškai apmokėtos. Įmonių grupė „ALITA“, AB akcijomis prekiaujama AB NASDAQ OMX Vilnius Papildomajame prekybos sąraše.

Bendrovė gamina bei platina alkoholinius gérimus: putojančius vynus, alkoholinius kokteilius, sidrą, natūralius ir spirituotus vynus, stiprius alkoholinius gérimus bei koncentruotas vaisių sultis.

Po AB „Alita“ reorganizacijos, Įmonių grupė „ALITA“, AB perėjo alkoholinių gérimų gamintojas AB „Anykščių vynas“. Šiuo metu Įmonių grupė „ALITA“, AB valdo 46 577 570 vienetų arba 94,90% vardinės akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė yra 1 litas.

Taip pat pagal reorganizavimo sąlygas Įmonių grupė „ALITA“, AB buvo perleista UAB „Alita Distribution“ valdymo teisė. Šiuo metu Įmonių grupė „ALITA“, AB valdo 100% vardinės akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė yra 100 litų. UAB „Alita Distribution“ valdo 100 proc. UAB „Vilkmergės alus“ akcijų.

2. Reikšmingi apskaitos principai

Atitikimas nustatytiems standartams

Šios finansinės ataskaitos yra atskiro Įmonių grupė „ALITA“, AB finansinės ataskaitos. Jos buvo parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS) ir jų interpretacijas, kurias išleido Tarptautinių apskaitos standartų taryba (TAST), kaip patvirtinta Europos Sąjungos.

Šias atskiras finansines ataskaitas 2010 m. balandžio 2 d. patvirtino Bendrovės valdyba. Bendrovės akcininkai turi teisę taisyti atskiras finansines ataskaitas po jų išleidimo.

Ataskaitų parengimo pagrindas

Atskirose finansinėse ataskaitose skaičiai pateikiami tūkstančiais litų. Litas yra Bendrovės funkcinė valiuta.

Finansinės ataskaitos yra parengtos istorinės savikainos pagrindu, išskyrus:

- Nekilnojamajį turą, įrangą ir įrengimus, kurie pateikiami menama savikaina
- Galimą parduoti finansinį turą, kuris pateikiamas tikraja verte.

Apskaita tvarkoma pagal Lietuvos įstatymus ir reglamentus.

Palyginamieji skaičiai

Bendrovės finansiniai metai prasideda sausio 1 d. ir baigiasi gruodžio 31 d. Po reorganizacijos Įmonių grupė „ALITA“, AB buvo priskirtas turtas bei įsipareigojimai, pagal prigimtį susiję su gamybine veikla. Kadangi Įmonių grupė „ALITA“, AB veiklą pradeda naujai, atskirose finansinėse ataskaitose nėra palyginamosios informacijos, išskyrus 30 pastaboje pateiktas veiklos atskyrimo ataskaitas, kuriose reprezentatyvumo tikslais palyginamieji skaičiai už metus, pasibaigusius 2008 m. gruodžio 31 d., buvo paimti iš AB „Alita“ atskirų audituotų finansinių ataskaitų.

Sprendimų ir įvertinimų taikymas

Rengdama atskiras finansines ataskaitas pagal TFAS, priimtus taikyti Europos Sajungoje, vadovybė turi priimti sprendimus ir atlikti įvertinimus, remdamasi tam tikromis prielaidomis, kurios daro įtaką apskaitos principų pasirinkimui bei turto, įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų sumoms. Įvertinimai ir su jais susijusios prielaidos yra pagrįsti istorine patirtimi bei veiksniais, atspindinčiais esamas sąlygas. Minėtų prielaidų ir įvertinimų pagrindu yra daroma išvada dėl turto ir įsipareigojimų likutinių verčių, apie kurias negalima spręsti iš kitų šaltinių. Faktiniai rezultatai gali skirtis nuo daromų įvertinimų. Įvertinimai ir jų prielaidos nuolat peržiūrimi. Apskaitinių įvertinimų pasikeitimų įtaka yra pripažystama tą laikotarpį, kurį įvertinimas yra peržiūrimas, jei jis turi įtakos tik šiam laikotarpui, arba įvertinimo peržiūros laikotarpiu bei ateinančiais laikotarpiais, jei įvertinimas daro įtaką ir peržiūros, ir ateinantiesiems laikotarpiams.

Pastabos

2. Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Sprendimų ir įvertinimų taikymas (tęsinys)

Vadovybės sprendimai dėl TFAS, priimti taikyti Europos Sąjungoje, kurie turi reikšmingos įtakos atskiroms finansinėms ataskaitoms, taikymo ir įvertinimų, dėl kurių ateinančiais metais gali reikėti reikšmingų koregavimų, yra aptariami 2 pastaboje „Dar nejsigaliojusių naujų standartų, galiojančių standartų pakeitimų ir naujų išaiškinimų pritaikymo įtaka finansinėms ataskaitoms“ pastraipoje. Žemiau pateikti Bendrovės apskaitos principai buvo nuosekliai taikomi ir sutampa su taikytais praėjusiais metais AB „Alita“.

Užsienio valiuta

Sumų užsienio valiuta įvertinimas funkcine valiuta

Operacijos užsienio valiuta įvertinamos litais operacijos dieną esančiu valiutos keitimo kursu. Piniginis turtas ir piniginiai įsipareigojimai užsienio valiuta įvertinami litais balanso sudarymo dieną esančiu valiutos keitimo kursu. Nepiniginis turtas ir nepiniginiai įsipareigojimai užsienio valiuta, įvertinami tikraja verte, yra perskaičiuojami funkcine valiuta tikrosios vertės nustatymo dieną esančiu valiutos keitimo kursu. Valiutos kurso pasikeitimo skirtumai, atsiradę įvykdžius šias operacijas, apskaitomi atskiroje bendruju pajamų ataskaitoje.

Finansinės priemonės

Neišvestinės finansinės priemonės

Neišvestinės finansinės priemonės apima galimą parduoti finansinį turą, pirkėjų įsiskolinimą ir kitas gautinas sumas, grynuosius pinigus ir grynujų pinigų ekvivalentus, paskolas, finansines skolas, skolas tiekėjams ir kitas mokėtinės sumas.

Grynuosius pinigus ir jų ekvivalentus sudaro grynujų pinigų likučiai ir indėliai iki pareikalavimo.

Neišvestinės finansinės priemonės iš pradžių pripažystamos tikraja verte, įtraukiant (išskyrus priemonėms, kurių tikrosios vertės pokytis apskaitomas atskiroje bendruju pajamų ataskaitoje) visas tiesiogiai priskirtinas sandorio sąnaudas. Po pirminio pripažinimo, neišvestinės finansinės priemonės yra įvertinamos taip, kaip nurodyta toliau.

Finansinės priemonės apskaitoje pripažystamos sandorio sudarymo dieną. Bendrovė nustoja pripažinti finansinį turą, kai baigia galioti sutartinės teisės pinigų srautams iš to turto, arba kai sandorio metu yra perduodamos teisės gauti sutartus grynujų pinigų srautus iš to finansinio turto, t.y. visa rizika ir nauda iš finansinio turto nuosavybės yra perduodamos. Finansinis įsipareigojimas nustojamas pripažinti, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar pasibaigia jo terminas.

Paskolos ir gautinos sumos yra neišvestinis finansinis turtas ir néra kotiruojamos aktyvioje rinkoje. Jos yra įtrauktos į trumpalaikį turą, išskyrus tas sumas, kurių galiojimo terminas yra ilgesnis nei 12 mėnesių. Po pirminio pripažinimo, paskolos ir gautinos sumos yra įvertinamos amortizuota savikaina, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokį yra. Trumpalaikės gautinos sumos néra diskontuojamos.

Investicijos į nuosavą kapitalą ir tam tikri skolos vertybinių popieriai priskiriami galimam parduoti finansiniams turtui. Po pirminio pripažinimo, jie apskaitomi tikraja verte. Jų pokyčiai, išskyrus vertės sumažėjimo nuostolius, apskaitomi bendrosiose pajamose.

Paskolos, finansinės skolos ir kiti finansiniai įsipareigojimai, išskaitant prekybos mokėtinės sumas, po pradinio pripažinimo yra apskaitomi amortizuota savikaina, taikant efektyvios palūkanų normos metodą. Trumpalaikiai įsipareigojimai nediskontuojamai.

Efektyvios palūkanų normos metodas yra metodas, skirtas finansiniams turtui ar įsipareigojimo amortizuotai savikainai apskaičiuoti ir palūkanų pajamoms ar sąnaudoms paskirstyti per atitinkamą laikotarpį. Efektyvi palūkanų norma yra norma, kuri leidžia tiksliai diskontuoti būsimus mokėjimus grynaisiais pinigais per numatomą finansinio įsipareigojimo galiojimo laikotarpį arba, kur galima, per trumpesnį laikotarpį.

Pastabos

2. Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Sprendimų ir įvertinimų taikymas (tęsinys)

Finansinės priemonės (tęsinys)

Išvestinės finansinės priemonės

Išvestinės finansinės priemonės iš pradžių pripažystamos tikraja verte, o tiesiogiai priskirtinos sandorio sąnaudos pripažystamos atskiroje bendruju pajamų ataskaitoje, kai patiriamos. Po pirminio pripažinimo, išvestinės finansinės priemonės yra įvertinamos tikraja verte, kurios pokyčiai apskaitomi kaip pelnas (nuostolai).

Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai

Pripažinimas ir įvertinimas

Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai įvertinami savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius.

Tam tikras nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai, kurie buvo indeksuoti pagal Lietuvos įstatymus iki 2004 m. sausio 1 d., t.y. perėjimo prie TFAS dienos, įvertinami menama savikaina, kuri yra lygi indeksuotai sumai indeksavimo metu, atėmus indeksuotą sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius.

Bendrovės pasigaminto turto savikainą sudaro medžiagų savikaina, tiesioginės darbo sąnaudos ir proporcingai paskirstytos netiesioginės darbo sąnaudos.

Kai nekilnoamojo turto, įrangos ir įrengimų dalį naudinga tarnavimo laikas skiriasi, jos yra apskaitomas kaip atskiras nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai.

Vėliau patirtos sąnaudos

Po pirminio turto pripažinimo patiriamos sąnaudos, keičiant nekilnoamojo turto, įrangos ir įrengimų komponentą arba susijusios su turto rekonstrukcija, yra kapitalizuojamos tik jeigu iš to turto tikėtina gautina ekonominė nauda ir naujojo komponento savikaina gali būti patikimai įvertinta. Visos kitos patirtos sąnaudos pripažystamos atskiroje bendruju pajamų ataskaitoje, kai patiriamos.

Nusidėvėjimas

Nusidėvėjimas apskaičiuojamas tiesiogiai proporcingu (tiesiniu) metodu per numatomą nekilnoamojo turto, įrangos ir įrengimų naudingo tarnavimo laiką ir apskaitomas atskiroje bendruju pajamų ataskaitoje.

Numatomas naudingo tarnavimo laikas yra tokis:

• Pastatai ir statiniai	8-80 metų
• Mašinos ir įrengimai	2-50 metų
• Transporto priemonės, baldai ir įranga	4-25 metai
• Kompiuterinė įranga	4-5 metai

Nusidėvėjimo metodai, likvidacinės vertės ir turto naudingo tarnavimo laikotarpiai yra įvertinami kiekvienais metais.

Nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas, kurį sudaro Bendrovės įsigyta kompiuterinė programinė įranga ir kitos licencijos, apskaitomas savikaina atėmus sukauptą amortizaciją ir vertės sumažėjimą.

Amortizacija atskiroje bendruju pajamų ataskaitoje apskaitoma tiesiogiai proporcingu (tiesiniu) metodu. Nematerialiojo turto amortizacijos laikotarpis yra 1-3 metai.

Pastabos

2. Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Investicinis turtas

Bendrovės investicinį turtą sudaro pastatai, kurie laikomi siekiant gauti pajamas iš nuomos ar dėl kapitalo vertės padidėjimo, bet ne gamybos tikslais, prekių ar paslaugų tiekimui, administracijos poreikiams ar pardavimui įprastomis verslo sąlygomis. Pagal 40 TFAS, investicinis turtas, kuri Bendrovė patvirtino 2001 m. sausio 1 d., iš pradžiu apskaitomas įsigijimo savikaina, kuri yra tikroji vertė, įvertinta įsigijant šį turtą, įskaitant sandorio sąnaudas. Vėliau visas investicinis turtas apskaitomas savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius. Vadovybės nuomone, investicinio turto balansinė vertė apytikriai atitinka jo tikrąjį vertę.

Nuomojamas turtas

Nuoma, kai Bendrovė prisiima reikšmingą riziką ir naudą, susijusią su turto nuosavybe, yra laikoma išperkamaja nuoma. Turtas, įgyjamas išperkamosios nuomos būdu, pripažįstamas Bendrovės turtu išperkamosios nuomos laikotarpio pradžios dieną ir apskaitomas mažesniaja iš turto tikrosios vertės ir minimaliu išperkamosios nuomos įmokų dabartinės vertės atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius.

Atsargos

Atsargos, įskaitant nebaigtą gamybą, apskaitomas mažesniaja iš savikainos ir grynosios realizacinės vertės. Grynoji realizacinė vertė apskaičiuojama iš pardavimo kainos (esant įprastinėms verslo sąlygomis) atėmus numatomas užbaigimo ir pardavimo sąnaudas.

Atsargų savikaina apskaičiuojama FIFO metodu.

Kai atsargos yra pasigaminamos, bei nebaigtos gamybos atveju, i savikainą įtraukiama ir atitinkama dalis netiesioginių gamybos sąnaudų, paskirstom pagal normas, apskaičiuotas atsižvelgiant į įprastinį gamybos pajėgumą panaudojimą.

Pagalbinės medžiagos ir atsargos nurašomas, kai yra pradedamos naudoti arba yra apskaitomas pagamintų prekių savikainoje, jei yra naudojamos gamyboje.

Bendrovė apskaito butelius kaip trumpalaikį turtą atsargose, kadangi nesitikima, kad po pradinio pristatymo juos bus galima dar kartą panaudoti. Gamyboje naudojami buteliai apskaitomi pagamintų prekių savikainoje.

Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai

Grynuosius pinigus ir jų ekvivalentus sudaro grynujų pinigų likučiai ir indėliai iki pareikalavimo.

Vertės sumažėjimas

Bendrovės turto likutinė vertė, išskyrus atsargas ir atidėtojo mokesčio turtą, yra peržiūrima kiekvieną kartą balanso sudarymo dieną, siekiant išsiaiškinti, ar yra nuvertėjimo požymiai. Jeigu tokį požymį yra, įvertinama turto atsiperkamoji vertė.

Turto su neapibrėžtu naudingo tarnavimo laiku bei dar neįvesto į eksplotaciją nematerialiojo turto atsiperkamoji vertė įvertinama kiekvieną balanso sudarymo dieną.

Nuostolis dėl nuvertėjimo apskaitomas, kai turto arba jam priklausančio grynuosius pinigus uždirbančio vieneto apskaitinė vertė viršija atsiperkamąjį vertę. Visi dėl nuvertėjimo patirti nuostoliai yra apskaitomi atskiroje bendrijų pajamų ataskaitoje.

Atsiperkamosios vertės apskaičiavimas

Gautinų sumų, apskaitomų amortizuota savikaina, atsiperkamoji vertė apskaičiuojama kaip būsimų pinigų srautų dabartinė vertė, diskontuota taikant pradinę efektyvią palūkanų normą, t.y. efektyvią palūkanų normą, apskaičiuotą pradinio šių gautinų sumų pripažinimo momentu. Trumpalaikės gautinos sumos nėra diskontuojamos.

Kito turto atsiperkamoji vertė yra didesnė iš dviejų verčių: grynosios realizacinės, atskaičius pardavimo sąnaudas, ir turto naudojimo vertės. Turto naudojimo vertė apskaičiuojama diskontuojant būsimus pinigų srautus iš turto naudojimo iki jų dabartinės vertės, taikant priešmokestinę diskonto normą, atspindinčią realias rinkos prielaidas dėl pinigų vertės laike, ir riziką, susijusią su tuo turtu. Turto, kuris negeneruoja nepriklasomų pinigų srautų, atsiperkamoji vertė apskaičiuojama priskiriant jį pinigų srautus generuojančiai turto grupei, su kuria jis gali būti pagrįstai susiejamas.

Pastabos

2. Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Vertės sumažėjimas (tęsinys)

Atsiperkamosios vertės apskaičiavimas (tęsinys)

Bet kokie atsiperkamosios vertės sumažėjimo nuostoliai iš pradžių priskiriami prestižui, o vėliau likusiam turtui ir įsipareigojimams *pro rata* pagrindu, išskyrus atsargas, finansinių turų, atidėtojo pelno mokesčio turą ir investicinį turą. Nuvertėjimo nuostoliai ir toliau yra vertinami pagal Bendrovės apskaitos principus. Galimo parduoti turto vertės sumažėjimo nuostoliai, įvertinti pirminio klasifikavimo metu, ir vėlesnės pajamos, susijusios su turto pervertinimu, yra įtraukiami į bendrujų pajamų ataskaitą. Pajamos nėra pripažystamas didesne suma nei sukaupti vertės sumažėjimo nuostoliai

Galimo parduoti finansinio turto vertybinių popierių vertės sumažėjimo nuostoliai pripažystomi perkeliant sukauptus nuostolius, pripažintus kitose bendrosiose pajamose, ir pripažystomas tikrosios vertės rezervu nuosavame kapitale, kaip pelnas (nuostoliai). Sukaupti nuostoliai, kurie perkeliami iš kitų bendrujų pajamų ir pripažystomi kaip pelnas (nuostoliai), yra skirtumas tarp įsigijimo savikainos, skolos grąžinimo ir amortizacijos grynosios vertės, ir dabartinės tikrosios vertės, atėmus nusidėvėjimo nuostolius, kurie buvo pripažinti kaip pelnas (nuostoliai). Vertės sumažėjimo pokyčiai laike apskaitomi kaip palūkanų pajamų sudėtinė dalis.

Vertės sumažėjimo atstatymas

Gautinų sumų, apskaitytų amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostoliai atstatomi, jeigu atsipirkimo vertės vėlesnis padidėjimas gali būti objektyviai susietas su įvykiu, įvykusiu po vertės sumažėjimo nuostolio pripažinimą.

Vertės sumažėjimo nuostoliai atstatomi taip, kad turto likutinė vertė neviršytų tos likutinės vertės, kuri būtų nustatyta, jei vertės sumažėjimo nuostoliai nebūtų buvę pripažinti, atskaičius amortizaciją ar nusidėvėjimą.

Dividendai

Dividendai apskaitomi kaip įsiskolinimas laikotarpiu, kada jie yra paskelbiami.

Valstybės dotacijos

Valstybės dotacijos iš pradžių pripažystamos kaip atidėtos pajamos, jeigu pagrįstai užtikrinama, kad ji bus gauta ir kad Bendrovė laikysis visų jai keliamų sąlygų. Dotacijos, susijusios su sąnaudomis, pripažystamos kaip sąnaudų sumažėjimas laikotarpiu, kurio reikia siekiant suderinti jas su sąnaudomis, kurioms kompensuoti skirtos dotacijos. Dotacijos, kuriomis kompensuojaamas Bendrovės turto sąnaudos, pripažystamos kaip pelnas (nuostoliai) remiantis turto naudingos tarnavimo laikotarpiu.

Įsipareigojimai

Įsipareigojimai pripažystami tikraja verte, atėmus tiesiogines sąnaudas, susijusias su atitinkamų paskolų ar kitų įsipareigojimų atsiradimui. Po pirminio pripažinimo, įsipareigojimai apskaitomi amortizuota savikaina, taikant efektyvios palūkanų normos metodą. Trumpalaikiai įsipareigojimai nediskontuojami.

Atidėjiniai

Atidėjiniai įsipareigojimams yra apskaitomi atskiroje finansinės būklės ataskaitoje, kai tikėtina, kad dėl praetinėje įvykių įvykių atsiradusiems įsipareigojimams įvykdysti reikės papildomų lešų.

Išmokos darbuotojams

Bendrovė neturi nustatytų įmokų ar nustatytų išmokų planų bei mokėjimų schemų Bendrovės akcijomis. Išėjusiems į pensiją buvusiems Bendrovės darbuotojams įsipareigojimus vykdo valstybė.

Trumpalaikės išmokos darbuotojams pripažystamos kaip einamosios sąnaudos laikotarpiu, kai darbuotojai suteikia paslaugas. Išmokos apima atlyginimus, socialinio draudimo išmokas, premijas, mokamas atostogas ir kt. Ilgalaikių išmokų darbuotojams nėra.

Pastabos

2. Reikšmingi apskaitos principai (tėsinys)

Pajamos

Prekių pardavimai

Pajamos yra pripažystamos, kai yra tikėtina, kad Bendrovė gaus ekonominės naudos, susijusios su operacija, ir kai pajamų suma gali būti patikimai įvertinta. Pardavimai yra pripažystami atėmus PVM, akcizo mokesčių ir nuolaidas, tiesiogiai susijusias su pardavimais.

Pajamos pardavus prekes pripažystomas pristačius prekes ir perdavus pirkėjui reikšmingą riziką ir naudą.

Suteiktos paslaugos, perleistas turtas

Pajamos suteikus paslaugas pripažystamos atskiroje bendrujų pajamų ataskaitoje tas paslaugas suteikus. Pajamos pripažystamos atėmus suteiktas nuolaidas.

Nuomos pajamos pripažystamos atskiroje bendrujų pajamų ataskaitoje tiesioginiu būdu per nuomas laikotarpį.

Pajamos iš perleisto turto atskiroje bendrujų pajamų ataskaitoje pripažystamos, kai reikšminga rizika ir nauda, susijusi su nuosavybe, yra perduotos pirkėjui.

Pajamos nepripažystamos, jeigu yra didelių abejonių dėl pajamų atgavimo ar susijusių sąnaudų, arba, kai tikėtinis prekių grąžinimas ar reikšminga rizika ir nauda negali būti laikomos perduotomis pirkėjui.

Sąnaudos

Veiklos sąnaudos

Veiklos sąnaudas sudaro sąnaudos pardavimo personalui, reklamai, administracijai, vadovybei, biuro patalpoms bei biuro išlaidos ir t.t., išskaitant nusidėvėjimą ir amortizaciją.

Veiklos nuomas mokėjimai

Veiklos nuomas mokėjimai pagal atitinkamas veiklos nuomas sutartis pripažystami atskiroje bendrujų pajamų ataskaitoje sistemingai išdalijant juos per visą nuomas laikotarpį.

Finansinės nuomas mokėjimai

Minimalūs nuomas mokėjimai yra paskirstomi į finansines sąnaudas ir nepadengto įsipareigojimo dengimą, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Finansinės sąnaudos paskirstomos per visą finansinės nuomas laikotarpį, apskaičiuojant jas pagal pastovią periodinę palūkanų normą, taikomą nepadengtam įsipareigojimo likučiui.

Finansinės pajamos ir išlaidos

Finansinės pajamas sudaro palūkanų pajamos, finansinio turto pardavimo pelnas bei užsienio valiutų kursų teigama įtaka. Palūkanų pajamos pripažystamos atskiroje bendrujų pajamų ataskaitoje, kai jos sukaupiamos, remiantis efektyvios palūkanų normos metodu.

Finansinės sąnaudas sudaro palūkanų sąnaudos, įvertintos efektyvios palūkanų normos metodu, finansinio turto pardavimo nuostoliai ir užsienio valiutos kursų pasikeitimo neigama įtaka. Finansinės nuomas mokėjimų palūkanų sąnaudų sudedamoji dalis atskiroje bendrujų pajamų ataskaitoje pripažystama naudojant efektyvios palūkanų normos metodą.

Pelno mokesčis

Pelno mokesčių sudaro einamasis ir atidėtas mokesčiai. Pelno mokesčis apskaitomas atskiroje bendrujų pajamų ataskaitoje, išskyrus atvejus, kai jis yra susijęs su straipsniais, tiesiogiai apskaitytais nuosavame kapitale – tokiu atveju jis apskaitomas kitose bendrosiose pajamose.

Einamasis pelno mokesčis yra mokesčis, apskaičiuotas nuo metų apmokestinamojo pelno, taikant galiojančius ir taikomus balanso sudarymo dieną tarifus bei ankstesnių metų pelno mokesčio koregavimus.

Pastabos

2. Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Sąnaudos (tęsinys)

Pelno mokestis (tęsinys)

Atidėtasis mokestis pripažystamas naudojant balansinį metodą. Jis apskaičiuojamas atsižvelgiant į laikinus skirtumus tarp turto ir išpareigojimų verčių finansinėse ataskaitose bei jų verčių mokesčių tikslais. Atidėtasis mokestis neskaičiuojamas laikiniems skirtumams, atsiradusiems turto arba išpareigojimų pradinio pripažinimo momentu, kai tie skirtumai nedaro įtakos nei ataskaitinio laikotarpio apskaitytam, nei apmokestinamajam pelnui. Atidėtasis mokestis yra vertinamas taikant mokesčio normas, kurios galios, kai minėti laikini mokestiniai skirtumai realizuosis remiantis mokesčių įstatymais, priimtais arba iš esmės priimtais ataskaitų pateikimo dieną.

Atidėtojo mokesčio turtas yra pripažystamas tik tuomet, kai tikimasi, kad ateityje Bendrovė turės pakankamai mokestinio pelno, kuris leis išnaudoti mokesčio turtą. Atidėtojo mokesčio turtas yra peržiūrimas kiekvieną ataskaitų pateikimo dieną ir mažinamas tokia suma, kokia mokestinė nauda, tikėtina, nebus realizuota.

Segmentų ataskaita

Segmentas yra reikšminga įmonės veiklos dalis, išskiriama pagal tiekiamus produktus ar teikiamas paslaugas (verslo segmentas) arba pagal produktų ar paslaugų tiekimą tam tikroje ekonominėje aplinkoje, kuriai būdinga savita rizika ir ekonominė nauda (geografinis segmentas). Veiklos rezultatai, apie kuriuos prieinama finansinė informacija, yra nuolat peržiūrimi svarbiausio Bendrovės sprendimus priimančio asmens, kuris priima sprendimus dėl segmentui paskirstytinų išteklių ir jo veiklos vertinimo. Įmonės pradinės segmentų ataskaitos yra paruoštos remiantis verslo segmentais.

Pelnas vienai akcijai

Bendrovė pateikia duomenis apie pelną, tenkantį vienai akcijai, ir apie sumažintą pelną, tenkantį vienai akcijai. Pelnas, tenkantis vienai akcijai, yra skaičiuojamas padalijant pelną arba nuostoli, tenkantį Bendrovės akcininkams, iš svertinio paprastųjų akcijų vidurkio per laikotarpį. Sumažintas pelnas, tenkantis vienai akcijai, yra skaičiuojamas pelną arba nuostoli, tenkantį akcininkams, bei svertinį paprastųjų akcijų vidurkį per metus koreguojant visomis potencialiomis paprastosiomis akcijomis. Per atskaitinius laikotarpius Bendrovė nebuvo išleidusi potencialių paprastųjų akcijų.

Neapibrėžtumai

Neapibrėžti išpareigojimai nėra pripažystami finansinėse ataskaitose, išskyrus neapibrėžtus išpareigojimus verslo jungimuose. Jie yra aprašomi finansinėse ataskaitose, nebent tikimybė, kad ištekliai, duodantys ekonominę naudą, bus prarasti, yra labai maža.

Neapibrėžtas turtas finansinėse ataskaitose nėra pripažystamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėse ataskaitose tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

Ivykiai po balanso dienos

Ivykiai po balanso dienos, suteikiantys papildomos informacijos apie Bendrovės būklę balanso dieną (koreguojantys ivykiai) yra atspindimi finansinėse ataskaitose. Ivykiai po balanso dienos, kurie nėra koreguojantys, atskleidžiami finansinių ataskaitų pastabose, jei yra reikšmingi.

Susijusios šalys

Su Bendrove susijusiomis šalimis pripažystami akcininkai, darbuotojai, valdybos narai, jų artimi giminės ir įmonės, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai per tarpininką kontroliuoja Bendrovę arba yra kontroliuojamos atskirai ar kartu su kita šalimi, kuri taip pat pripažystama susijusia šalimi, su sąlyga, kad šis ryšys suteikia galimybę vienai iš šalių kontroliuoti kitą šalį arba daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai, priimant finansinius ir valdymo sprendimus.

Pastabos

2. Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Įsigaliojusių standartų pakeitimų ir naujų išaiškinimų pritaikymo įtaka finansinėms ataskaitoms

Bendrovė įdiegė tuos naujus/pakeistus standartus ir interpretacijas, kuriuos yra privaloma taikyti finansiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. sausio 1 d. ar vėliau, ir kurie yra taikytini Bendrovės veiklai:

- Bendrovė taiko peržiūrėtą 1 TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“ (2007), kuris įsigaliojo 2009 m. sausio 1 d. Dėl to nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitoje Bendrovė pateikia visus su savininkais įvykusius pokyčius nuosavame kapitale, kai tuo tarpu su savininkais nesusiję nuosavo kapitalo pokyčiai yra pateikiami bendrujų pajamų ataskaitoje. Kadangi apskaitos principo pokytis daro įtaką tik pateikimo aspektui, poveikio pelnui, tenkančiam vienai akcijai, nėra. Standartų 4 TFAS „Draudimo sutartys“ ir 7 TFAS „Finansinės priemonės: Atskleidimai“ (taikomi laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. sausio 1 d. ar vėliau) pataisų tikslas yra patobulinti tikrosios vertės vertinimo ir likvidumo rizikos, susijusios su finansinėmis priemonėmis, atskleidimus. Šios pataisos buvo taikytos tiek, kiek jos taikytinos Bendrovės veiklai.
- Peržiūrėtas 23 TAS „Skolinimosi sąnaudos“ (taikomas laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. sausio 1 d. ar vėliau) buvo pradėtas taikyti nuo įsigaliojimo dienos.

Dar neįsigaliojusių naujų standartų, galiojančių standartų pakeitimų ir naujų išaiškinimų pritaikymo įtaka finansinėms ataskaitoms

Buvo išleista keletas naujų ir peržiūrėtų Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų ir jų paaiškinimų, kurie bus privalomi rengiant Bendrovės atskiras finansines ataskaitas už ataskaitinius laikotarpius, prasidedančius 2010 m. sausio 1 d. ir vėliau. Bendrovė nusprendė nepradėti naudoti pataisų, naujų standartų ir paaiškinimų anksti. Žemiau yra pateikiami Bendrovės vadovybės įvertinimai dėl galimos naujų ir peržiūrėtų standartų įtakos pritaikius juos pirmą kartą.

- 3 TFAS „Verslo jungimai“ pataisa

3 TFAS pataisa yra taikoma metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 1 d. ir vėliau. Buvo atliktos standarto taikymo apimties pataisos bei išplėstas verslo apibūdinimo aprašymas. Šis pataisytas 3 TFAS bus taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 1 d. ir vėliau. Pakeitimų pokytis galių tik perspektyviniams skaičiams, todėl neturės jokios įtakos atskiroms finansinėms ataskaitoms.

- 32 TAS „Finansinės priemonės: pateikimas“ pakeitimas

32 TAS pataisa yra taikoma metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2010 m. vasario 1 d. ir vėliau. Pakeitime numatytais reikalavimais, kad teisės, opcionai ar garantijos, kurios leidžia turėtojui nusipirkti fiksuočią savo paties nuosavybės priemonių skaičių mainais į fiksuočią pinigų sumą bet kuria valiuta, būtų ūkio subjekto nuosavybės priemonė, jei ūkio subjektas pasiūlo teises, opcionus arba garantijas proporcingai visiems esamiems tos pačios klasės neišvestinių nuosavybės priemonių savininkams. 32 TAS pakeitimas nėra aktualus Bendrovės finansinėms ataskaitoms, nes Bendrovė niekuomet nebuvvo išleidusi tokį priemonių.

- 39 TAS „Finansinės priemonės: pripažinimas ir vertinimas“ pataisa

Pataisytas standartas paaiškina esamų principų, kurie nustato, ar tam tikros rizikos arba pinigų srautų dalys yra tinkamos nurodyti apsidraudimo nuo rizikos santykiuose, taikymą. Nurodant apsidraudimo nuo rizikos santykius, rizikos arba dalys turi būti atskirai identifikuojamos ir patikimai įvertinamos, tačiau infliacijos nurodyti negalima (tik esant ribotoms aplinkybėms). 39 TAS pataisa yra taikoma metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 1 d. ir vėliau. 39 TAS pataisa neturi įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms, nes Bendrovė netaiko apsidraudimo nuo rizikos apskaitos.

Pastabos

2. Reikšmingi apskaitos principai (tęsinys)

Dar neisigaliojusių standartų pakeitimų ir naujų išaiškinimų pritaikymo įtaka finansinėms ataskaitoms (tęsinys)

■ 12 TFAAK „Koncesijų sutartys dėl paslaugų“

Aiškinime yra pateikiami nurodymai privataus sektorius subjektams dėl tam tikrų pripažinimo ir įvertinimo klausimų, susijusių su privataus ir viešojo sektorių koncesijos sutarčių dėl paslaugų apskaita. 12 TFAIK yra taikomas pirmajam metiniam ataskaitiniam laikotarpiui, prasidedančiam po 2009 m. balandžio 1 d. 12 TFAIK Bendrovės veiklai netaikomas, nes Bendrovė nėra sudariusi jokių koncesijos sutarčių dėl paslaugų.

■ 15 TFAAK „Sutartys dėl nekilnojamojo turto statybų“

15 TFAAK paaiškina, kad pajamos, gaunamos iš nekilnojamojo turto statybų, yra pripažystamas atsižvelgiant į sutartyje numatyta darbų užbaigtumą tik kai kuriais nurodytais atvejais. Kitais atvejais pajamos yra pripažystamas, kai atitinka visus 18.14 TAS kriterijus. 15 TFAAK Bendrovės finansinėms ataskaitoms netaikomas, nes Bendrovė neteikia nekilnojamo turto statybos paslaugų bei nestato nekilnojamojo turto pardavimui.

■ 16 TFAAK „Apsisaugojimas nuo rizikos atliekant gryngias investicijas į užsienyje veikiantį ūkio subjektą“

Šis išaiškinimas apibūdina rizikos rūšį, nuo kurios galima apsisaugoti. Aiškinama, kur įmonių grupėje apdraustasis turtas gali būti laikomas, ar konsolidavimo metodas daro įtaką apsidraudimo efektyvumui, kokia gali būti apsidraudimo priemonės forma, ir kokios sumos turi būti perklasifikuojamos iš nuosavo kapitalo į pelnų ar nuostolių užsienyje veikiančio ūkio subjekto perleidimo atveju. 16 TFAIK nėra aktualus Bendrovės veiklai, kadangi Bendrovė neturi investicijų į užsienyje veikiančius ūkio subjektus.

■ 17 TFAAK „Nepiniginio turto paskirstymas savininkams“

Šis išaiškinimas taikomas nepiniginio turto paskirstymui savininkams, kaip akcijų turėtojams. Pagal šį išaiškinimą, įsipareigojimas išmokėti dividendus yra nustatomas, kai dividendai yra atitinkamai patvirtinami ir nebéra įmonės nuožiūroje, ir yra įvertinami paskirstytino turto tikraja verte. Mokėtinų dividendų likutinė vertė yra iš naujo įvertinama kiekvieną ataskaitų pateikimo dieną, o visi likutinės vertės pokyčiai yra apskaitomi nuosavame kapitale kaip paskirstymo sumos koregavimas. Kai už dividendus yra atskaitoma, skirtumas (jei toks yra) tarp paskirstyto turto likutinės vertės ir mokėtinų dividendų likutinės vertės yra apskaitomas atskiroje bendruju pajamų ataskaitoje.

17 TFAAK yra taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 15 d. ir vėliau. Kadangi išaiškinimas yra taikomas tik nuo taikymo dienos, jis neturės įtakos finansinėms ataskaitoms už laikotarpius, prasidėjusius prieš išaiškinimo taikymo dieną. Be to, kadangi jis yra susijęs su būsimais dividendais, kurie yra direktorių/akcininkų valdybos nuožiūroje, iš anksto nustatyti paaškinimo įtakos negalima.

■ 18 TFAAK „Iš klientų perimtas turtas“

Aiškinime yra nurodyta, kad ūkio subjektas, kuriam perduodamas objeketas šio aiškinimo taikymo srityje, pripažintų tą objektą kaip turą, įvertintą tikraja verte, jei perduotas objektas atitinka 16 TAS „Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai“ nustatytą nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų apibrėžimą. Pagal aiškinimą, ūkio subjektas taip pat turi pripažinti objekto vertę kaip pajamas; pajamų pripažinimo laikas priklauso nuo konkretaus susitarimo faktų ir aplinkybių. 18 TFAAK taikomas būsimiems metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. lapkričio 1 d. ar vėliau. 18 TFAAK nėra aktualus Bendrovės atskiroms finansinėms ataskaitoms, kadangi Bendrovė negauna turto iš klientų.

■ Be aukščiau išvardintų standartų, išaiškinimų ir pataisų, buvo atliktos ir standartų 27 TAS „Konsoliduotos ir atskiro finansinės ataskaitos“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 1 d. ir vėliau) bei 16 TFAIK „Apsisaugojimas nuo rizikos atliekant gryngias investicijas į užsienyje veikiantį ūkio subjektą“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. liepos 1 d. ir vėliau), pataisos; tačiau šie standartai ir išaiškinimai nėra aktualūs Bendrovės atskiroms finansinėms ataskaitoms.

Pastabos

3. Reikšmingi apskaitiniai įvertinimai ir prielaidos

Įvertinimai ir prielaidos yra nuolat peržiūrimi ir yra paremti istorine patirtimi bei kitais veiksniiais, atspindinčiais esamą situaciją bei pagrįstai tikėtinais ateities įvykiais.

Bendrovė daro įvertinimus ir prielaidas dėl ateities įvykių, todėl apskaitos įvertinimai pagal apibrėžimą ne visada atitiks faktinius rezultatus. Žemiau aptariami įvertinimai ir prielaidos, kurie reikšmingai daro įtaką turto ir įsipareigojimų vertėms ir dėl kurių pasikeitimo tos vertės gali reikšmingai kisti kitais finansiniais metais.

Rinkos netikrumai

Užsîtęsusi pasaulinė likvidumo krizė, be kita ko, lémė ir mažesnius likvidumo lygius ekonomikoje, mažesnį kapitalo rinkos finansavimo lygi ir mažesnį likvidumą. Be to, Lietuvoje vyko ir ekonomikos létėjimas, kuris turėjo įtakos, ir dar gali turėti įtakos, įmonių, kurios veikia šioje aplinkoje, veiklai. Šiose finansinėse ataskaitose pateikiamas vadovybės įvertinimas dėl Lietuvos ir pasaulinės verslo aplinkos įtakos Bendrovės veiklai ir finansinei būklei. Tolesnis vystymasis verslo aplinkoje gali skirtis nuo vadovybės įvertinimo.

Finansinių priemonių tikroji vertė

Tikroji vertė yra suma, kuria gali būti pakeista priemonė sandoryje, sudarytame tarp norinčių šalių, ir kuris yra vykdomas rinkos sąlygomis, o ne priverstinai parduodant arba likviduojant. Tikrosios vertės yra apskaičiuojamos iš nustatytyų rinkos kainų, diskontuotų pinigų srautų modelių ir opcionų kainodaros modelių.

Prekybos gautinų sumų, mokėtinų sumų ir trumpalaikių kreditinių linijų apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei. Ilgalaikių skolų tikroji vertė nustatoma remiantis tokios pat ar panašios skolos rinkos kaina arba palūkanų norma, kuri yra taikoma tuo metu tokio pat termino skoloms. Ilgalaikių paskolų, finansinių skolų ir kitų mokėtinų sumų su kintamomis palūkanų normomis tikroji vertė yra artima jų apskaitinėms vertėms.

Pagrindinės Bendrovės finansinės priemonės, neatspindėtos tikrajų vertė, yra gautinos sumos, prekybos ir kitos skolos, ilgalaikės ir trumpalaikės skolos.

Gautinų sumų iš pirkėjų, kito finansinio turto, mokėtinų sumų ir trumpalaikių kredito linijų apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei.

Su tiekėjais Bendrovė atsiskaito per laikotarpį nuo 30 iki 60 dienų, o pirkėjų kredito terminai yra nuo 15 iki 70.

Pateikiame finansinio turto ir įsipareigojimų tikrujų verčių ir apskaitinių verčių atskiroje finansinės būklės ataskaitoje apibendrinimą:

	2009	
	Balansinė vertė	Tikroji vertė
Galimas parduoti finansinis turtas	8 008	8 008
Išankstiniai apmokėjimai	343	343
Iš pirkėjų gautinos sumos	36 611	36 611
Kitos gautinos sumos	2 931	2 931
Pinigai ir jų ekvivalentai	5	5
Iš viso	47 898	47 898
Paskolos ir lizingo įsipareigojimai	86 008	86 008
Prekybos skolos	12 609	12 609
Kitos mokėtinos sumos	12 647	12 647
Iš viso	111 264	111 264

Pastabos

3. Reikšmingi apskaitiniai įvertinimai ir prielaidos (tęsinys)

Ilgalaikio turto vertės sumažėjimo nuostoliai

Bendrovė peržiūri ilgalaikio turto likutines vertes kiekvieną balanso dieną siekdama nustatyti, ar yra turto vertės sumažėjimą rodančią požymį. Jei tokie požymiai yra, apskaičiuojama to turto atsiperkamoji vertė. Turto vertės sumažėjimo testavimo tikslais turtas, kuris nepertraukiama naudojimo procese uždirba grynuosius pinigus ir didžiaja dalimi nepriskluso nuo kito turto ar turto grupių (grynuosius pinigus generuojančių vienetų) generuojamų grynujų pinigų iplaukų, yra sugrupuojamas į mažiausią grupę.

Atsiperkamoji vertė apskaičiuojama kaip didesnė viena iš dviejų verčių: grynoji realizacinė ir turto naudojimo vertė. Turto naudojimo vertė apskaičiuojama diskontuojant būsimus pinigų srautus iki jų dabartinės vertės, taikant priešmokestinę diskonto normą, atspindinčią realias rinkos prielaidas dėl pinigų vertės laike, ir riziką, susijusią su tuo turtu. Turto, kuris savarankiškai neuždirba piniginių iplaukų, atsiperkamoji vertė yra nustatoma pagal pinigus generuojančio vieneto, kuriam šis turtas priklauso, atsiperkamają vertę.

Nematerialiojo turto ir nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų naudingos tarnavimo laikotarpiai

Turto naudingos tarnavimo laikotarpiai peržiūrimi bent kartą per metus. Jie keičiami, kai reikia, atsižvelgiant į technologinius pasikeitimus, tolesnį ekonominį panaudojimą ir turto faktinę būklę.

Gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostoliai

Bendrovė peržiūri savo gautinas sumas, įvertindama vertės sumažėjimą, bent kartą per ketvirtį. Bendrovė, nuspręsdama, ar vertės sumažėjimo nuostoliai turi būti apskaitytu atskiroje bendruju pajamų ataskaitoje, įvertina, ar yra prieinamų duomenų, rodančių, kad pinigų srautai iš gautinų sumų portfelio pastebimai sumažės prieš tai, kai šis sumažėjimas gali būti nustatytas kiekvienai šio portfelio gautinai sumai atskirai. Toks įrodymas gali būti prieinami duomenys, rodantys, kad yra neigiami skolininkų mokėjimų arba nacionalinių ar vietinių ekonominės sąlygų pokyčiai, darantys įtaką gautinų sumų grupei.

Vadovybė įvertina tiketinus pinigų srautus iš skolininkų remdamasi skolininkų su panašia kredito rizika istorine nuostolių patirtimi. Metodai ir prielaidos, naudojami pinigų srautų sumų ir jų gavimo laiko ateityje įvertinimui, yra nuolat peržiūrimi, siekiant sumažinti skirtumus tarp įvertintų ir faktinių nuostolių.

4. Finansinės rizikos valdymas

Naudodamasis finansinėmis priemonėmis Bendrovė susiduria su šia rizika:

- kredito rizika,
- likvidumo rizika,
- rinkos rizika,
- kapitalo valdymas.

Šioje pastaboje pateikiama informacija apie kiekvieną aukščiau paminėtą Bendrovės riziką, Bendrovės rizikos vertinimo ir valdymo tikslus, politiką ir procesus, taip pat apie Bendrovės kapitalo valdymą. Šiose atskirose finansinėse ataskaitose pateikiami ir papildomi kiekybiniai atskleidimai.

Valdyba yra atsakinga už Bendrovės rizikos valdymo struktūros sukūrimą ir priežiūrą. Bendrovės rizikos valdymo politika yra skirta rizikos, su kuria susiduria Bendrovė, nustatymui ir analizei, atitinkamų rizikos limitų ir kontrolių nustatymui bei rizikos ir limitų laikymosi stebėjimui. Rizikos valdymo politika ir rizikos valdymo sistemos yra reguliarai peržiūrimos, kad atitiktų rinkos sąlygų ir Bendrovės veiklos pokyčius. Apmokymų, valdymo standartų procedūrų pagalba Bendrovė siekia sukurti drausmingą ir konstruktivią valdymo aplinką, kurioje visi darbuotojai žino savo funkcijas ir įsipareigojimus.

Kredito rizika

Kredito rizika yra rizika, kad Bendrovė patirs finansinių nuostolių, jei klientas arba kita šalis neįvykdys numatyty įsipareigojimus, ir kuri dažniausiai yra susijusi su iš klientų gautinomis sumomis.

Pastabos

4. Finansinės rizikos valdymas (tęsinys)

Kredito rizika (tęsinys)

Dėl veiklos specifikos Bendrovei būdinga didelė kredito rizikos koncentracija (virš 90% visos apyvartos), susijusi su keliomis pagrindinėmis įmonėmis: UAB „Alita Distribution“, MAXIMA LT, UAB, UAB „Rivona“, kurios yra pagrindiniai pirkėjai didmenininkai.

Bendrovėje taikomos procedūros, užtikrinančios, jog produkcija parduodama tik žinomiems patikimiems klientams. Bendrovė suteikia mokėjimo nuolaidas (diskontus) klientams, mokantiems iš anksto.

Bendrovė nesuteikia garantijų už kitų šalių įsipareigojimus. Apskaitytos finansinio turto vertės atspindi maksimalią kredito riziką. Todėl Bendrovė mano, kad maksimalią riziką atspindi gautinos sumos iš pirkėjų (11 pastaba) ir kitas trumpalaikis turtas, atėmus balanso sudarymo dieną pripažintus vertės sumažėjimo nuostolius.

Maksimali kredito rizika finansinių ataskaitų dieną buvo tokia:

Tūkst. litų	Apskaitinė vertė
	2009
Galimas parduoti finansinis turtas	8 008
Išankstiniai apmokėjimai	343
Iš pirkėjų gautinos sumos	36 611
Kitos gautinos sumos	2 931
Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai	5
Iš viso	47 898

Gautinos sumos iš reikšmingiausių klientų:

	Suma	%
1 klientas	20 758	56,7
2 klientas	8 625	23,6
3 klientas	3 799	10,4
4 klientas	1 993	5,4
5 klientas	487	1,3
6 klientas	335	0,9
7 klientas	190	0,5
Kiti klientai	424	1,2
Iš viso	36 611	100

Gautinos sumos iš pirkėjų pagal geografinius regionus (tūkst. litų):

	2009
Vietinė rinka (Lietuva)	35 787
Eurozonos šalys	643
JAV	181
Iš viso	36 611

Pastabos

4. Finansinės rizikos valdymas (tęsinys)

Kredito rizika (tęsinys)

Prekybos gautinų sumų senėjimas ataskaitos datą gali būti detalizuojamas taip:

Tūkst. litų	Bendra suma 2009 m.	Vertės sumažėjimas 2009 m.
Neuždelstos	25 898	-
Uždelstos 0-30 dienų	8 673	-
Uždelstos 30-60 dienų	1 789	-
Uždelstos 61-90 dienų	123	-
Daugiau nei 90 dienų	311	(183)
Iš viso	36 794	(183)

Pagal Bendrovės įvertinimą, nėra būtina pripažinti iš pirkėjų gautinų sumų vertės sumažėjimo, jei jų apmokėjimas vėluoja iki 90 dienų.

Likvidumo rizika

Likvidumo rizika yra rizika, kad suėjus terminui Bendrovė nepajėgs įgyvendinti savo finansinių įsipareigojimų. Bendrovės likvidumo rizikos tikslas yra kiek įmanoma geriau užtikrinti pakankamą Bendrovės likvidumą, leidžiantį įvykdysti įsipareigojimus tiek esant įprastoms, tiek sudėtingoms sąlygoms, nepatiriant nepriimtinų nuostolių ir nerizikuojant prarasti gero vardo.

Paprastai Bendrovė užsitikrina, kad prireikus turėtų pakankamai grynujų pinigų, kad galėtų padengti planuojamas veiklos sąnaudas, įskaitant finansinių įsipareigojimų padengimą; šis užsitikrinimas neapima galimų nenuuspėjamų nepaprastųjų aplinkybių (pvz., stichinių nelaimių) įtakos.

Žemiau pateikiame finansinių įsipareigojimų, įskaitant apskaičiuotas palūkanas, mokėjimo terminai pagal sutartis:

2009 m. gruodžio 31 d.

Tūkst. litų	Likutinė vertė	Sutartiniai grynujų pinigų srautai	6 mėn. arba mažiau	6-12 mėnesių	1-2 metai	2-5 metai	Daugiau nei 5 metai
Finansiniai įsipareigojimai							
Paskolos ir lizingo įsipareigojimai	86 008	(91 252)	(50 163)	(42)	(41 047)		
Prekybos skolos	12 603	(12 603)	(12 603)				
Skolos dukterinėms įmonėms	6	(6)	(6)				
Kitos mokėtinios sumos	12 647	(12 647)	(12 647)				
Iš viso	111 264	(116 508)	(75 419)	(42)	(41 047)	-	-

Palūkanų normos, taikytos apskaičiuotų grynujų pinigų srautų diskontui buvo tokios:

	2009
Paskolos ir lizingo įsipareigojimai	3,53 % – 11,15 %

Rinkos rizika

Rinkos rizika yra rizika, kad rinkos kainų pokyčiai, pvz., užsienio valiutos keitimo kursai ir palūkanų normos turės įtakos Bendrovės pajamoms arba turimų finansinių priemonių vertei. Rinkos rizikos valdymo tikslas yra valdyti ir kontroliuoti rinkos riziką atsižvelgiant į tam tikras ribas, optimizuojant grąžą.

Pastabos

4. Finansinės rizikos valdymas (tęsinys)

Rinkos rizika (tęsinys)

(i) Palūkanų rizika

Bendrovės skoloms taikomos kintamos palūkanų normos, susijusios su VILIBOR ir EURIBOR. 2009 m. gruodžio 31 d. Bendrovė nesinaudojo jokiomis finansinėmis priemonėmis, kad apsaugotų nuo pinigų srautų rizikos, susijusios su skolos priemonėmis su kintančia palūkanų norma arba nuo kainų rizikos, susijusios su skolos priemonėmis su pastoviai palūkanų norma.

Pateikiame kintančių palūkanų normos finansinius įsipareigojimus (tūkst. litų):

	Sutarties valiuta	2009
Ilgalaikės paskolos	EUR	27 000
Ilgalaikės paskolos	LTL	10 122
Kredito linijos, trumpalaikės paskolos	EUR	3 766
Kredito linijos, trumpalaikės paskolos	LTL	45 000
Finansinės nuomas įsipareigojimai	LTL	120
Iš viso		86 008

Pagal šias sutartis taikoma palūkanų norma gruodžio 31 d. svyruoja nuo 4,301% iki 10,65%.

Bendrovės paskolų vidutinės metinės palūkanų normos pokytis 0,5 proc. padidintų palūkanų sąnaudas ir padidintų 2009 m. nuostolį apie 107 tūkst. litų.

(ii) Valiutos rizika

Didžioji dalis Įmonių grupė „ALITA“, AB valiutos rizikos atsiranda dėl to, kad Bendrovė skolinasi užsienio valiuta bei importuoja ir eksportuoja. Bendrovė nenaudoja jokių finansinių priemonių, kad išvengtų užsienio valiutos keitimo rizikos.

Metų eigoje buvo tokie valiutos keitimo kursai litu atžvilgiu:

	2009-12-31	Vidurkis 2009
1 EUR =	3,4528	3,4528
1 USD =	2,4052	2,4828
1 LVL =	4,8679	4,8917
1 RUB =	0,0795	0,0783

Bendrovės užsienio valiutos keitimo rizika buvo koncentruota šiuose atskirose finansinės būklės ataskaitos straipsniuose:

	2009			
	LTL	EUR	USD	LVL
Galimas parduoti finansinis turtas	8 008			
Grynieji pinigai ir jų ekvivalentai	4	1		
Prekybos ir kitos gautinos sumos	38 108	1 422	12	
Paskolos ir lizingo įsipareigojimai	(59 008)	(27 000)		
Mokėtinės sumos	(9 706)	(2 902)		(1)
Iš viso valiutos keitimo rizikos atskiroje finansinės būklės ataskaitoje	(30 602)	(28 479)	12	(1)

Bendrovės funkcinė valiuta yra litas (Lt). Bendrovė susiduria su užsienio valiutos kurso kitimo rizika dėl pirkimų ir pasiskolintų sumų bei pardavimų ir gautinų sumų, kurios yra apskaitomos kitomis valiutomis nei litais ar eurai. Rizika, susijusi su operacijomis eurai, yra laikoma nereikšminga, nes litas yra susietas su euru pastoviui santykii. 2009 m. gruodžio 31 d. Bendrovė neturėjo reikšmingos užsienio valiutos keitimo rizikos.

Pastabos

4. Finansinės rizikos valdymas (tęsinys)

Kapitalo valdymas

Valdybos politika numato palaikyti reikšmingą nuosavo kapitalo dalį lyginant su skolintomis lėšomis tam, kad būtų išlaikytas investuotojų, kreditorų ir rinkos pasitikėjimas, taip pat palaikomas veiklos plėtojimas ateityje. Valdyba seka kapitalo grąžą ir pateikia siūlymus dėl dividendų išmokėjimo paprastųjų akcijų savininkams, atsižvelgdama į Bendrovės finansinius rezultatus ir strateginius planus.

Per metus Bendrovės kapitalo valdymo politika nesikeitė.

5. Nematerialusis turtas

	Programinė įranga	Kitas nematerialusis turtas	Iš viso
SAVIKAINA			
2009 m. sausio 1 d. likutis	1 366	719	2 085
Perkeliami įsigijimai dėl verslo atskyrimo (29 ir 30 pastabos)	3		3
Įsigijimai	23		23
Perkėlimai tarp straipsnių			
2009 m. gruodžio 31 d. likutis	1 392	719	2 111
 SUKAUPTA AMORTIZACIJA IR VERTĖS			
SUMAŽĘJIMAS:			
2009 m. sausio 1 d. likutis	1 110	391	1 501
Perkelama sukaupta amortizacija ir vertės sumažėjimas dėl verslo atskyrimo (29 ir 30 pastabos)	55	28	83
Amortizacija per laikotarpį			
2009 m. gruodžio 31 d. likutis	1 165	419	1 584
2009 m. gruodžio 31 d. apskaitinė vertė	227	300	527

Amortizacija apskaitoma bendrosiose ir administracinių sąnaudose.

Pastabos

6. Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai

	Žemė	Pastatai	Transporto priemonės ir įrengimai	nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai	Kitas	Nebaigta statyba	Iš viso
SAVIKAINA							
2009 m. sausio 1 d. likutis							
Perkeliami įsigijimai dėl verslo atskyrimo (29 ir 30 pastabos)	28	41 565	59 068	7 179	5 510	113 350	
Įsigijimai			1 191	24	2 265	3 480	
Nurašymai ir pardavimai			(26)	(12)		(38)	
Perkėlimai tarp straipsnių		1 289	225		(1 537)	(23)	
2009 m. gruodžio 31 d. likutis	28	42 854	60 458	7 191	6 238	116 769	

SUKAUPTAS NUSIDĖVĖJIMAS IR

VERTĖS SUMAŽĖJIMAS:

2009 m. sausio 1 d. likutis

Perkeliamas sukauptas nusidėvėjimas ir vertės sumažėjimas dėl verslo atskyrimo

(29 ir 30 pastabos)	17 878	45 392	6 880	70 150
Nusidėvėjimas per laikotarpį	168	341	22	531
Nurašymai ir pardavimai		(26)	(12)	(38)
2009 m. gruodžio 31 d. likutis	-	18 046	45 707	6 890
2009 m. gruodžio 31 d. apskaitinė vertė	28	24 808	14 751	301

Per 2009 m. kapitalizuota 33 tūkst. litų paskolos, skirtos katilinės rekonstrukcijai, palūkanų sąnaudų.

Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai, kurių likutinė vertė 2009 m. gruodžio 31 d. buvo 33 824 tūkst. litų, yra įkeisti už paskolas (17 pastaba).

Bendrovė yra apdraudusi nekilnojamąjį turtą, įrangą ir įrengimus, kurių likutinė vertė 2009 m. gruodžio 31 d. buvo 46 653 tūkst. litų, nuo gaisro, gamtiniai jėgų ir kitos žalos.

Nusidėvėjimas

Nusidėvėjimas atskirose finansinėse ataskaitose pasiskirstė taip:

	2009
Pardavimo savikaina	366
Bendrosios ir administracinių sąnaudos	116
Parduotų prekių savikaina ir produkcijos likučiai atskiroje finansinės būklės ataskaitoje	49
Iš viso	531

Pastabos

7. Investicinis turtas

	2009
Sausio 1 d. likutis	-
Perkelama įsigijimo vertė dėl verslo atskyrimo (29 ir 30 pastabos)	1 915
Perkelamas nusidėvėjimas dėl verslo atskyrimo (29 ir 30 pastabos)	(65)
Perkeliami vertės sumažėjimo nuostoliai dėl verslo atskyrimo (29 ir 30 pastabos)	(231)
Nusidėvėjimas	(11)
Vertės sumažėjimo nuostoliai	(51)
Gruodžio 31 d. likutis	1 557
Įsigijimo savikaina	3 703
Nusidėvėjimas	(851)
Vertės sumažėjimo nuostoliai	(1 295)
Gruodžio 31 d. likutis	1 557

Bendrovės investicinių turtą sudaro kavinės bei poilsinės kompleksas Palangoje. Kavinė įsikūrusi 2 aukštų pastate su rūsiu, jos plotas yra 757,36 m², o poilsinės plotas – 226,06 m².

Investicinio turto nuomas pajamos 2009 m. sudarė 2 tūkst. litų.

Investicinio turto nusidėvėjimas per 2009 m. sudarė 11 tūkst. litų ir jis priskirtas bendrosioms ir administraciniems sąnaudoms.

2009 m. pabaigoje, atsižvelgus į susidariusią situaciją nekilnojamojos turto rinkoje, vadovybės sprendimu apskaitytu investicinio turto vertės sumažėjimo nuostoliai - 51 tūkst. litų (38 % nuo 2008 m. gruodžio 31 d. buvusios rinkos vertės) ir jis priskirtas bendrosioms ir administraciniems sąnaudoms. Bendrovės vadovų manymu, 2009 m. gruodžio 31 d. atskiroje finansinės būklės ataskaitoje atspindėta investicinio turto vertė atitinka šio turto tikrają vertę.

Komunalines išlaidas apmoka nuomotojas. 2009 m. remonto darbai nebuvu atliekami.

2009 m. gruodžio 31 d. nebuvu jokių apribojimų investicinio turto realizavimui ar pajamų, gautų pardavus turtą, panaudojimui.

Metų pabaigoje nebuvu jokių kitų sutartinių įpareigojimų pirkti, statyti, kurti ir remontuoti, taisytį investicinį turtą ar didinti jo vertę.

8. Ilgalaikis finansinis turtas

Investicijos į dukterinę įmonę

Investicijas į dukterinę įmonę sudaro:

	2009
AB „Anykščių vynas“	33 365
UAB „Alita Distribution“	8 001
Iš viso	41 366

2009 m. gruodžio 31 d. Bendrovė valdė 46 577 570 vienetų AB „Anykščių vynas“ vardinių akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė yra 1 litas, taip pat 100 vienetų paprastųjų vardinių 100 Lt nominalios vertės didmeninės prekybos įmonės UAB „Alita Distribution“ akcijų. Bendrovė yra įkeitusi dukterinių įmonių akcijas bankams už suteiktas paskolas (17 pastaba).

Pastabos

8. Ilgalaikis finansinis turtas

Galimas parduoti finansinis turtas

Galimą parduoti finansinį turtą sudaro:

	2009
Akcinės bendrovės Šiaulių bankas akcijos	9 693
Iš viso	9 693
Perkeliamas vertės sumažėjimas dėl verslo atskyrimo (29 ir 30 pastabos)	(2 357)
Tikrosios vertės padidėjimas (sumažėjimas) per laikotarpį	672
Vertės sumažėjimas metų pabaigoje	(1 685)
Iš viso	8 008

2009 m. gruodžio 31 d. AB „Alita“ valdė 6 920 480 vienetų vardinių Akcinės bendrovės Šiaulių bankas akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė – 1 litas. Akcijų vertė balanso dieną yra apskaitoma pagal Akcinės bendrovės Šiaulių bankas kotiruojamą kainą aktyviojoje rinkoje. Nuo įsigijimo dienos vertės nustatymo metodikoje pokyčių nebuvo. Bendrovės apskaitoje įvertintas Akcinės bendrovės Šiaulių bankas turimų akcijų vertės padidėjimas, kuris sudaro 672 tūkst. litų. Sprendimas buvo priimtas remiantis apskaitos dieną akcijų rinkoje buvusia verte, kuri sudarė 1,15 Lt už vieną akciją. Akcinės bendrovės Šiaulių bankas akcijų vertės perkainojimas apskaitytas kitose bendrosiose pajamose (14 pastaba).

9. Atsargos

Atsargas sudaro:

	2009
Žaliavos	2 464
Pakavimo medžiagos	1 680
Pagalbinės medžiagos	483
Nebaigta gamyba	2 259
Pagaminta produkcija:	
- alkoholiniai gėrimai	2 789
- obuolių produktais	8
Prekės, skirtos pardavimui	59
Iš viso atsargų savikaina metų pabaigoje	9 742
Perkeliamas atsargų nurašymas iki grynosios realizacinės vertės dėl verslo atskyrimo (29 ir 30 pastabos)	(391)
Atsargų vertės nurašymas iki grynosios realizacinės vertės metų pabaigoje	(391)
Iš viso	9 351

Vertės nurašymas iki grynosios realizacinės vertės yra perkeltas iš AB „Alita“.

2009 metais žaliavos, komplektavimo gaminiai ir pagamintų prekių bei nebaigtos gamybos pokyčiai, apskaitytai pardavimų savikainoje, sudarė 6 996 tūkst. litų.

Atsargų vertės nurašymas apskaitytas:

	2009
Kitos pagalbinės medžiagos	391
Iš viso	391

Pastabos

9. Atsargos (tęsinys)

Bendrovė yra apdraudusi atsargas už 19 000 tūkst. litų nuo gamtinių jėgų, gaisro ir kitos žalos. Atsargos yra įkeistos bankui už suteiktą paskolą (17 pastaba).

10. Išankstiniai apmokėjimai

Išankstinius apmokėjimus sudaro:

	2009
Išankstinių apmokėjimai vietiniams tiekėjams	72
Išankstinių apmokėjimai užsienio tiekėjams	85
Sukauptos koncentruotų sulčių sąnaudos	1,079
Kiti išankstinių apmokėjimai ir ateinančių laikotarpio sąnaudos	124
Iš viso	1 360
Perkeliamas vertės sumažėjimas dėl verslo atskyrimo (29 ir 30 pastabos)	(983)
Papildomas vertės sumažėjimas per laikotarpį	(34)
Vertės sumažėjimas metų pabaigoje	(1 017)
Iš viso	343

Vertės sumažėjimas suformuotas 2009 m. sukauptoms koncentruotų sulčių cecho sąnaudoms. Vertės sumažėjimas yra perkeltas iš AB „Alita“. Papildomas vertės sumažėjimas per laikotarpį apskaitytas Bendrovės bendrosiose ir administraciniėse sąnaudose.

11. Iš pirkėjų gautinos sumos

Iš pirkėjų gautinas sumas sudaro:

	2009
Iš pirkėjų gautinos sumos	12 237
Iš dukterinių įmonių gautinos sumos	24 557
Iš viso	36 794
Perkeliamas vertės sumažėjimas dėl verslo atskyrimo (29 ir 30 pastabos)	(142)
Papildomas vertės sumažėjimas per laikotarpį	(41)
Vertės sumažėjimas metų pabaigoje	(183)
Iš viso	36 611

Vertės sumažėjimas yra perkeltas iš AB „Alita“. Papildomas vertės sumažėjimas per laikotarpį apskaitytas Bendrovės bendrosiose ir administraciniėse sąnaudose.

Pastabos

12. Kitos gautinos sumos

Kitas gautinas sumas sudaro:

	2009
Gautina valstybės dotacija	2 165
Suteiktos paskolos	610
Kitos gautinos sumos	156
Iš viso	2 931

Vertės sumažėjimas metų pradžioje	-
Perkeliamas vertės sumažėjimas dėl verslo atskyrimo (29 ir 30 pastabos)	(130)
Kitų gautinų sumų vertės sumažėjimas	130
Vertės sumažėjimas metų pabaigoje	-
Iš viso	2 931

Vertės sumažėjimas yra perkeltas iš AB „Alita“.

13. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro:

	2009
Pinigai banke	1
Pinigai kasoje	4
Iš viso	5

14. Akcininkų nuosavybė

Akcinis kapitalas

Akcinį kapitalą sudaro 27 153 793 paprastųjų akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė yra 1 litas, o bendra akcinio kapitalo suma yra 27 153 793 litas; akcinis kapitalas yra visiškai įmokėtas. Paprastųjų akcijų turėtojai turi vieno balso teisę vienai akcijai akcininkų susirinkime ir turi teisę gauti dividendus, kai jie paskelbiami bei atsiimti kapitalo dalį kapitalo mažinimo atveju. Viena paprastoji akcija suteikia vieno balso teisę akcininkų susirinkime.

Privalomasis rezervas

Istatymo numatytais rezervas pagal Lietuvos įstatymus yra privalomasis rezervas. Kasmet į privalomajį rezervą turi būti pervedama ne mažiau kaip 5% nepaskirstytojo pelno, iki tol, kol privalomasis rezervas sudarys 10% akcinio kapitalo.

Perkainojimo rezervas

	Vertės sumažėjimas	Atidėtasis pelno mokesčis	Grynasis atidėtojo pelno mokesčio vertės sumažėjimas
Perkeliamas vertės sumažėjimas dėl verslo atskyrimo (29 ir 30 pastabos)	(2 358)	472	(1 886)
Tikrosios vertės pokytis per laikotarpį	673	(220)	453
Perkainojimo rezervas metų pabaigoje	(1 685)	252	(1 443)

Pastabos

14. Akcininkų nuosavybė (tęsinys)

Pelno paskirstymas

Bendrovės valdyba nesiūlys akcininkams išmokėti dividendų. Šis siūlymas turės būti patvirtintas Visuotiniame akcininkų susirinkime.

15. Pelnas (nuostolis) vienai akcijai

Pelnas (nuostolis) vienai akcijai skaičiuojamas taip:

	2009
Grynas metų pelnas (nuostolis), paskirstytinas akcininkams	(526)
Akcijų skaičius (tūkstančiais)	27 154
Pagrindinis ir sumažintas pelnas (nuostolis) tenkantis vienai akcijai (litais)	(0,02)

Bendrovė nėra išleidusi vertybinių popierių, kurie galėtų būti konvertuojami į akcijas. Pelnas (nuostolis), tenkantis akcijai, ir pelnas (nuostolis), tenkantis išleistai ir potencialiai konvertuojamai akcijai, yra toks pat.

16. Kitos mokėtinės sumos

Kitą mokėtinę sumą sudaro:

	2009
Akcizas	8 317
Pridėtinės vertės mokesčiai (PVM)	2 540
Sukauptos atostogų išmokos	681
Atlyginimai	336
Sukauptas socialinio draudimo mokesčiai	225
Pajamų mokesčiai iš atlyginimų	53
Kitos mokėtinės sumos	495
Iš viso	12 647

Lietuvoje alkoholio produkcija apmokestinama akcizo mokesčiu. Akcizo mokesčio tarifai pateikti lentelėje žemiau:

Gérimas	Tūrinė alkoholio koncentracija	Akcizo tarifai	
		2009 m.	(litai už hektolitrą)
Putojantis vynas	11%		198 LT/HTL
Gazuotas aromatizuotas vyno gérimas	7,8%		58 LT/HTL
Gazuotas putojantis gérimas	9,50%		198 LT/HTL
Alkoholiniai kokteiliai	5-6 %	4416 LT/100%/HTL	
Sidrai	4,7%		58 LT/HTL
Stiprūs alkoholiniai gérimai	37,5-50 %	4416 LT/100%/HTL	
Spirituotas vynuogių vynas	21%		304 LT/HTL
Natūralus vynas	10,50%		216 LT/HTL
Vaisių vynas	18-19 %		304 LT/HTL

Pastabos

17. Ilgalaikės ir trumpalaikės banko paskolos ir išperkamosios nuomos įsipareigojimai

	2009
Ilgalaikės paskolos	37 122
Iš viso ilgalaikių įsipareigojimų	37 122
Kredito linija	48 766
Ilgalaikių išperkamosios nuomos įsipareigojimų einamųjų metų dalis	120
Iš viso trumpalaikių įsipareigojimų	48 886

2009 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turi ilgalaikes paskolas: 7 820 tūkst. EUR sumai, kurios grąžinimo terminas yra iki 2011 m. ir 10 122 tūkst. litų sumai, kurios grąžinimo terminas 2012 m. Vidutinės kintamos šios paskolos palūkanų normos per 2009 m. buvo nuo 7,676% iki 4,301 %.

Bendrovės turimų kredito linijų limitas bankuose sudaro 56 798 tūkst. litų, panaudota dalis – 48 766 tūkst. litų. Vidutinė kintama palūkanų norma 2009 m. siekė nuo 8,59% iki 10,65%.

2006 m. birželio mėn. AB „Alita“ ir AB bankas „Hansabankas“ (vėliau pavadinimas pakeistas į „Swedbank“, AB) pasiraše kredito linijos sutartį, pagal kurią AB „Alita“ buvo suteiktos kredito linijos, kreditai ir banko garantija. Ivykus Įmonių grupė „ALITA“, AB atskyrimui nuo AB „Alita“, tarp šių dviejų įmonių ir „Swedbank“, AB 2009 m. spalio 30 d. buvo pasirašytas trišalis susitarimas ir, remiantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.5 straipsniu, AB „Alita“ ir Įmonių grupė „ALITA“, AB, būdamos solidariais skolininkais, vykdys prievoles, kylandžias iš Kredito linijos sutarties, tokiomis dalimis, kaip tai yra numatyta Atskyrimo sąlygose:

- Įmonių grupė „ALITA“, AB pereina: (i) teisės ir pareigos pagal Kredito linijos sutartį, kur išmokėta ir negrąžinta kredito suma Atskyrimo sąlygų sudarymo dieną lygi 7 820 tūkst. EUR (ekvivalentas litais – 27 000 tūkst. litų) ir (ii) teisės ir pareigos pagal Kredito linijos sutartį, kur išmokėta ir negrąžinta suma Atskyrimo sąlygų sudarymo dieną lygi 45 000 tūkst. litų;
- AB „Alita“ lieka ši teisių bei pareigų dalis pagal Kredito linijos sutartį: (i) kredito dalis, nurodyta Kredito linijos sutartyje, kurios išmokėta ir negrąžinta suma šių Atskyrimo sąlygų sudarymo dieną lygi 17 952 tūkst. EUR (ekvivalentas litais – 61 985 tūkst. litų) ir (ii) teisės bei būsimi įsipareigojimai „Swedbank“, AB pagal jo išduotą Garantiją, remiantis Kredito linijos sutartimi, t.y. įsipareigojimas grąžinti „Swedbank“, AB sumą, kurią jis, gavęs tinkamą Garantijos gavėjo mokėjimo reikalavimą, sumokėtų Garantijos gavėjui iš banko lėšų.

Tiek Įmonių grupė „ALITA“, AB, tiek AB „Alita“ atsakomybė pagal solidarios atsakomybės sutartį yra neribota.

Už ilgalaikes paskolas ir kreditines linijas Bendrovė yra jkeitusi nekilnojamajį turą, kurio apskaitinė vertė 2009 m. gruodžio 31 d. buvo 33 824 tūkst. litų, įrengimų, kurių likutinė vertė 2009 m. gruodžio 31 d. buvo 2 679 tūkst. litų, atsargas už 9 351 tūkst. litų, visas esamas ir būsimas Bendrovės lėšas bankuose, prekių ženklus, dukterinių įmonių akcijas.

Ilgalaikės išperkamosios nuomos įsipareigojimų grąžinimo terminai:

	Būsimi mokėjimai	Palūkanos	Dabartinė išperkamosios nuomos īsipareigojimų vertė
Iki vienerių metų	122	2	120
Iš viso	122	2	120

Pastabos

18. Valstybės dotacijos

	2009
<i>Negrąžintinas finansavimas turtui išsigyti</i>	
Likutis sausio 1 d.	-
Perkeliamos lėšos dėl verslo atskyrimo (29 ir 30 pastabos)	3 473
Likutis gruodžio 31 d.	3 473
<i>Negrąžintinas finansavimas srauadų kompensavimui</i>	
Likutis sausio 1 d.	-
Perkeliamos lėšos dėl verslo atskyrimo (29 ir 30 pastabos)	200
Lėšos, panaudotos išlaidų kompensavimui	(7)
Likutis gruodžio 31 d.	193
Likutis lėšų, gautų iš ES struktūrinių fondų	3 666

Bendrovė, siekdama produkcijos konkurencingumo bei aplinkos taršos mažinimo, 2009 m. pradėjo įgyvendinti katilinės rekonstrukciją, modernizuoti šilumos ūki. Šiam projektui įgyvendinti LR ūkio ministerija skyrė 3 473 tūkst. litų Europos Sajungos struktūrinių fondų ir LR valstybės biudžeto lėšų paramą. Bendra projekto vertė – apie 7 mln. Lt. Numatoma projekto įgyvendinimo pabaiga – 2010 m. birželio mėnuo.

Taip pat Lietuvos Respublikos ūkio ministerija skyrė finansavimą (200 tūkst. litų) pagal Lietuvos 2007-2013 metų Europos Sajungos struktūrinės paramos panaudojimo strategiją ir Ekonomikos augimo veiksmų programos 2 prioriteto „Verslo produktyvumo didinimas ir aplinkos verslui gerinimas“ įgyvendinimo priemonę „Naujos galimybės“. Projektas orientuotas į alkoholinių gėrimų eksporto skatinimą. Projektas finansuojamas iš Europos Sajungos Europos regioninės plėtros fondo lėšų iki 70 proc. jų vertės. Numatoma projekto įgyvendinimo pabaiga – 2012 m. liepos-rugpjūčio mėnesiai.

19. Pardavimo ir paskirstymo sąnaudos

Pardavimo ir paskirstymo sąnaudas sudaro:

	2009
Reklama	1 294
Pardavimų ir rinkodaros sąnaudos	210
Sandėliavimas	106
Transportavimas ir logistika	59
Iš viso	1 669

Pastabos

20. Bendrosios ir administracinių sąnaudos

Bendrąsias ir administracines sąnaudas sudaro:

	2009
Atlyginimai ir socialinis draudimas	706
Konsultacinių paslaugų sąnaudos	506
Nusidėvėjimas ir amortizacija	212
Ekspluatacija ir remontas	183
Mokesčių sąnaudos (išskyirus pelno mokesčių)	101
Iš pirkėjų ir kitų gautinų sumų, ateinančių laikotarpių sąnaudų ir išankstinių apmokėjimų vertės sumažėjimas	75
Energetinės sąnaudos	57
Investicinio turto vertės sumažėjimas	51
Draudimo sąnaudos	21
Išeitinės kompensacijos	19
Kitos išmokos darbuotojams	5
Kitos	616
Iš viso	2 552

2009 m. gruodžio 31 d. Bendrovėje dirbo 241 darbuotojas.

Atlyginimai, premijos ir kitos išmokos darbuotojams, įskaitant pajamų mokesčių ir socialinį draudimą, Bendrovės bendrujų pajamų ataskaitoje pasiskirstė taip:

	2009
Bendrosios ir administracinių sąnaudos	730
Parduotų prekių savikaina	653
Pardavimo ir paskirstymo sąnaudos	213
Iš viso	1 596

21. Kitos veiklos pajamos (sąnaudos)

Kitos veiklos pajamas (sąnaudas) sudaro:

	2009
Pelnas iš parduoto turto	33
Pajamos už suteiktas paslaugas	134
Pajamų iš viso	167
Suteiktų paslaugų savikaina	(119)
Sąnaudų iš viso	(119)

Pastabos

22. Finansinės pajamos (sąnaudos)

Finansines pajamas (sąnaudas) sudaro:

	2009
Palūkanų pajamos	2
Pajamų iš viso	2
Palūkanų sąnaudos už paskolas	(1 264)
Valiutos keitimo pelnas (nuostolis), grynaja vertė	(2)
Kitos finansinės veiklos sąnaudos	(29)
Sąnaudų iš viso	(1 295)

23. Informacija apie verslo ir geografinius segmentus

Geografiniai segmentai

	2009
Pajamos iš vietinių pirkėjų	12 616
Pajamos iš užsienio pirkėjų	772
Iš viso	13 388

Visas Bendrovės turtas yra Lietuvoje.

Pastabos

23. Informacija apie verslo ir geografinius segmentus (tęsinys)

2009 m. gruodžio 31 d. informacija apie verslo segmentus pateikiama žemiau:

	Pagaminti alkoholiniai produktais	Obuolių produktais	Nepriskirtina	Iš viso
Segmentų pardavimai, grynaja vertė	13 253	-	135	13 388
Savikaina	(7 698)	-	(86)	(7 784)
Bendrasis pelnas	5 555	-	49	5 604
Kitos pajamos			270	270
Veiklos sąnaudos	(2 020)	-	(1 813)	(3 833)
Kitos sąnaudos			(222)	(222)
Turto vertės sumažėjimas	(41)	(34)	(51)	(126)
Nusidėvėjimas ir amortizacija	(90)		(172)	(262)
Veiklos rezultatas	3 404	(34)	(1 939)	1 431
Finansinės pajamos			2	2
Finansinės sąnaudos			(1 295)	(1 295)
Pelno mokesčio pajamos (sąnaudos)			(664)	(664)
Grynas metų rezultatas	3 404	(34)	(3 896)	(526)
<i>Segmentų turtas</i>				
Ilgalaikis turtas	34 414	1 680	62 997	99 091
Atsargos	9 325	8	18	9 351
Kitas trumpalaikis turtas	36 611	-	3 279	39 890
Segmentų turto iš viso	80 350	1 688	66 294	148 332
<i>Segmentų įsipareigojimai</i>				
Valstybės dotacijos	3 666	-	-	3 666
Finansiniai įsipareigojimai *			86 008	86 008
Prekybos skolos	11 406	-	1 203	12 609
Kiti įsipareigojimai	10 857	-	1 790	12 647
Segmentų įsipareigojimų iš viso	25 929	-	89 001	114 930
Ilgalaikio turto įsigijimai	3 443	-	65	3 508

* Finansiniai įsipareigojimai nepriskirti nei vienam, iš konkrečių segmentų, nes Bendrovė skolintas lėšas naudoja visai savo veiklai finansuoti.

Pastabos

24. Einamųjų metų ir atidėtasis pelno mokestis

	2009
Pelno mokestis	-
Ankstesniųjų metų pelno mokesčio koregavimas	-
Atidėtojo pelno mokesčio pasikeitimas	664
Pelno mokestis 20%	664

Mokesčio tarifo sutikrinimas gali būti pateiktas taip:

	2009
Pelnas priėš mokesčius	138
Pelno mokestis taikant galiojančią tarifą	20,0%
Neleidžiami atskaitymai	56,5%
Anksčiau nepripažintų laikinųjų skirtumų pripažinimas	476,1%
Tarifo pokyčio įtaka laikiniesiems skirtumams	(71,7%)
Iš viso	481,2%
	664

Atidėtojo mokesčio paskaičiavimas gali būti pateikiamas taip:

	2009	
	Laikini skirtumai	Atidėtasis mokestis (15%)
Galimas parduoti finansinis turtas	1 685	252
Investiciniis turtas	1 079	162
Atidėtosios sąnaudos	213	32
Atostogų rezervas	681	102
2009 m. AB „Alita“ mokestinis nuostolis	7 093	1 064
2009 m. Įmonių grupė „ALITA“, AB mokestinis rezultatas	(701)	(105)
Iš viso atidėtojo mokesčio turto	10 050	1 507

2009 m. gruodžio 31 d. einamojo pelno mokesčio tarifas yra 20%. 2009 m. gruodžio 31 d. atidėtasis mokestis buvo apskaičiuotas taikant 15% tarifą. Remiantis Lietuvos mokesčių įstatymų pataisomis nuo 2010 m. įmonės pelnas, nuo kurio mokamas pelno mokestis, bus apmokestinamas taikant 15 % pelno mokesčio tarifą.

2009 m. gruodžio 31 d. atidėtojo mokesčio turtas 252 tūkst. litų sumai yra apskaičytas nuosavame kapitale ir didina Akcinės bendrovės Šiaulių bankas akcijų perkainavimo rezervą.

Atidėtojo mokesčio pasikeitimas gali būti išskaidytas taip:

	2009
Atidėtojo mokesčio turtas (jsipareigojimas) sausio 1 d.	-
Perkeliamas atidėtojo mokesčio turtas (jsipareigojimas) dėl verslo atskyrimo (29 ir 30 pastabos)	2 391
Atidėtojo mokesčio pokytis apskaičytas atskiroje bendrujų pajamų ataskaitoje	(664)
Atidėtojo mokesčio pokytis apskaičytas nuosavame kapitale	(220)
Atidėtojo mokesčio turtas (jsipareigojimas) gruodžio 31 d.	1 507

Pastabos

25. Sandoriai su susijusiomis šalimis

Per laikotarpį Bendrovė turėjo sandorius su šiomis susijusiomis šalimis:

AB „Anykščių vynas“
UAB „Alita Distribution“
UAB „Vilkmergės alus“
AB „Alita“

Per laikotarpį Bendrovės sandoriai su aukščiau nurodytomis susijusiomis įmonėmis yra pateikiami žemiau:

Sandoriai su susijusiomis šalimis

	2009
Pardavimai dukterinėms įmonėms	6 716
Pirkimai iš dukterinių įmonių	1 682
Pirkimai iš AB „Alita“	76

Gautinos sumos iš susijusių asmenų

	2009
Dukterinių įmonių skolos	24 557
Suteiktos paskolos	598

Mokėtinės sumos susijusiems asmenims

	2009
Skola dukterinėms įmonėms	6
Mokėtinės sumos AB „Alita“	93

Per 2009 m. Bendrovės vadovybei buvo išmokėta 206 tūkst. litų atlyginimų, dividendai nebuvo mokėti.

Išduotos garantijos, laidavimai

Bendrovė 2009 m. gruodžio 31 d. nėra suteikusi laidavimų, išskyrus paminėtas 17 pastaboję.

26. Užbalansiniai įsipareigojimai

Bendrovė neturi reikšmingų užbalansinių įsipareigojimų, išskyrus užstatytą turą ir kitus įsipareigojimus bankams, paminėtus 17-oje pastaboję bei garantijas, paminėtas 25-oje pastaboję.

Pagal kreditinius įsipareigojimus bankui, Bendrovė privalo lakyti tam tikrų susitarimų paskolos sutarties galiojimo laikotarpiu: atskiroje finansinės būklės ataskaitoje apskaitomo nuosavo kapitalo ir turto santykio rodiklio, skolų aptarnavimo padengimo rodiklio ir palūkanų aptarnavimo padengimo rodiklio atitikimo. 2009 m. gruodžio 31 d. šie rodikliai neatitiko reikalaujamų paskolos sutartyje. Bendrovės vadovybė yra įsitikinusi, kad rodiklių neatitikimas yra laikinas ir artimiausiu metu bus ištaisytas.

Bendrovė nuomoja iš valstybės žemės sklypus. Metinis nuomas mokesčis per 2009 m. sudarė 82 tūkst. litų. Bendrovė turi atligli su iš valstybės nuomojamais žemės sklypais susijusių aplinkos apsaugos darbus (valymo, atstatymo ir kt.). 2009 m. gruodžio 31 d. atskirose finansinėse ataskaitose atidėjinyse šių darbų sąnaudoms nėra apskaitytas, nes vadovybė negalėjo įvertinti šių darbų atlikimo terminų ir apimčių.

Pastabos

27. Įvykiai po balanso sudarymo dienos

Pagal pasirašytą susitarimą su banku, nurodytą 17-oje pastaboję, Bendrovė solidariai atsako už AB „Alita“ finansinius įsipareigojimus. Įvertinus tai, kad AB „Alita“ turimo turto disponavimo teisės yra apribotos bei iš tai, kad ji neturi finansinių galimybų padengti finansinius įsipareigojimus, įsigalioja banko reikalavimo teisė į Įmonių grupę „Alita“, AB. 2009 m. gruodžio 31 d. neapmokėtos AB „Alita“ finansinės skolos sudarė 61 928 tūkst. litų. Taip pat, 2010 m. vasario mėn. „Swedbank“, AB, pagal išduotą banko garantijos sutartį, įvykdė Serbijos akcijų fondo bei Privatizavimo agentūros reikalavimą pversti 2 600 tūkst. eurų sumą. 2010 m. vasario 24 d. AB „Alita“ gavo atgręžtinį banko reikalavimą minėtai sumai. Šiuo įsipareigojimu buvo padidintas AB „Alita“ kredito įsisalinimas „Swedbank“, AB.

2009 metais mokesčių inspekcija nėra atlikusi Bendrovės mokesčių patikrinimo. Pagal galiojančius įstatymus, mokesčių inspekcija gali bet kuriuo metu patikrinti Bendrovės apskaitos registrus ir įrašus už 5 metus, einančius prieš ataskaitinį mokesčinį laikotarpi, bei gali apskaičiuoti papildomus mokesčius ir sankcijas. Įmonių grupė „ALITA“, AB vadovybei nėra žinoma apie jokias aplinkybes, dėl kurių Bendrovei galėtų būti apskaičiuoti papildomi reikšmingi mokesčių įsipareigojimai.

28. Informacija apie veiklos tēstinumą

Nuo reorganizavimo pabaigos Bendrovė patyrė 526 tūkst. litų grynujų nuostolių, o jos trumpalaikiai įsipareigojimai viršijo trumpalaikį turą 24 901 tūkst. litų sumą.

Stengdamasi subalansuoti pinigų srautus, vadovybė ir akcininkai aktyviai veikia siekdami užtikrinti finansinį Bendrovės stabilumą. Naujai paskirta Įmonių grupė „ALITA“, AB vadovybė identifikavo tris skubiausiai tobulintinas sritis – personalas, prekyba ir distribucija – bei ēmési pirmųjų žingsnių. Naujosios vadovybės pagrindinės veiklos kryptys ir uždaviniai:

Personalo valdymas:

- Vadovų komandos stiprinimas ir sutelkimas;
- Vidinės komunikacijos ir darbuotojų motyvacijos gerinimas;
- Organizacijos struktūros bei vidinių procesų optimizavimas.

Prekyba ir rinkodara:

- Tampresnis bendradarbiavimas su didžiaisiais mažmeninės prekybos tinklais;
- Agresyvesnė ir lankstesnė kainodara, akcijos pardavimo vietose;
- Eksporto skatinimas.

Distribucija:

- Bendrovės produkcijos distribucijos kokybinis peržiūréjimas;
- Esminis transporto sąnaudų mažinimas.

Derybos su bankais dėl paskolų grąžinimo terminų atidėjimo:

- Bendrovė sudarė ir pristatė verslo planą, apimantį ne tik pačios Įmonių grupė „ALITA“, AB, bet visos Grupės strategiją iki 2014 m.;
- 2010 m. kovo mėnesį su pagrindiniu banku pasiekta tarpinis susitarimas, kad paskolų grąžinimo terminai atidedami iki 2010 m. balandžio 30 d. Tikimasi, kad balandžio-gegužės mėnesiais bus susitarta dėl naujo paskolų grąžinimo terminų išdėstymo ilgesniame nei vieneri metai laikotarpyje.

2009 m. Bendrovės veiklos rezultatas prieš mokesčius, palūkanas bei nusidėvėjimą ir amortizaciją (EBITDA) buvo teigiamas. Remiantis vadovybės paruoštu verslo planu, per 2010 – 2014 m. numatomas EBITDA yra teigiamas ir tikimasi jo augimo tendencijos.

Atsižvelgiant į aukščiau išvardintus veiksmus, vadovybės nuomone, pavykus pasiekti ilgalaikius susitarimus su bankais dėl paskolų pratėsimo, Bendrovei negresia veiklos tēstinumo rizika.

Pastabos

29. Informacija, susijusi su veiklos reorganizavimui

2009 m. rugsėjo 29 d. Įmonių grupė „ALITA“, AB neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime buvo priimtas nutarimas patvirtinti AB „Alita“ atskyrimo sąlygas, ir 2009 m. spalio 7 d. nuo AB „Alita“ buvo atskirta ir įregistruota Įmonių grupė „ALITA“, AB. Pagrindinis AB „Alita“ atskyrimo tikslas – AB „Alita“ vykdomos veiklos optimizavimas bei pertvarkymas, nuo AB „Alita“ investicinės veiklos atskiriant gamybos veiklą, kuri nėra susijusi su investicinės veiklos vykdymu ir nėra reikalinga investicinei veiklai vykdyti, t.y. atskiriant dalį, apimančią visą vykdomą gamybos veiklą, ir šiai daliai priskirtų turto, teisių, įsipareigojimų ir pareigų pagrindu sukuriant naują akcinę bendrovę Įmonių grupė „ALITA“, AB.

Tokiu būdu, atskyrimo eigoje susiformavo dvi kontroliuojančios įmonės, kurių viena – AB „Alita“ – vykdo ir kontroliuoja tik investicinę veiklą (susijusią su turimomis užsienio įmonių akcijomis), o kita – Įmonių grupė „ALITA“, AB – vykdo ir kontroliuoja pagrindinę vykdomą gamybos veiklą (įskaitant veiklą, susijusią su turimomis Lietuvos įmonių akcijomis). Abi įmonės po atskyrimo tėsia savo veiklą.

AB „Alita“ atskyrimo dieną atskiroje finansinės būklės ataskaitoje apskaitytu turtas bei įsipareigojimai atskyrimo metu pagal jų prigimtį buvo priskirti investicinei veiklai arba gamybinių veiklai ir atitinkamai perduoti po atskyrimo veikiančioms bendrovėms.

Visiems AB „Alita“ akcininkams Įmonių grupė „ALITA“, AB akcijos buvo paskirstytos pagal akcijų keitimo santykį, proporcinaliai turimam AB „Alita“ akcijų skaičiui. Akcijos keitimo santykis nustatytas atsižvelgiant į vienos AB „Alita“ akcijos balansinę vertę, apskaičiuotą taikant buhalterinės akcijų vertės metodą. Po atskyrimo veikiančią bendrovę vienos akcijos buhalterinė vertė išlieka nepakitusi ir yra lygi AB „Alita“ vienos akcijos buhalterinei vertei, kuri apskaičiuota 2008 m. gruodžio 31 d. nuosavą kapitalą (buhalterinę grynojo turto vertę) dalijant iš išleistų ir apmokėtų akcijų skaičiaus.

Atskyrimo procedūros įvykdytos pagal Akcinių bendrovių įstatymo 71 straipsnį. Po Atskyrimo abi bendrovės tėsia veiklą.

Remiantis Pelno mokesčio įstatymo 46 straipsniu, įmonėje AB „Alita“ įvykusi reorganizacija atitinka Pelno mokesčio įstatymo IX skyriaus, 41 straipsnio 2 dalies 5 punkte nurodytą atvejį.

Turtas, įsipareigojimai, nuosavybė Įmonių grupė „ALITA“, AB buvo perduoti laikotarpiu nuo 2009 m. spalio 7 d. iki 2009 m. spalio 27 d. taip, kaip nurodyta AB „Alita“ atskyrimo sąlygose.

Reorganizacijos metu, perduodant turtą, neužfiksuota skirtumų tarp įmonės AB „Alita“ perleisto turto, kuris buvo nudėvimas ir amortizuojamas, likutinės vertės ir Įmonių grupė „ALITA“, AB prisiminto to paties turto, kuris bus nudėvimas ir amortizuojamas, įsigijimo vertės.

Išsamų AB „Alita“ įvykdytą verslo reorganizavimo aprašymą galima rasti AB NASDAQ OMX Vilnius internetiniame tinklalapyje adresu: www.nasdaqomxbaltic.com arba internetiniame tinklalapyje adresu: www.alita.lt/investuotojams.

30. Palyginamoji informacija, susijusi su perkeliama veikla

Kaip pasiskirstė turtas, nuosavybė ir įsipareigojimai po AB „Alita“ reorganizacijos, pavaizduota žemiau pateiktose ataskaitose.

Šios Bendrovės atskiro finansinės ataskaitos parengtos remiantis AB „Alita“ audituotomis atskiromis finansinėmis ataskaitomis, sudarytomis 2008 m. gruodžio 31 d., 2009 m. spalio 27 d. Įmonių grupė „ALITA“, AB atskyrimo atskira finansinės būklės ataskaita ir 2009 m. gruodžio 31 d. audituotomis atskiromis Įmonių grupė „ALITA“, AB finansinėmis ataskaitomis. Investicija į asocijuotą įmonę šiose atskirose finansinėse ataskaitose retrospekyviai atkoreguota nuosavybės metodu.

Gamybinė veikla – po reorganizacijos perkelta gamybinė veikla į Įmonių grupė „ALITA“, AB.

Investicinė veikla – po reorganizacijos įmonėje AB „Alita“ likusi investicinė veikla.

Atskyrimo data – laikotarpis nuo 2009 m. spalio 7 d. iki 2009 m. spalio 27 d.

Pastabos

30. Palyginamoji informacija, susijusi su perkeliama veikla (tęsinys)

Atskiro finansinės būklės ataskaitos

Tūkst. litų	AB „Alita“			AB „Alita“			Įmonių grupė „ALITA“, AB	
	2008-12-31		Iš viso	Atskyrimo dieną		2009-12-31		
	Gamybinė veikla	Investicinė veikla		Gamybinė veikla	Investicinė veikla			
Nematerialusis turtas	926		926	584		584	527	
Investicinis turtas	1 915		1 915	1 619		1 619	1 557	
Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai	42 133		42 133	43 200		43 200	46 126	
Investicijos į dukterines įmones	41 366		41 366	41 366		41 366	41 366	
Investicijos į asocijuotas įmones	-	71 684	71 684	-	71 684	71 684	-	
Galimas parduoti finansinis turtas	5 747		5 747	7 336		7 336	8 008	
Paskolos	-	25 205	25 205	-	28 629	28 629	-	
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	2 443		2 443	2 391		2 391	1 507	
Ilgalaikio turto iš viso	94 530	96 889	191 419	96 496	100 313	196 809	99 091	
Atsargos	16 959		16 959	8 001		8 001	9 351	
Įšankstiniai apmokėjimai	516		516	817		817	343	
Įš anksto apmokėtas pelno mokesčis	1 951		1 951	-		-	-	
Įš pirkėjų gautinos sumos	37 237		37 237	25 358	93	25 451	36 611	
Kitos gautinos sumos	2 753	454	3 207	172	1 602	1 774	2 931	
Pinigai	119	60	179	892	83	975	5	
Trumpalaikio turto iš viso	59 535	514	60 049	35 240	1 778	37 018	49 241	
Turto iš viso	154 065	97 403	251 468	131 736	102 091	233 827	148 332	
Akcininkų nuosavybė	39 197	35 419	74 616	33 475	39 982	73 457	33 402	
Valstybės dotacijos			-	1 501		1 501	3 666	
Ilgalaikės banko paskolos	27 121	45 080	72 201	29 247	45 023	74 270	37 122	
Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso	27 121	45 080	72 201	30 748	45 023	75 771	40 788	
Ilgalaikių paskolų einamujų metų dalis	56 429	16 904	73 333	56 819	16 906	73 725	48 886	
Trumpalaikės paskolos iš dukterinių įmonių	797		797	-		-	-	
Prekybos skolos	11 795		11 795	7 361		7 361	12 603	
Skolos dukterinėms įmonėms	99		99	5		5	6	
Sukaupti įsipareigojimai	18 627		18 627	3 328	180	3 508	12 647	
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso	87 747	16 904	104 651	67 513	17 086	84 599	74 142	
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso	154 065	97 403	251 468	131 736	102 091	233 827	148 332	

Pastabos

30. Palyginamoji informacija, susijusi su perkeliama veikla (tęsinys)

Atskiro bendruju pajamų ataskaitos

Tūkst. litų	AB „Alita“			AB „Alita“			Įmonių grupė „ALITA“, AB 2009 m. po atskyrimo Gamybinė veikla
	Gamybinė veikla	2008 m. Investicinė veikla	Iš viso	Gamybinė veikla	2009 m. iki atskyrimo Investicinė veikla	Iš viso	
Pardavimai grynajā vertē	92 633		92 633	50 439		50 439	13 388
Parduotų prekių savikaina	(54 457)		(54 457)	(32 353)		(32 353)	(7 784)
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	38 176		38 176	18 086		18 086	5 604
Kitos pajamos	2 013		2 013	1 136		1 136	270
Pardavimo ir paskirstymo srauados	(16 774)		(16 774)	(4 710)		(4 710)	(1 669)
Bendrosios ir adminstracinių srauados	(20 417)		(20 417)	(9 366)		(9 366)	(2 552)
Kitos srauados	(1 409)		(1 409)	(789)		(789)	(222)
Veiklos pelnas (nuostoliai)	1 589		1 589	4 357		4 357	1 431
Finansinės pajamos	135	2 639	2 774	2	1 990	1 992	2
Finansinės srauados	(6 658)	(5 204)	(11 862)	(6 278)	(2 766)	(9 044)	(1 295)
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	(4 934)	(2 565)	(7 499)	(1 919)	(776)	(2 695)	138
Pelno mokesčiai	1 306		1 306	266		266	(664)
Grynas metų pelnas	(3 628)	(2 565)	(6 193)	(1 653)	(776)	(2 430)	(526)

Atskiro nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos

Tūkst. litų	Gamybinė veikla	Investicinė veikla	Iš viso nuosavo kapitalo
2008 m. gruodžio 31 d. likutis	39 197	35 419	74 616
Grynas pelnas (nuostolis)	(1 653)	(776)	(2 430)
Galimo parduoti finansinio turto vertės pasikeitimas	1 589		1 589
Atidėtojo turto įsipareigojimas	(318)		(318)
Su investicinė veikla susijusios paskolos perkėlimas	(5 339)	5 339	-
Atskyrimo diena	33 475	39 982	73 457
Veiklos atskyrimas	-	(39 982)	(39 982)
Grynas pelnas (nuostolis)	(526)		(526)
Galimo parduoti finansinio turto vertės pasikeitimas	673		673
Atidėtojo turto įsipareigojimas	(220)		(220)
2009 m. gruodžio 31 d. likutis	33 402	-	33 402

**Įmonių grupė „ALITA“, AB
metinis pranešimas už 2009 metus**

Šiame Metiniame pranešime vartojamos sąvokos turi tą reikšmę, kuri nurodyta žemiau pateikiamame sąraše, išskyrus tuos atvejus, kai iš konteksto aišku, kad yra kitaip. Šiame sąraše pateikiamas tik svarbiausios Metiniame pranešime vartojamos sąvokos. Metinio pranešimo tekste gali būti nurodyti ir kitų sąvokų paaiškinimai ar apibréžimai.

„Atskyrimas“ – AB „Alita“ atskyrimas, atskiriant Atskyrimo sąlygose nurodytą atskiriamą dalį ir šiai daliai priskirtų turto, teisių, įsipareigojimų ir pareigų pagrindu sukuriant naują akcinę bendrovę (atskyrimas atliktas nuo AB „Alita“ investicinės veiklos atskiriant gamybos veiklą, kuri nėra susijusi su investicinės veiklos vykdymu ir nėra reikalinga investicinės veiklos vykdymui, t.y. atskiriant dalį, apimančią visą vykdomą gamybos veiklą, ir šiai daliai priskirtų turto, teisių, įsipareigojimų ir pareigų pagrindu sukuriant naują akcinę bendrovę įmonių grupę „ALITA“, AB).

„Atskyrimo sąlygos“ – AB „Alita“ atskyrimo sąlygos, parengtos Akcinių bendrovių įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso bei kitų atitinkamų Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka ir patvirtintos 2009 m. rugėjo 29 d. įvykusiam įmonių grupė „ALITA“, AB neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Su Atskyrimo sąlygomis galima susipažinti Centrinėje reglamentuojamas informacijos bazėje www.crib.lt arba interneto tinklalapyje www.alita.lt

„Bendrovė“ arba „Emitentas“ – pagal Lietuvos Respublikos įstatymus įsteigta ir veikianti akcinė bendrovė įmonių grupė „ALITA“, AB.

„Grupės įmonės“ – pateikiant informaciją už laikotarpį iki 2009 m. spalio 7 d. sąvoka „Grupės įmonės“ apima AB „Alita“, AB „Anykščių vynas“, UAB „Alita Distribution“ ir UAB „Vilkmergės alus“; nuo 2009 m. spalio 7 d. sąvoka „Grupės įmonės“ apima įmonių grupę „ALITA“, AB, AB „Anykščių vynas“, UAB „Alita Distribution“ ir UAB „Vilkmergės alus“.

„Metinis pranešimas“ – šis visuomenei skirtas dokumentas, kuriamo yra atskleidžiama teisės aktų reikalaujama atskleisti informacija apie Bendrovę.

1. BENDRA INFORMACIJA APIE EMITENTĄ

1.1. Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengtas Metinis pranešimas

Metinis pranešimas parengtas už ataskaitinį laikotarpį nuo Bendrovės įrengėjimo dienos, t.y. nuo 2009 m. spalio 7 d., iki 2009 m. gruodžio 31 d.

Vadovaujantis protingumo ir racionalumo kriterijais, pateikiant bendrus/konsoliduotus grupės įmonių duomenis už ankstesnėje pastraipoje nurodytą ataskaitinį laikotarpį, dukterinių įmonių veiklos duomenys yra imami už laikotarpį nuo 2009 m. spalio 1 d. iki 2009 m. gruodžio 31 d. aiškiai šį faktą pažymint tekste.

Palyginamieji duomenys

Informaciniais tikslais, atsižvelgiant į Bendrovės vykdomos gamybinės veiklos tēstinumą, šiame Metiniame pranešime taip pat yra pateikiami palyginamieji duomenys už visus 2008 ir 2009 metus, įvertinant atskyrimo įtaką retrospektyvinei informacijai apie ūkinę veiklą.

1.2. Emitentas ir jo kontaktiniai duomenys

Pavadinimas	Įmonių grupė „ALITA“, AB
Teisinė forma	Akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	2009 m. spalio 7 d., Registrų centro Alytaus filialas 302444238
Įmonės rejestro kodas	VĮ Registrų centras Alytaus filialas
Registros, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie juridinį asmenį	Miškininkų g. 17, Alytus, LT-62200, Lietuvos Respublika
Buveinės adresas	(8 315) 5 72 43 (8 315) 7 94 67 alita@alita.lt www.alita.lt
Telefono numeris	
Fakso numeris	
Elektroninio pašto adresas	
Interneto svetainės adresas	
Emitento dukterinės įmonės ir jų kontaktiniai duomenys:	
Pavadinimas	„Anykščių vynas“
Teisinė forma	Akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	1990 m. lapkričio 21 d., Registrų centro Utenos filialas
Perregistravimo data ir vieta	2004 m. liepos 28 d., Registrų centro Utenos filialas
Rejistro numeris	BĮ 97-340
Įmonės rejestro kodas	254111650
Buveinės adresas	Dariaus ir Girėno g. 8, Anykščiai, LT-29131
Telefono numeris	(8 381) 50 233
Fakso numeris	(8 381) 50 350
Elektroninio pašto adresas	info@anvynas.lt
Interneto svetainės adresas	www.anvynas.lt
Pavadinimas	„Alita Distribution“
Teisinė forma	Uždaroji akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	2002 m. sausio 18 d. Marijampolės savivaldybėje
Perregistravimo data ir vieta	2002 m. liepos 18 d. Vilniaus savivaldybėje
Rejistro numeris	AB 2002-751
Įmonės rejestro kodas	151461114
Buveinės adresas	A.Goštauto g. 12, Vilnius, LT-01108
Telefono numeris	(8 5) 268 36 30
Fakso numeris	(8 5) 268 36 36
Elektroninio pašto adresas	info@alitadistribution.lt
Interneto svetainės adresas	www.alitadistribution.lt
UAB „Alita Distribution“ priklauso 100% visų UAB „Vilkmergės alus“ išleistų akcijų:	
Pavadinimas	„Vilkmergės alus“
Teisinė forma	Uždaroji akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	1993 m. liepos 13 d. Vilniaus savivaldybėje
Rejistro numeris	AB 93-861
Įmonės rejestro kodas	122016951
Buveinės adresas	Antakalnio III kaimas, Pivonijos seniūnija, Ukmergės rajonas, LT-20101
Telefono numeris	(8 340) 63 770
Fakso numeris	(8 340) 63 788
Elektroninio pašto adresas	info@vilkmergesalus.lt
Interneto svetainės adresas	www.vilkmergesalus.lt

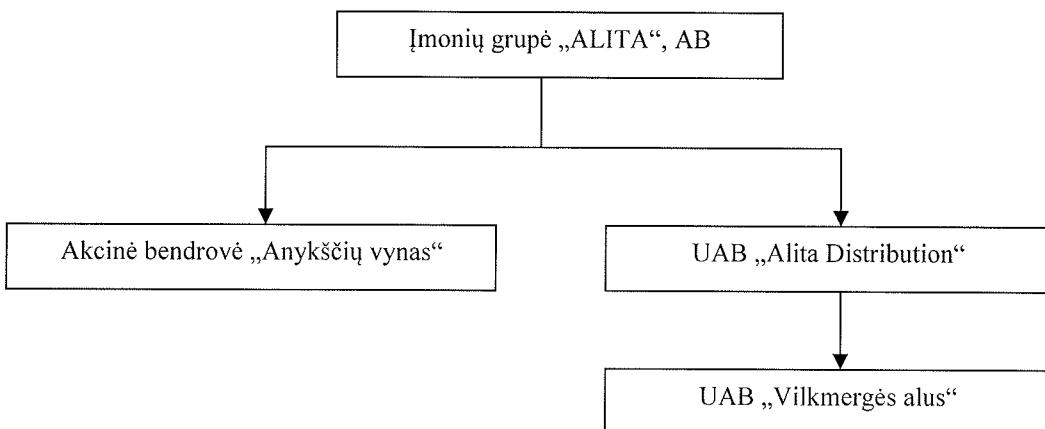
1.3. Emitento pagrindinės veiklos pobūdis

2009 m. rugsėjo 29 d. Įmonių grupė „ALITA“, AB neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime buvo priimtas nutarimas patvirtinti AB „Alita“ atskyrimo sąlygas ir 2009 m. spalio 7 d. nuo AB „Alita“ buvo atskirta ir įregistruota Įmonių grupė „ALITA“, AB. Abi įmonės po atskyrimo tėsia savo veiklą.

Tokiu būdu, Įmonių grupė „ALITA“, AB buvo sukurta ir pradėjo veiklą, atskyrus nuo AB „Alita“ visą vykdomą gamybinę veiklą su šiai veiklai priskirtu turtu, teisėmis, įsipareigojimais ir pareigomis. Įmonių grupė „ALITA“, AB vykdo gamybą ir ūkinę-komercinę veiklą, perėmusi žaliavas, gamybines medžiagas, ilgalaikį turtą ir mažavertį inventorių, teises į prekių ženklus ir dizainus, ISO standartus ir gavusi naujas gamybos, didmeninės prekybos bei mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais bei mažmeninės prekybos tabako gaminiais licencijas.

Įmonių grupė „ALITA“, AB ir AB „Anykščių vynas“ veiklos pobūdis: alkoholinių gėrimų ir koncentruotų obuolių sulčių gamyba ir pardavimas. UAB „Vilkmergės alus“ veiklos pobūdis: alaus gamyba. UAB „Alita Distribution“ veiklos pobūdis ir vaidmuo grupėje: didmeninė ir mažmeninė prekyba alkoholiniais gėrimais, visų grupės įmonių pagamintos produkcijos platinimas.

Grupės įmonių organizacinė struktūra

1.4. Informacija apie sutartis su vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkais

Įmonių grupė „ALITA“, AB 2009 m. spalio 7 d. pasirašė Emitento vertybinių popierių apskaitos tvarkymo sutartį su „Swedbank“, AB, atstovaujamu Operacijų vertybiniais popieriais skyriaus (kodas 112029651, adresas – Konstitucijos pr. 20A, Vilnius, LT-03502, tel. (8-5) 258 24 85, faksas (8-5) 258 21 70).

AB „Anykščių vynas“ su „Swedbank“, AB, atstovaujamu Operacijų vertybiniais popieriais skyriaus, 2004 m. birželio 29 d. pasirašė Emitento vertybinių popierių apskaitos tvarkymo sutartį.

1.5. Duomenys apie prekybą emitento vertybiniais popieriais

Įmonių grupė „ALITA“, AB vertybiniai popieriai NASDAQ OMX Vilnius valdybos sprendimu (2009 m. gruodžio 23 d., protokolo Nr. 108) 2010 m. sausio 4 d. įtraukti į Papildomąjį prekybos sąrašą. Įmonių grupė „ALITA“, AB turi vieno litu nominalios vertės 27 153 793 paprastąsiams vardines akcijas, kurių bendra nominali vertė sudaro 27 153 793 litų, (ISIN kodas LT0000128266, trumpinis AGPIL). 2009 m. gruodžio 31 d. įmonių grupė „ALITA“, AB akcininkų sąrašuose buvo 746 akcininkai.

Informacijos apie automatinio įvykdymo sandorius, parduotų akcijų AB NASDAQ OMX Vilnius kainas ir apyvartas bei akcijų kapitalizaciją per 2008-01-01 – 2009-12-31 laikotarpį nėra, nes įmonių grupė „ALITA“, AB vertybinių popieriai į NASDAQ OMX Vilnius Papildomajį prekybos sąrašą buvo įtraukti 2010 m. sausio 4 d.

AB „Anykščių vynas“ vertybinių popieriai 1995 m. liepos 3 d. įtraukti į AB NASDAQ OMX Vilnius Papildomajį prekybos sąrašą. 2009 m. gruodžio 31 d. AB „Anykščių vynas“ turėjo 49 080 535 vieno lito nominalios vertės paprastąsias vardines akcijas, kurių bendra nominali vertė sudarė 49 080 535 litus. Šių vertybinių popierių ISIN kodas yra LT0000112773 (trumpinis ANK1L). AB „Anykščių vynas“ 2009 m. gruodžio 31 d. sąrašuose buvo 448 akcininkai.

Informacija apie automatinio įvykdymo sandoriais parduotų AB „Anykščių vynas“ akcijų AB NASDAQ OMX Vilnius kainas ir apyvartas per 2008-01-01 – 2009-12-31 laikotarpį pateikiama lentelėje:

Metai ir ketvirtis	Kaina Lt		Apyvarta		Paskutinės laikotarpio prekybos dienos			Bendra apyvarta	
	Maksimali	Minimali	Maksimali	Minimali	Kaina (Lt)	Apyvarta (Lt)	Data	Vnt.	Lt
2008 I	1,17	0,91	15.638,98	0,00	0,91	0,00	2008-03-31	58.464	60.401,80
2008 II	1,00	0,65	9.606,60	0,00	0,69	0,00	2008-06-30	55.952	39.604,83
2008 III	0,71	0,51	4.349,95	0,00	0,69	3,45	2008-09-30	40.561	24.724,02
2008 IV	0,70	0,20	3.149,47	0,00	0,24	120,00	2008-12-30	72.440	28.194,22
2009 I	0,39	0,20	7.379,28	0,00	0,25	0,00	2009-03-31	161.413	42.028,17
2009 II	0,34	0,19	11.299,67	0,00	0,29	0,00	2009-06-30	456.925	114.311,70
2009 III	0,65	0,23	21.399,65	0,00	0,58	0,00	2009-09-30	694.804	245.101,23
2009 IV	0,58	0,33	3.629,32	0,00	0,38	0,00	2009-12-30	97.381	39.679,53

AB „Anykščių vynas“ paprastųjų vardinių akcijų kapitalizacija 2009 metais pateikiama lentelėje:

Data	Kapitalizacija (Lt)	Akcijos kaina (Lt)
2009-03-31	12.270.133,75	0,25
2009-06-30	14.233.355,15	0,29
2009-09-30	28.466.710,30	0,58
2009-12-30	18.650.603,30	0,38

Duomenys apie užbiržinius sandorius AB „Anykščių vynas“ paprastosiomis vardinėmis akcijomis pateikiami lentelėje:

Metai ir ketvirtis	Kaina (Lt)		Bendra ketvirčio apyvarta Vnt.	
	Minimali		Atskaitant pinigais	Atskaitant ne pinigais
2008 I	-	-	-	-
2008 II	-	-	-	-
2008 III	-	-	-	32.427
2008 IV	-	-	-	-
2009 I	-	-	-	-
2009 II	-	-	-	-
2009 III	-	-	-	-
2009 IV	-	-	-	46.612.970

2009 metų IV ketvirtį buvo įvykdytas 46.577.570 vnt. AB „Anykščių vynas“ akcijų perleidimas Įmonių Grupė „ALITA“, AB pagal 2009 m. spalio 27 d. AB „Alita“ turto, teisių ir pareigų perdavimo priėmimo aktą Nr. 2.

Įmonių grupė „ALITA“, AB ir AB „Anykščių vynas“ akcijomis prekiaujama tik AB NASDAQ OMX Vilnius. UAB „Alita Distribution“ ir UAB „Vilkmergės alus“ akcijomis vienai neprekiaujama.

2. KITA INFORMACIJA APIE EMITENTĄ

2.1. Emitento įstatinio kapitalo struktūra

Įmonių rejistre įregistruotas Įmonių grupė „ALITA“, AB įstatinis kapitalas yra 27 153 793 litų.

Įmonių grupė „ALITA“, AB įstatinio kapitalo struktūra pagal akcijų rūšis:

Akcijų rūšis	Akcijų skaičius	Nominali vertė (Lt)	Bendra nominali vertė (Lt)	Dalis įstatiniame kapitale (%)
Paprastosios vardinės akcijos	27 153 793	1	27 153 793	100,00
Iš viso:	27 153 793	-	27 153 793	100,00

Visiems AB „Alita“ akcininkams Įmonių grupė „ALITA“ AB akcijos buvo paskirstytos pagal Atskyrimo salygose numatyta tvarką, proporcingai 2009 m. spalio 7 d. pabaigos duomenimis turimų AB „Alita“ akcijų skaičiui.

Visos Įmonių grupės „ALITA“, AB akcijos yra apmokėtos.

AB „Anykščių vynas“ įstatinio kapitalo struktūra pagal akcijų rūšis:

Akcijų rūšis	Akcijų skaičius	Nominali vertė (Lt)	Bendra nominali vertė (Lt)	Dalis įstatiniame kapitale (%)
Paprastosios vardinės akcijos	49 080 535	1	49 080 535	100,00
Iš viso:	49 080 535	-	49 080 535	100,00

Įmonių grupė „ALITA“, AB 2009 m. sausio 1 d. turėjo 46 577 570 vienetų (arba 94,90%) paprastųjų vardinės dukterinės įmonės AB „Anykščių vynas“ akcijų, kurių nominali vertė – 1 Lt. Kitiems smulkiemis akcininkams 2009 m. gruodžio 31 d. priklausė 2 502 965 vienetų (arba 5,10%) AB „Anykščių vynas“ akcijų. 2009 metais AB „Anykščių vynas“ akcijų nominali vertė ir įstatinis kapitalas nekito.

2009 metais AB „Anykščių vynas“ patyrė 7,1 mln. litų audituoto grynojo nuostolio. AB „Anykščių vynas“ 2009 metais dukterinių įmonių neturėjo. Per 2009 metus AB „Anykščių vynas“ savų akcijų neįsigijo ir 2009 m. gruodžio 31 d. jų iš viso neturi. Kitų bendrovvių akcijų AB „Anykščių vynas“ neturėjo ir neįsigijo. Bendrovė filialų ir atstovybių neturi.

Toliau yra pateikiamā informacija apie įmones, kurių kapitalo dalis tiesiogiai arba netiesiogiai priklauso Bendrovei 2009 m. gruodžio 31d., kai ta kapitalo dalis gali turėti didelės įtakos vertinant jos nuosavą turtą ir įsipareigojimus, finansinę padėtį, pelną ir nuostolius:

Įmonės pavadinimas	Valdoma akcijų dalis %	Turimų balsų dalis %
AB „Anykščių vynas“	94,9	94,9
UAB „Alita Distribution“	100,0	100,0
UAB „Vilkmergės alus“	100,0	100,0
Akcinė bendrovė Šiaulių bankas	3,8	3,8

Akcinės bendrovės „Anykščių vynas“, UAB „Alita Distribution“ ir UAB „Vilkmergės alus“ finansiniai rezultatai yra konsoliduojami su Bendrovės rezultatais, sudarant konsoliduotas finansines ataskaitas. Įmonių grupė „ALITA“, AB turi tiesioginę nuosavybės teisę į lentelėje nurodytas AB „Anykščių vynas“ ir UAB „Alita Distribution“ akcijas. UAB „Vilkmergės alus“ akcijas (100% akcijų skaičiaus) Įmonių grupė „ALITA“, AB kontroliuoja netiesiogiai, t.y. per turimą kapitalo dalį UAB „Alita Distribution“.

2009 m. gruodžio 31 d. Bendrovė valdė 6 920 480 vienetų vardinių Akcinės bendrovės Šiaulių bankas akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė – 1 (vienas) litas. Įmonės apskaitoje yra įvertinamas Akcinės bendrovės Šiaulių bankas turimų akcijų vertės pasikeitimais remiantis finansinių ataskaitų sudarymo dieną Akcinės bendrovės Šiaulių bankas akcijų rinkos verte. Akcinės bendrovės Šiaulių bankas akcijų vertės perkainojimas apskaitomas balanso nuosavybės dalyje.

Įmonių grupė „ALITA“, AB turi atstovybę Latvijoje. Atstovybės kontaktiniai duomenys:

Pavadinimas	„Alita“
Teisinė forma	Atstovybė
Įregistравimo data ir vieta	2006 m. gruodžio 1 d. Ryga
Rejistro numeris	P 000715
Įmonės rejistro kodas	40006011900
Buveinės adresas	Ūnijas iela 74-1d, LV-1084, Riga
Telefono numeris	(371) 7 283 153
Fakso numeris	(371) 7 240 425
Elektroninio pašto adresas	alita@alita.lv

2.2. Vertybių popierių perleidimo apribojimai

Įmonių grupė „ALITA“, AB ir AB „Anykščių vynas“ vertybių popierių perleidimo apribojimų nėra.

2.3. Akcininkai

2009 m. gruodžio 31 d. Įmonių grupė „ALITA“, AB akcininkų sąrašuose buvo 746 akcininkai.

Akcininkai, 2009 m. gruodžio 31 d. turėjė daugiau kaip 5 % Bendrovės įstatinio kapitalo:

Akcininko vardas, pavardė (Įmonės pavadinimas, rūšis, buveinės adresas, įmonių rejestro kodas)	Akcininkui nuosavybės teise priklausančių paprastųjų vardinėjų akcijų skaičius (vnt.)	Turima įstatinio kapitalo dalis (%)	Nuosavybės teise priklausančių akcijų suteikiama balsų dalis (%)	Akcininkui su kartu veikiančiais asmenimis priklausančių balsų dalis (%)
Vytautas Junevičius	11 376 770	41,90	41,90	83,77
Arvydas Jonas Stankevičius	4 546 754	16,74	16,74	83,77
Vilmantas Pečiūra	3 411 771	12,56	12,56	83,77
Darius Vėželis	3 411 771	12,56	12,56	83,77

Nurodyti Bendrovės akcininkai, būdami valdybos nariais, yra laikomi veikiančiais kartu pagal Vertybinių popierių įstatymo 2 str. 48 punktą.

Kiti Bendrovės akcininkai 2009 m. gruodžio 31 d. nuosavybės teisėmis valdė (kartu sudėjus) 4 406 727 Bendrovės akcijų. Tai sudarė 16,23% visų Bendrovės išleistų akcijų bei šioms akcijoms tenkančių balsų.

2.4. Akcininkai, turintys specialias kontrolės teises ir tų teisių aprašymai

Nėra.

2.5. Visi balsavimo teisių apribojimai

Nėra.

2.6. Akcininkų tarpusavio susitarimų, apie kuriuos emitentas žino ir dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisės

Nėra.

2.7. Darbuotojai

Siekiant užtikrinti tinkamą efektyvų įmonių grupė „ALITA“, AB gamybos veiklos vykdymą ir tēstinumą, savarankišką funkcijų įgyvendinimą, AB „Alita“ darbuotojai buvo perkelti į po atskyrimo sukurtą įmonių grupę „ALITA“, AB, išlaikant jų darbo santykių tēstinumą. Todėl visa 2009 m. AB „Alita“ informacija apie darbuotojus yra perkelta į įmonių grupę „ALITA“, AB ir gali būti lyginama su ankstesniais laikotarpiais.

Bendras grupės įmonių darbuotojų skaičius:

2007 m. gruodžio 31 d.	2008 m. gruodžio 31 d.	2009 m. gruodžio 31 d.
816	776	577

Įmonių grupė „ALITA“, AB 2009 m. spalio 7 d. - gruodžio 31 d. informacija ir palyginamieji 2008 m., 2009 m. duomenys apie darbuotojų vidutinį skaičių ir vidutinius atlyginimus Lt (be išmokėtų kompensacijų) pagal personalo grupes:

Darbuotojai	2009 m. spalio 7 - gruodžio 31 d.			2009 m.			2008 m.		
	Skaičius	%	Vidutinis atlyginimas	Skaičius	%	Vidutinis atlyginimas	Skaičius	%	Vidutinis atlyginimas
Vadovai	5	2,1	13 666	5	1,9	13 539	5	1,6	15 489
Specialistai ir tarnautojai	100	42,2	2 341	102	39,6	2 132	116	35,9	2 483
Darbininkai	132	55,7	1 433	151	58,5	1 412	202	62,5	1 686
Iš viso:	237	100	2 071	258	100	1 932	323	100	2 186

Emitento palyginamieji duomenys apie darbuotojų struktūrą pagal išsilavinimą 2008 m. ir 2009 m. gruodžio 31 d.:

Darbuotojų išsilavinimas	2009 m.		2008 m.	
	Skaičius	Procentas	Skaičius	Procentas
Aukštasis	73	30,3	80	25,1
Aukštesnysis	85	35,3	118	37,0
Vidurinis	82	34,0	116	36,4
Nebaigtas vidurinis	1	0,4	5	1,5
Iš viso:	241	100	319	100

Toliau pateikiami palyginamieji duomenys apie grupės įmonių darbuotojus:

AB „Anykščių vynas“ darbuotojų vidutinis skaičius ir vidutinis atlyginimas Lt (be išmokėtų kompensacijų) pagal personalo grupes:

Darbuotojai	2009 m.			2008 m.		
	Skaičius	Procentas	Vidutinis atlyginimas	Skaičius	Procentas	Vidutinis atlyginimas
Vadovai	2	1,0	3 860	2	0,8	5 504
Specialistai ir tarnautojai	69	33,6	1 520	86	32,7	2 148
Darbininkai	134	65,4	1 040	175	66,5	1 634
Iš viso:	205	100	1 229	263	100	1 469

AB „Anykščių vynas“ darbuotojų struktūra pagal išsilavinimą 2008 m. ir 2009 m. gruodžio 31 d.:

Darbuotojų išsilavinimas	2009 m.		2008 m.	
	Skaičius	Procentas	Skaičius	Procentas
Aukštasis	45	23,1	49	19,8
Aukštesnysis	58	29,7	74	29,8
Vidurinis	86	44,1	117	47,2
Nebaigtas vidurinis	6	3,1	8	3,2
Iš viso:	195	100	248	100

UAB „Alita Distribution“ darbuotojų vidutinis skaičius ir vidutinis atlyginimas Lt (be išmokėtų kompensacijų) pagal personalo grupes:

Darbuotojai	2009 m.			2008 m.		
	Skaičius	Procentas	Vidutinis atlyginimas	Skaičius	Procentas	Vidutinis atlyginimas
Vadovai	2	1,5	5 650	6	2,8	5 822
Specialistai ir tarnautojai	73	55,7	2 425	112	52,3	2 917
Darbininkai	56	42,8	1 801	96	44,9	2 143
Iš viso:	131	100	2 207	214	100	2 648

UAB „Alita Distribution“ darbuotojų struktūra pagal išsilavinimą 2008 m. ir 2009 m. gruodžio 31 d.:

Darbuotojų išsilavinimas	2009 m.		2008 m.	
	Skaičius	Procentas	Skaičius	Procentas
Aukštasis	28	25,2	51	26,0
Aukštesnysis	44	39,6	41	20,9
Vidurinis	36	32,4	100	51,0
Nebaigtas vidurinis	3	2,7	4	2,1
Iš viso:	111	100	196	100

UAB „Vilkmergės alus“ darbuotojų vidutinis skaičius ir vidutinis atlyginimas Lt (be išmokėtų kompensacijų) pagal personalo grupes:

Darbuotojai	2009 m.			2008 m.		
	Skaičius	Procentas	Vidutinis atlyginimas	Skaičius	Procentas	Vidutinis atlyginimas
Vadovai	2	6,5	3.365	2	5,9	3.895
Specialistai ir tarnautojai	7	22,6	1.197	7	20,6	1.530
Darbininkai	22	70,9	1.396	25	73,5	1.878
Iš viso:	31	100	1.478	34	100	1.925

UAB „Vilkmergės alus“ darbuotojų struktūra pagal išsilavinimą 2008 m. ir 2009 m. gruodžio 31 d.:

Darbuotojų išsilavinimas	2009 m.		2008 m.	
	Skaičius	Procentas	Skaičius	Procentas
Aukštasis	6	20,0	6	17,6
Aukštesnysis	10	33,3	10	29,4
Vidurinis	11	36,7	13	38,2
Nebaigtas vidurinis	3	10,0	5	14,8
Iš viso:	30	100	34	100

Grupės įmonėse darbuotojų skaičius mažėjo dėl sumažėjusių pardavimo ir gamybos apimčių, o vidutinis darbuotojų darbo užmokestis – dėl darbo savaitės trukmės sutrumpinimo iki keturių darbo dienų.

2.8. Emitento įstatų pakeitimo tvarka

Emitento įstatai gali būti pakeisti visuotiniame akcininkų susirinkime ne mažesne kaip 2/3 susirinkime dalyvaujančių akcininkų akcijų suteikiamų balsų dauguma, kai susirinkime dalyvauja akcininkai, kuriems priklausančios akcijos suteikia daugiau kaip $\frac{1}{2}$ visų balsų.

2.9. Emitento organai

Įmonių grupė „ALITA“, AB valdymo organų struktūrą sudaro:

Visuotinis akcininkų susirinkimas;

Valdyba (renkama 4 metams iš 4 narių);

Bendrovės vadovas (generalinis direktorius), kurį renka arba atšaukia Bendrovės valdyba.

Bendrovės valdybai ir generaliniam direktoriui yra priskirtos įprastos, šiems organams Lietuvos Respublikos įstatymų numatytojas funkcijos.

2.10. Kolegalių organų nariai, bendrovės vadovas, vyriausias finansininkas

Bendrovės valdybą sudaro 4 nariai, kuriuos 4 metų kadencijai renka visuotinis akcininkų susirinkimas. 2009 m. rugsėjo 29 d. valdybos nariais Bendrovėje išrinkti:

Vardas, pavardė	Pareigos	Turima įstatinio kapitalo dalis, proc.	Nuosavybės teise priklausančių akcijų suteikiama balsų dalis*
Vytautas Junevičius*	Valdybos pirmininkas, generalinio direktoriaus patarėjas	41,90	41,90
Arvydas Jonas Stankevičius*	Valdybos narys, gamybos direktorius	16,74	16,74
Vilmantas Pečiūra*	Valdybos narys, generalinio direktoriaus patarėjas	12,56	12,56
Darius Vėželis*	Valdybos narys, generalinio direktoriaus patarėjas	12,56	12,56

* Bendrovės valdybos nariai yra laikomi kartu veikiančiais asmenimis pagal Vertybinių popierių įstatymo 2 str. 48 punktą.

Nuo 2009 m. spalio 7 d. Įmonių grupė „ALITA“, AB Valdyba sušaukė 10 posėdžių. Valdybos posėdiuose buvo sprendžiami aktualūs klausimai – formuojama Bendrovės strategija, analizuojama gamybinė veikla, veiklos rezultatai, finansinių ataskaitų duomenys.

Dukterinės įmonės AB „Anykščių vynas“ valdybos sudėtis nesikeitė ir 2009 m. gruodžio 1 d. jos nariai buvo: Vytautas Junevičius, Arvydas Jonas Stankevičius, Vilmantas Pečiūra, Darius Vėželis. 2009 metais AB „Anykščių vynas“ Valdyba kvietė 14 posėdžių, kuriuose buvo svarstomi aktualūs klausimai – kredito ēmimo, veiklos rezultatų analizės ir kiti klausimai.

UAB „Alita Distribution“ ir UAB „Vilkmergės alus“ valdybos ir stebėtojų tarybos nesudaromos.

Informacija apie Valdybos narių dalyvavimą kitų įmonių ir organizacijų veikloje:

Vardas, pavardė	Įmonės, įstaigos pavadinimas, pareigos	Turima kitų įmonių kapitalo ir akcijų balsų dalis, proc.
Vytautas Junevičius	AB „Alita“ valdybos pirmininkas ir generalinis direktorius AB „Anykščių vynas“ valdybos pirmininkas Akcinės bendrovės Šiaulių bankas tarybos narys UAB „Aunuva“ akcininkas	41,89 50
Vilmantas Pečiūra	AB „Alita“ valdybos narys AB „Anykščių vynas“ valdybos narys AB „Beogradska industrija piva“ valdybos pirmininkas	12,57
Arvydas Jonas Stankevičius	AB „Alita“ valdybos narys AB „Anykščių vynas“ valdybos narys UAB „Lieda“ akcininkas UAB „Alytaus vaistinė“ akcininkas	16,75 40 40
Darius Vėželis	AB „Alita“ valdybos narys UAB „Alita Distribution“ direktorius AB „Anykščių vynas“ valdybos narys AB „Beogradska industrija piva“ valdybos narys	12,57

Administracija

Bendrovės vadovą (generalinį direktorių) skiria Bendrovės valdyba. Jis yra atsakingas už bendrą Bendrovės veiklą ir sėkmingą jos plėtrą. Bendrovės vyriausiąjį buhalterį skiria ir darbo sutartį su juo sudaro Bendrovės vadovas. Vyriausiasis buhalteris atsako už Bendrovės buhalterinės apskaitos tvarkymą.

Informacija apie Bendrovės vadovą ir vyriausiąjį buhalterį:

Vardas, pavardė	Pareigos	Verslo adresas
Paulius Kibiša	Generalinis direktorius	Miškininkų g. 17, Alytus
Inga Bandzinienė	Vyriausioji buhalterė	Miškininkų g. 17, Alytus

Administracijos vadovas Paulius Kibiša, vyr. buhalterė Alina Miežiūnienė ir laikinai ją pavaduojanti Inga Bandzinienė Bendrovės akcijų neturi.

Papildomi duomenys apie valdybos narius, administracijos vadovą ir vyriausiąjį buhalterį:

Vardas, pavardė	Pareigos	Išsilavinimas (profesija)	Buvusios darbo vietas per 5 m. ir pareigos jose
Vytautas Junevičius	Valdybos pirmininkas	Aukštasis (inžinierius, ekonomistas)	Nuo 1994 m. eina AB „Alita“ generalinio direktoriaus pareigas, 2009 m. spalio 7 d. - lapkričio 30 d. Įmonių grupė „ALITA“, AB generalinis direktorius, nuo 2009 m. gruodžio 1 d. dirba Įmonių grupė „ALITA“, AB generalinio direktoriaus patarėju.
Vilmantas Pečiūra	Valdybos narys	Socialinių mokslų daktaras	Nuo 1999 m. ėjo AB „Alita“ finansų ir administracijos direktoriaus pareigas, nuo 2009 m. rugsėjo 3 d. - AB „Alita“ generalinio direktoriaus patarėjo pareigas, nuo 2009 m. spalio 27 d. dirba Įmonių grupė „ALITA“, AB generalinio direktoriaus patarėju.
Arvydas Jonas Stankevičius	Valdybos narys	Aukštasis (darbo ekonomika, ekonomistas)	Nuo 1977 m. ėjo AB „Alita“ gamybos direktoriaus pareigas, nuo 2009 m. spalio 27 d. dirba Įmonių grupė „ALITA“, AB gamybos direktoriumi.
Darius Vėželis	Valdybos narys	Aukštasis (biznis ir vadyba, verslo ir vadybos magistras)	Nuo 1999 m. ėjo AB „Alita“ rinkodaros ir pardavimo direktoriaus pareigas, nuo 2004 m. liepos mėn. dirbo UAB „Invinus“ direktoriumi, nuo 2004 m. lapkričio mėn. - AB „Alita“ rinkodaros ir pardavimo direktoriumi, nuo 2009 m. liepos mėn. – UAB „Alita Distribution“ direktoriumi ir AB „Alita“ rinkodaros ir pardavimo direktoriumi, nuo 2009 m. spalio 27 d. – UAB „Alita Distribution“ direktoriumi ir Įmonių grupė „ALITA“, AB rinkodaros ir pardavimo direktoriumi, nuo 2009 m. gruodžio 1 d. Įmonių grupė „ALITA“, AB perėjo į generalinio direktoriaus patarėjo pareigas.
Paulius Kibiša	Generalinis direktorius	Aukštasis (vadyba)	2000-2002 m. dirbo UAB „Bitė GSM“ Prekybos, Prekybos ir marketingo bei Prekybos ir distribucijos departamentų direktoriumi, 2002-2004 m. – „Fazer Gardėsis“ generaliniu direktoriumi, 2004-2009 liepos 31 d. - UAB „Kesko Agro Lietuva“ generaliniu direktoriumi, nuo 2009 m. rugsėjo 1 d. dirba UAB „Practio“ verslo konsultantu ir nuo 2009 m. gruodžio 1 d. Įmonių grupė „ALITA“, AB generaliniu direktoriumi.
Alina Miežiūnienė	Vyriausioji buhalterė	Aukštasis (buhalterinė apskaita ir auditas, ekonomistė)	Nuo 2001 m. dirbo AB „Alita“ vyr. buhalterės pavaduotoja, nuo 2005 m. – AB „Alita“ vyriausiaja buhaltere, nuo 2009 m. spalio 7 d. dirba Įmonių grupė „ALITA“, AB vyriausiaja buhaltere (šiuo metu yra gimdymo atostogose).
Inga Bandzinienė	Vyriausioji buhalterė	Aukštasis (finansai ir kreditas, ekonomistė)	Nuo 1994 m. dirbo AB „Alita“ buhaltere, nuo 2001 m. – AB „Alita“ finansiste, nuo 2005 m. - AB „Alita“ vyr. buhalterės pavaduotoja, nuo 2009 m. spalio 7 d. dirba Įmonių grupė „ALITA“, AB vyriausiaja buhaltere (A.Miežiūnienės gimdymo atostogų laikotarpiu) ir AB „Alita“ vyriausiaja buhaltere, D.Bandzino firmoje „Binoras“ dirba buhaltere nuo 2003 m.

Valdybos nariai, administracijos vadovas ir vyr. buhalteris teistumo už klastojimo ir kitus nusikaltimus neturėjo.

Informacija apie Bendrovės Valdybos narių ir administracijos vadovybės (generalinio direktoriaus ir vyr. buhalterio) dalyvavimą kitų Bendrovei pavaldžiujų įmonių valdymo ar priežiūros organuose:

Vardas, pavardė	Įmonės, įstaigos, organizacijos pavadinimas, pareigos	Dabartinės kadencijos pradžia (nuo)	Dabartinės kadencijos pabaiga (iki)
Vytautas Junevičius	AB „Alita“ valdybos pirmininkas AB „Anykščių vynas“ valdybos pirmininkas	2008-04-29 2008-04-14	2012-04-29 2012-04-14
Vilmantas Pečiūra	AB „Alita“ valdybos narys AB „Anykščių vynas“ valdybos narys AB „Beogradska industrija piva“ valdybos pirmininkas	2008-04-29 2008-04-14 2007-10-23	2012-04-29 2012-04-14 2011-08-31
Arvydas Jonas Stankevičius	AB „Alita“ valdybos narys AB „Anykščių vynas“ valdybos narys	2008-04-29 2008-04-14	2012-04-29 2012-04-14
Darius Vėželis	AB „Alita“ valdybos narys AB „Anykščių vynas“ valdybos narys AB „Beogradska industrija piva“ valdybos narys UAB „Alita Distribution“ direktorius	2008-04-29 2008-04-14 2007-10-23 2009-07-17	2012-04-29 2012-04-14 2011-08-31 Neterminuotai
Paulius Kibiša	Kitų Bendrovei pavaldžiujų įmonių valdymo ar priežiūros organuose nedalyvauja		
Alina Miežiūnienė	AB „Beogradska industrija piva“ valdybos narė	2007-10-23	2011-08-31
Inga Bandzinienė	Kitų Bendrovei pavaldžiujų įmonių valdymo ar priežiūros organuose nedalyvauja		

Visi Valdybos nariai Bendrovėje turi tiesiogines pareigas, už kurių vykdymą mokamas atlyginimas pagal darbo sutartis bei garantuojamos kitos socialinės išmokos, nustatytos Kolektyvinėje sutartyje. Su valdybos nariais néra sudaryta papildomų sutarčių ir už veiklą Valdyboje ar šiai veiklai pasibaigus išmokos néra numatytos.

Administracijos vadovui, vyr. buhalteriui mokamas atlyginimas pagal darbo sutartis, laikantis Kolektyvinėje sutartyje numatytoj socialinių garantijų.

Bendrovės valdybos narių ir vadovybės nesieja šeimos santykiai.

Audito komitetas

2009 m. rugsėjo 29 d. Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas išrinko audito komitetą, kurio nariais išrinktos Jolanta Setkauskienė, Rima Ambraziejienė ir nepriklausoma auditore Ona Katlauskienė. Susirinkimas patvirtino audito komiteto nuostatus, kuriuose apibrėžtos pagrindinės funkcijos:

- teikti Bendrovės valdybai rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu bei sutarties su audito įmone sąlygomis;
- stebeti išorės audito atlikimo procesą;
- stebeti, kaip išorės auditorius ir audito įmonė laikosi nepriklausomumo ir objektyvumo principų;
- stebeti Bendrovės finansinių ataskaitų rengimo procesą;
- nedelsiant informuoti Bendrovės vadovą apie audito įmonės pateiktą informaciją Audito komitetui apie su auditu susijusius probleminius klausimus, ypač kai nustatomi reikšmingi vidaus kontrolės, susiję su finansinėmis ataskaitomis, trūkumai;
- vykdyti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų bei Vilniaus vertybinių popierių biržoje NASDAQ OMX Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodekso rekomendacijų numatytas funkcijas.

Bendrovės valdybos nariams, administracijos vadovybei ir nepriklausomam auditorui nebuvo pateikta jokių oficialių ir viešų kaltinimų ar pritaikytų sankcijų, teismo uždraudimo eiti įmonės administravimo, valdymo ar priežiūros organų nario pareigas arba eiti vadovaujamas pareigas arba tvarkyti bet kurio emitento reikalus.

Bendrovės valdybos narių, administracijos vadovybės ir nepriklausomo auditoriaus interesų konfliktų tarp pareigų Bendrovei ir jų privačių interesų nėra.

Palyginamieji duomenys apie išmokas bei paskolas grupės įmonių valdymo nariams per 2009 metus tūkst. Lt:

Rodikliai	2009 m. spalio 7 d. - gruodžio 31 d.	Palyginamieji duomenys 2009 m.				
		Įmonių grupė „ALITA“, AB	Įmonių grupė „ALITA“, AB	AB „Anykščių vynas“	UAB „Alita Distribution“	UAB „Vilkmergės alus“
Vadovams per metus apskaičiuotos sumos susijusios su darbo santykiais	206,0	813,9	92,6	173,0	105,8	
Kitos reikšmingos sumos, per metus apskaičiuotos vadovams (dividendai)	-	-	-	-	-	-
Vidutinis vadovų skaičius per metus	5	5	2	2	2	
Vadovams per mėnesį apskaičiuotos sumos susijusios su darbo santykiais, tenkančios vienam asmeniui	13,7	13,6	3,9	7,2	4,4	
Vadovų (valdybos narių) gautos sumos iš įmonių, kuriose emitento dalis įstatiniame kapitale sudaro daugiau kaip 20 procentų	-	-	-	-	-	-

Per ataskaitinį laikotarpį valdymo organų nariams nebuvo skirtos paskolos, suteiktos garantijos ar laidavimai, kuriais užtikrintas jų prievolių vykdymas.

2.11. Reikšmingi susitarimai ir susijusių šalių sandoriai.

Susijusioms su Bendrove šalimi pripažystomi jos akcininkai, darbuotojai, Valdybos nariai, jų artimi giminės ir įmonės, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai per tarpininką kontroliuoja grupės įmones¹ arba yra kontroliuojamos atskirai ar kartu su kita šalimi, kuri taip pat pripažystama susijusia šalimi, su sąlyga, kad ryšys suteikia galimybę vienai iš šalių kontroliuoti kitą šalį arba daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai, priimant finansinius ir valdymo sprendimus.

Bendrovę ir jos darbuotojus sieja darbo santykiai, už kuriuos yra mokamas atlyginimas. Kitų reikšmingų sandorių su akcininkais, darbuotojais, Valdybos nariais ir jų artimais giminėmis nėra sudaryta.

Bendrovė yra sudariusi sutartis su kitais nei ankstesnėje pastraipoje paminėtais susijusiais asmenimis, kurios yra reikšmingos Bendrovės ir/ar tų susijusių asmenų veiklai. Šios sutartys, perimtos iš AB „Alita“, apima laidavimo, prekių pirkimo-pardavimo, paslaugų teikimo sandorius.

¹ - Įmonių grupė „ALITA“, AB, AB „Anykščių vynas“, UAB „Alita Distribution“ ir UAB „Vilkmergės alus“

Prekybiniai sandoriai su susijusiomis šalimis

2009 m. duomenimis apie 48 proc. grupės įmonių produkcijos (nuo bendros apyvartos) platina UAB „Alita Distribution“.

Pagal patikėjimo sutartį UAB „Alita Distribution“ yra perduoti valdyti įrengimai, naudojami produkcijai realizuoti. Tokių įrengimų išsigijimo vertė 2009 m. gruodžio 31 d. sudarė 1,6 mln. litų.

Grupės įmonės teikia viena kitai krovinių transporto nuomas paslaugas, kurių apimtys nėra reikšmingos.

Laidavimai tarp grupės įmonių

Remiantis sutartimis, sudarytomis su „Swedbank“, AB ir Akcine bendrove Šiaulių bankas, dalis Bendrovės akcininkų veikia kaip laiduotojai, užtikrinantys Bendrovės paskolų šiems bankams grąžinimą.

Bendrovės dukterinės įmonės (UAB „Alita Distribution“, UAB „Vilkmergės alus“ ir AB „Anykščių vynas“) taip pat yra prisiėmusios įsipareigojimą laiduoti savo turto užtikrinant Bendrovės įsipareigojimą pagal kredito sutartis, pasirašytas su nurodytais bankais ir Danske Bank A/S Lietuvos filialas, vykdymą.

Bendrovė yra suteikusi laidavimą dėl dukterinės įmonės AB „Anykščių vynas“ turimos 8,6 mln. litų kreditinės linijos. Bendrovė yra sudariusi laidavimo sutarčią, kurią pagrindu veikia kaip dukterinių bendrovių laiduotoja, užtikrinanti dukterinių bendrovių prisijuntų įsipareigojimą UAB „Swedbank lizingas“ naudai vykdymą. Bendrovės atsakomybė pagal šias sutartis yra neribota.

Kiti laidavimai

2006 m. birželio mėn. AB „Alita“ ir AB bankas „Hansabankas“ (vėliau pavadinimas pakeistas į „Swedbank“, AB) pasiraše kredito linijos sutartį, pagal kurią AB „Alita“ buvo suteiktos kredito linijos, kreditai ir banko garantija. Įvykus įmonių grupė „ALITA“, AB atskyrimui nuo AB „Alita“, tarp šių dviejų įmonių ir „Swedbank“, AB 2009 m. spalio 30 d. buvo pasirašytas trišalis susitarimas ir, remiantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.5 straipsniu, AB „Alita“ ir įmonių grupė „ALITA“, AB, būdamos **solidariais skolininkais**, vykdys prievoles, kylančias iš Kredito linijos sutarties, tokiomis dalimis, kaip tai yra numatyta Atskyrimo sąlygose:

Įmonių grupė „ALITA, AB pereina: (i) teisės ir pareigos pagal Kredito linijos sutartį, kur išmokėta ir negrąžinta kredito suma Atskyrimo sąlygų sudarymo dieną lygi 7 819 740 eurų (ekvivalentas litais – 26 999 998,27 litų) ir (ii) teisės ir pareigos pagal Kredito linijos sutartį, kur išmokėta ir negrąžinta suma Atskyrimo sąlygų sudarymo dieną lygi 44 999 500 litų;

AB „Alita“ lieka ši teisių bei pareigų dalis pagal Kredito linijos sutartį: (i) kredito dalis, nurodyta Kredito linijos sutartyje, kurios išmokėta ir negrąžinta suma šių Atskyrimo sąlygų sudarymo dieną lygi 17 952 000 eurų (ekvivalentas litais – 61 984 665,60 litų) ir (ii) teisės bei būsimi įsipareigojimai „Swedbank“, AB pagal jo išduotą Garantiją, remiantis Kredito linijos sutartimi, (t.y. įsipareigojimas grąžinti „Swedbank“, AB sumą, kurią jis, gavęs tinkamą Garantijos gavėjo mokėjimo reikalavimą, sumokėtų Garantijos gavėjui iš banko lėšų).

Tiek įmonių grupė „ALITA“, AB, tiek AB „Alita“ atsakomybė pagal solidarios atsakomybės sutartį yra neribota.

Istorinė informacija apie reikšmingus susitarimus ir susijusią šalių sandorius yra pateikiama AB „Alita“ audituotose 2008 m. gruodžio 31 d. nekonsoliduotose metinėse finansinėse ataskaitose, kurias galima rasti Centrinėje reglamentuojamos informacijos bazėje www.crib.lt, interneto tinklalapyje www.alita.lt.

2.12. Informacija apie Bendrovių valdymo kodekso laikymąsi.

Informacija apie tai, kaip laikomasi Bendrovių valdymo kodekso, pateikiama priede prie Metinio pranešimo.

2.13. Duomenys apie viešai skelbtą informaciją.

Vykstant vertybinių popierių rinką reglamentuojančius teisės aktus, viešai per AB NASDAQ OMX Vilnius informacijos atskleidimo ir platinimo sistemos OMX Company News Service tinklalapį www.nasdaqomx.com/vilnius ir AB „Alita“ tinklalapį www.alita.lt/investuotojams paskelbta ši svarbiausia informacija:

2009 m. rugsėjo 29 d. pranešti naujai kuriamos įmonių grupė „ALITA“, AB įvykusio neeilinio Visuotinio akcinių susirinkimo sprendimai.

2009 m. rugsėjo 30 d. pranešta, kad Valdyba įvertino esamą padėtį dėl sumažėjusių pardavimų ir priėmė sprendimą ketvirtą ketvirtį trumpinti darbo laiką iki keturių darbo dienų per savaitę.

Įmonių grupė „ALITA“, AB Prospektas užregistruotas Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisijoje 2009 m. gruodžio 23 d. Apie tai 2009 m. gruodžio 23 d. NASDAQ OMX Vilnius paskelbė viešai. Tą pačią dieną NASDAQ OMX Vilnius paskelbė savo Valdybos sprendimą įtraukti į Papildomajį prekybos sąrašą įmonių grupė „ALITA“, AB paprastąsias vardines akcijas (ISIN kodas LT0000128266, trumpinys AGP1L) bei pagrindinę informaciją apie naujai įregistruotos įmonių grupė „ALITA“, AB veiklą.

2009 m. gruodžio 30 d. Bendrovė pranešė, kad Valdyba įvertino esamą padėtį dėl sumažėjusių pardavimų ir priėmė sprendimą 2010 m. pirmajį pusmetį trumpinti darbo laiką iki keturių darbo dienų per savaitę.

2.14. Rizikos veiksniai, susiję su emitento veikla

Galima būtų pažymėti šiuos pagrindinius rizikos veiksnius, turėjusius įtakos Bendrovės ūkinei – finansinei veiklai 2009 metais arba galinčius turėti įtakos ateityje.

Teisinė rizika

Bendrovės veiklai ir pardavimams tiek vietinėse, tiek užsienio rinkose įtakos gali turėti valstybės politika ir sprendimai ateityje dėl akcizų didinimo, muitų, pakuotės užstato gaminamos produkcijos plastmasinei pakuotei, produkcijos ženklinimo, kitų reikalavimų produkcijai ar gamybos procesams, reklamos ir mažmeninės prekybos apribojimų.

Nesugebėjimas laiku prisitaikyti prie naujų teisės aktų ar sprendimų, reguliuojančių alkoholinių gėrimų gamybą ir prekybą, reikalavimų (okybei, ženklinimui, tarai) gali laikinai apriboti gamybą, o tai gali paveikti Bendrovės veiklą ir paveikti verslo perspektyvas, nulemti nenumatytas išlaidas, būtinas tam tikriems įsipareigojimams vykdyti ar baudoms sumokėti.

Vartojimas

Dauguma Bendrovės prekiinių ženklių gerai žinomi vietinėje rinkoje. Konkurencingos prekiinių ženklių pozicijos išsaugojimas priklauso nuo Bendrovės galimybų pateikti pirkėjui produktą, kuris jam (pirkėjui) yra patrauklus. Tačiau vartotojų teikiama pirmenybė tam tikriems produktams gali keistis priklausomai nuo socialinių ir ekonominų veiksninių, sveikatos apsaugos reguliavimo ir pan. Pastaraisiais metais išaugo socialinis ir politinis dėmesys alkoholinių prekių vartojimui. Bendrovė yra įsitikinusi, kad tai yra visuomenės susirūpinimo tokiomis problemomis kaip piktinaudžiavimas alkoholiu, vairavimas neblaiviam, nepilnamečių girtuokliauvimas pasekmė.

Vartojimo įpročiams įtaką daro ir bendra ekonominė situacija ir pajamų lygio (pragyvenimo lygio) vienam gyventojui sumažėjimas, papildomi mokesčiai. Dalis vartotojų gali pasirinkti pigesnius Bendrovės (arba jos konkurentų) gaminamus produktus. Išaugusi konkurencija alkoholinių gėrimų rinkoje skatina bendrojo kainų lygio mažėjimą.

Rinkos rizika. Valiutos kursai

Bendrovės funkcinė valiuta yra litas. Bendrovė susiduria su užsienio valiutos kurso kitimo rizika dėl pirkimų ir pasiskolintų sumų bei pardavimų ir gautinų sumų, kurios yra apskaitomos kitomis valiutomis nei litais ar eurais. Rizika, susijusi su operacijomis eurais, yra laikoma nereikšminga, kol litas yra susietas su euru pastoviui santykiai. Litui nuvertėjus euro atžvilgiu, Bendrovė gali susidurti su padidejusiomis išlaidomis, kurios turės būti dengiamos iš vidinių Bendrovės resursų. Taigi didelis lito vertės lyginant su euru sumažėjimas gali stipriai neigiamai paveikti Bendrovės finansinę padėti bei veiklos rezultatus.

Tiekimas

Pagrindinių žaliavų, naudojamų alkoholinių gėrimų gamyboje, kainų svyravimui įtaką gali daryti pasaulinės pasiūlos/paklausos pasikeitimai, gamtos ir oro sąlygų neapibrėžumas ir/arba vyriausybų politika. Tokie neprognozuojami žaliavų, pakuotės pirkimo kainų svyravimai gali daryti įtaką veiklos rezultatui.

Energetiniai ištakliai, kuriuos naudoja Bendrovė, yra gamtinės dujos, elektra ir vanduo. Kai kurių resursų pirkimo kainos vietinėje rinkoje priklauso nuo tendencijų pasaulinėse energetinių ištaklių rinkose.

Sezoniškumas

Ryškus sezoniškumas pasireiškia tik obuolių produktų gamybos veikloje, kurių žaliavų tiekimas tiesiogiai priklauso nuo gamtinių sąlygų, o pardavimų apimtys – nuo kainų Europos rinkoje.

Kredito rizika

Ji pasireiškia tuo, kad galėtų būti patiriami finansiniai nuostoliai, jeigu pirkejas arba kitas verslo partneris neįvykdytų numatytyų įsipareigojimų. Dėl veiklos specifikos Bendrovei yra būdinga didelė kredito rizikos koncentracija: virš 75 % visos apyvartos susijusi su keliais pagrindiniais pirkėjais didmenininkais. Bendrovėje taikomos procedūros, užtikrinančios klientų patikimumo įvertinimą bei monitoringą, Bendrovei palankesnių atsiskaitymo terminų skatinimą. Bendrovė nesuteikia garantijų už kitų šalių prekybinius įsipareigojimus.

Finansavimo rizika. Paskolos ir palūkanų normos

2009 m. gruodžio 31 d. grupė^[1] turėjo 95,3 mln. litų (27,6 mln. eurų) skolinto kapitalo (69% viso bendrovės turto). Einamasis Bendrovės finansinio įsiskolinimo lygis gali sąlygoti sanykinį papildomų skolinto kapitalo lėšų pritraukimo būsimų papildomų finansavimo poreikių tenkinimui sudėtingumą ir/arba sanykinį brangumą.

2006 m. birželio mén. AB „Alita“ ir AB bankas „Hansabankas“ (vėliau pavadinimas pakeistas į „Swedbank“, AB) pasiraše kredito linijos sutartį, pagal kurią AB „Alita“ buvo suteiktos kredito linijos, kreditai ir banko garantija. Įvykus įmonių grupė „ALITA“, AB atskyrimui nuo AB „Alita“, tarp šių dviejų įmonių ir „Swedbank“, AB 2009 m. spalio 30 d. buvo pasirašytas trišalis susitarimas ir, remiantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.5 straipsniu, AB „Alita“ ir įmonių grupė „ALITA“, AB, būdamos **solidariais skolininkais**, vykdys prievoles, kylandžias iš Kredito linijos sutarties, tokiomis dalimis, kaip tai yra numatyta Atskyrimo sąlygose:

Įmonių grupė „ALITA, AB pereina: (i) teisės ir pareigos pagal Kredito linijos sutartį, kur išmokėta ir negrąžinta kredito suma Atskyrimo sąlygų sudarymo dieną lygi 7 819 740 eurų (ekvivalentas litais – 26 999 998,27 litų) ir (ii) teisės ir pareigos pagal Kredito linijos sutartį, kur išmokėta ir negrąžinta suma Atskyrimo sąlygų sudarymo dieną lygi 44 999 500 litų;

^[1] - Įmonių grupė „ALITA“, AB, AB „Anykščių vynas“, UAB „Alita Distribution“ ir UAB „Vilkmergės alus“

AB „Alita“ lieka ši teisių bei pareigų dalis pagal Kredito linijos sutartį: (i) kredito dalis, nurodyta Kredito linijos sutartyje, kurios išmokėta ir negrąžinta suma šių Atskyrimo sąlygų sudarymo dieną lygi 17 952 000 eurų (ekvivalentas litais – 61 984 665,60 litų) ir (ii) teisės bei būsimi įsipareigojimai „Swedbank“, AB pagal jo išduotą Garantiją, remiantis Kredito linijos sutartimi, (t.y. įsipareigojimas grąžinti „Swedbank“, AB sumą, kurią jis, gavęs tinkamą Garantijos gavėjo mokėjimo reikalavimą, sumokėtū Garantijos gavėjui iš banko lėšų).

Skolinto kapitalo lygis gali salygoti tai, kad didesnė ateityje grupės įmonių generuojamų pinigų srautų dalis turės būti nukreipta skolai ir palūkanoms dengti. Tai gali riboti plėtros galimybes ir apsunkinti einamosios veiklos vykdymą bei išlaikymą. Visa tai gali neigiamai paveikti grupės įmonių veiklos rezultatus. Be to, atsižvelgiant į tai, kad 2009 m. gruodžio 31 d. grupės įmonių turto už 106 mln. litų (31 mln. eurų) buvo įkeista už suteiktas skolintas lėšas, nėra jokių užtikrinimų ar garantijų, kad, nesugebant laiku vykdyti savo skolinių įsipareigojimų finansiniams kreditoriams, tokie kreditoriai nepareikštų reikalavimų išieškoti jiems priklausančias lėšas iš grupės įmonių turimo turto. Grupės įmonių turto panaudojimas skoliniam įsipareigojimams padengti gali sunkinti ar stabdyti grupės įmonių veiklą. Tai gali nulemti didelį jos finansinės padėties pablogėjimą ir daryti neigiamą įtaką jos veiklai bei rezultatams.

Be to, įsiskolinimo lygis gali trukdyti vykdyti plėtrą dėl kredito sutartyse numatytyų veiklos ir finansinių įsipareigojimų, ribojančių Bendrovės galimybes pasiskolinti daugiau, įkeisti turtą ir (ar) dalyvauti įmonių susijungimuose ar kitokio pobūdžio veiklos susiliejime.

Bendrovės įsiskolinimo lygis gali turėti svarbių pasekmį, įskaitant, tačiau tuo neapsiribojant: (i) gali būti pakenkta Bendrovės gebėjimui gauti papildomą finansavimą apyvartiniam kapitalui, kapitaliniams įdėjimams, įsigijimams, skolos priežiūros poreikiams ar kitiems tikslams; (ii) gali būti apribotas Bendrovės lankstumas prisaikant prie kintančių rinkos sąlygų; (iii) gali sumažėti jos konkurenciniai pranašumai. Be to, pagrindinėms Bendrovės paskoloms nustatyta kintama palūkanų norma, taigi palūkanų normų didėjimas gali neigiamai paveikti Bendrovės pinigų srautus ir veiklos rezultatus.

Pagrindinių vadovų komanda

Tiek pačios Bendrovės, tiek jos dukterinių bendrovių gebėjimą išsilaikyti konkurencingoje aplinkoje ir įgyvendinti ilgalaikę strategiją daugiausia lemia pagrindinių vadovų patirtis, žinios, asmeninės bei kitos savybės. Bendrovės sugebėjimas pritraukti ir samdyti aukštos kvalifikacijos vadovus irgi prisideda prie visų grupės įmonių sėkmės. Vykdant nuolatinę ir stiprią konkurencijai dėl aukštos kvalifikacijos personalo yra tikimybė, kad Bendrovės vadovai bei pagrindiniai darbuotojai gali nuspresti keisti darbo vietą. Tokių darbuotojų netekimas ar Bendrovės nesugebėjimas pasamdyti naujų vadovaujančių darbuotojų, turinčių atitinkamų žinių ir sugebėjimų, ar tokių žmonių trūkumas rinkoje gali turėti didelę neigiamą įtaką visų grupės įmonių veiklos perspektyvoms, finansinei padėčiai ir rezultatams.

Aplinkos apsauga

Grupės įmonės vykdydamos savo veiklą privalo vadovautis įvairiomis aplinkosaugos taisyklėmis, numatančiomis įvairių kenksmingų medžiagų, naudojamų grupės įmonių veikloje, žymėjimą, naudojimą, saugojimą. Šios taisyklės įpareigoja įdiegti procedūras ir technologijas, leidžiančias tinkamai tvarkyti bet kokias kenksmingas medžiagas, numato atsakomybę tvarkant ir panaikinant bet kokią aplinkos taršą. Be atsakomybės už dabartinę veiklą, grupės įmonėms gali tekti atsakyti už bet kokią savo praeities veiklą, jei paaiškėtų, kad buvo padaryta žala aplinkai. Be to, bet kokie aplinkos apsaugos reguliavimo pokyčiai tiek nacionaliniu, tiek ir tarptautiniu lygiu, gali įpareigoti grupės įmones diegti naujus standartus atitinkančias priemones. Tai gali turėti neigiamos įtakos grupės įmonių veiklai, finansinei padėčiai ir rezultatams.

Produktų kokybė

Tikri ar numanomi pavojai, susiję su grupės įmonių siūlomu produktu kokybe, saugumu ar poveikiu sveikatai, gali užtraukti grupės įmonėms atsakomybę bei pakenkti jos veiklai ir reputacijai. Nepaisant visų grupės įmonių veikloje taikomų kontrolės mechanizmų, nėra jokių užtikrinimų ar garantijų, kad kuris nors grupės įmonių siūlomas produktas nebus pripažintas kaip neatitinkantis kokybės reikalavimų ar netinkamas tolimesniams perdirbimui ir vartojimui. Todėl grupės įmonės gali būti priverstos tokius produktus atšaukti ar sunaikinti ir prisijimti atsakomybę, jei bet kokie tokie produktai sukeltų žalą vartotojų sveikatai. Didelės produktų dalies atšaukimas bei bet kokie reikalavimai atlyginti žalą, sukeltą dėl tokio produktų panaudojimo, gali nulemti ilgalaikius atitinkamų produktų patekimo į rinką apribojimus bei pasitikėjimo grupės įmonėmis ir jų siūlomais produktais praradimą. Net paaiškėjus, kad įtarimai dėl produktų saugumo yra nepagrįsti, neigiamą viešojo nuomonė gali stipriai neigiamai paveikti grupės įmonių reputaciją, jvaizdį ir vardą.

Be to, turimo civilinės atsakomybės draudimo gali nepakakti visai dėl to atsiradusiai žalai atlyginti, todėl grupės įmonės turėtų atlyginti bet kokią draudimą neatlygintą žalą iš savo resursų, o tai irgi gali stipriai neigiamai paveikti jų finansinę padėtį, veiklą bei rezultatus.

Intelektinė nuosavybė

Bendrovė deda daug pastangų saugodama savo intelektinės nuosavybės teises, išskaitant prekės ženklų registraciją, patentus ir tinklapiai adresus. Bendrovė taip pat naudoja saugumo priemones ir pasirašo sutartis, kad apsaugotų savo konfidencialią informaciją. Vis dėlto Bendrovė negali būti užtikrinta, kad priemonės, kurių buvo imtasi, bus pakankamos ar, kad trečiosios šalys nepažeis ar neteisėtai nepasisavins jos intelektinės nuosavybės teisių. Dėl Bendrovės prekių vardų patrauklumo vartotojams Bendrovės gaminami produktai gali būti klastojami. Bendrovė negali būti tikra, kad priemonės, kurių yra imamas, užkertant kelią klastotų produktų patekimui į rinką, bus efektyvios. Dėl žemesnės kokybės ar net pavojingų sveikatai klastotų produktų patekimo į rinką Bendrovė gali patirti nuostolių. Bendrovei nesugebant apsaugoti savo intelektinės nuosavybės teisių nuo kėsinimosi ar neteisėto pasisavinimo, tai gali neigiamai paveikti jos veiklos rezultatus ir tolimesnę verslo plėtrą.

Manoma, jog kiti socialiniai, techniniai - technologiniai bei ekologiniai veiksnių didesnės įtakos bendrovės ūkinei - finansinei veiklai 2010 metais neturės.

2.15. Gamybos nutraukimas ar sumažėjimas, turėjės ar turintis esminės įtakos emitento veiklos rezultatams per 2 pastaruosius finansinius (ūkinius) metus.

Gamybos nutraukimo per dvejus paskutinius metus nebuvo. Valdybos sprendimu dėl sumažėjusių pardavimų 2009 metais buvo trumpinamas darbo laikas iki keturių darbo dienų per savaitę.

3. REIKŠMINGI METŲ ĮVYKIAI

Ataskaitiniai metai Įmonių grupė „ALITA“, AB ypač reikšmingi dėl vykdytų pertvarkų. 2009 m. rugsėjo 29 d. Įmonių grupė „ALITA“, AB neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime buvo priimtas nutarimas patvirtinti AB „Alita“ atskyrimo sąlygas ir 2009 m. spalio 7 d., remiantis patvirtintomis atskyrimo sąlygomis, nuo AB „Alita“ buvo atskirta visa vykdoma gamybinė veikla su šiai veiklai priskirtu turtu, teisėmis, įsipareigojimais ir pareigomis ir įregistruota Įmonių grupė „ALITA“, AB. Įmonių grupė „ALITA“, AB vykdo gamybą ir ūkinę-komercinę veiklą, perėmusi žaliavas, gamybines medžiagas, ilgalaikį turą ir mažavertį inventorių, teises į prekių ženklus ir dizainus, ISO standartus ir gavusi naujas gamybos, didmeninės prekybos bei mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais bei mažmeninės prekybos tabako gaminiais licencijas.

Įmonių grupė „ALITA“, AB perėmė iš AB „Alita“ visą gaminamų gérīmų spektrą: putojančią vyną, gazuotus vyno gérīmus, alkoholinius ir alaus kokteilius, sidrą, brendį, degtinę, trauktinę, stiprūgį grūdų gérīmą „Samanę“ bei obuolių produkciją (koncentruotas obuolių sultis, džiovintas išspaudas ir obuolių aromatą). Bendrovėje pasiliko ir auksinis šios įmonės fondas – putojančio vyno specialistų plejada. Išskirtinė bendrovės vertybė – modernumo ir tradicijų derinys taikomas visose bendrovės veiklos srityse – vadyboje, gamyboje, distribucijoje. Tradicijų pamatai sudėti dar 1963 metais, kai Alytuje buvo įkurta Valstybinė vyno gamykla. Visą šį laikotarpį bendrovė plėtėsi, gerino gamybos savygas, didino produkcijos apimtis.

Atsižvelgiant į perimtą iš AB „Alita“ ir tesiama gamybinę veiklą, įmonių grupė „ALITA“, AB ir AB „Anykščių vynas“ – tai dvi Lietuvos įmonės, turinčios senas vyno gamybos tradicijas, o įmonių grupė „ALITA“, AB yra vienintelė įmonė Lietuvoje, gaminanti senolių gamybos tradicijas turintį gaminį „Samanę“ bei vienintelį lietuvišką vardą turintį konjaką „ALITA“. Šių bendrovių pagrindinės veiklos nuostatos – gaminti kokybišką produktą, siekti profesinių aukštumų, kelti vis didesnius tikslus. Lietuvos vartotojas – įmonių prioritetas. Džiugu, kad pastangas siūlyti aukščiausios kokybės gérīmus vertinamos Lietuvos gyventojų.

Putojantis vynas yra laikomas vienu svarbiausių ir reprezentaciniu Bendrovės gaminiu. Šio vyno gamyba yra artima klasikinei šampano gamybos technologijai, nes rauginimo metu talpose vyksta tie patys biocheminiai procesai, kaip ir buteliuose, rauginant šampaną klasikiniu metodu. Šių procesų metu vynas yra natūraliai prisotinamas angliarūgštė. Putojantis vynas – daugiausiai apdovanojimų pelnės Bendrovės gaminys – nuo 1980 metų iki 2009 metų 51 kartą apdovanotas įvairiose Lietuvos ir tarptautinėse parodose ir degustacijose.

Vartotojai ypač vertina brendžius „ALITA“ ir „ALITA XO“, Brendis „ALITA“ gaminamas iš 5 metus ąžuolo statinėse išlaikyto brendžio spirito. Brendis „ALITA XO“ Bendrovės užsakymu prancūzų meistrų ypač ilgai brandinamas Limousin ąžuolo statinėse, nuo kurių rūšies ir išlaikymo priklauso gérīmo aromatas ir skonis. Išskirtinė kokybė pasižymintis gérīmas 2009 metais konkurse „Prodexpo 2009 m. Maskva“ apdovanotas sidabro medaliu. Nuo 1995 metų, kai Bendrovėje buvo pradėta brendžio gamyba, iki 2010 metų šis gérīmas jau pelnė 12 apdovanojimų.

Degtinės gamyboje Bendrovė nenusileidžia senas gamybos tradicijas turinčioms įmonėms AB „Stumbras“ ir AB „Vilniaus degtinė“, nors pirmieji šio gérīmo buteliai buvo pagaminti tik 2000 metų pradžioje. Per dešimtmetį Bendrovės specialistai sukaupė daug patirties. Visus šiuos metus buvo atliekami bandymai, kaip būtų galima degtinės apdrojimo procesus padaryti efektyvesnius ir sukurti išskirtinio švarumo ir švelnumo degtinę. Kiekvienais metais rinkai pristatomi nauji gaminiai. Šie metai yra išskirtiniai – Bendrovėje buvo pagaminta ir pateikta vartotojams pirmoji Lietuvoje gazuota aromatizuota degtinė „Boom“, kurios prisotinimas angliarūgštė visiškai pakeičia tradicinę degtinės sampratą ir įprastinį skonį. Šis naujas produktas iš karto gavo pripažinimą – buvo įvertintas „Lietuvos metų gaminys 2009“ vardu, kurį kiekvienais metais suteikia Lietuvos pramoninkų konfederacija. Ne kartą geriausiu „Lietuvos metų gaminiu“ pripažintos degtinės „Premium gera“ ir „Ledo“ sulaukė aukštų tarptautinių įvertinimų ir ataskaitiniai metais. Londone vykusiamė stipriųjų alkoholinių gérīmų konkurse „International Spirits Challenge 2009“ abi buvo apdovanotos sidabro medaliais. Degtinė „Premium gera“ konkurse „Prodexpo 2009 m. Maskva“ apdovanota diplomu. Kasmetiniuose tarptautiniuose konkursuose „Ledo“ degtinė jau yra gavusi 8 medalius, o „Premium gera“ šeimos degtinėms Maskvoje įteiktas jau 16 apdovanojimas.

Dukterinė įmonė AB „Anykščių vynas“, kuri buvo įkurta dar 1926 metais, turi didžiausią patirtį natūralių vaisių ir uogų vynų gamyboje. Vynas iš uogų pradėtas gaminti 1927 metais. Asortimentą koregavo nuolat besikeičiantis vartotojų skonis, tačiau natūralus juodujų serbentų vynas išliko vienas populiarus. 2007 metais juodujų serbentų vynas pavadintas legendinės karaliaus Mindaugo pilies, kuri, kaip spėja tyrinėtojai, stovėjo šalia Anykščių, vardu (Voruta). Natūralus juodujų serbentų vynas „Voruta“ 2009 metais Jaldoje alkoholinių gérimu konkurse „Zolotoj grifon“ pelnė aukso medalį. Prieš keliolika metų buvę populiarūs, tradiciniai lietuviški gérimai – natūralūs vynai – šiandien vėl atranda savo vartotojų ir gerbėjų būri. Tą jrodo 2009 metų gruodžio mėnesį vynui „Voruta“ Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos suteiktas Tautos paveldo vardas.

Kitas populiarus AB „Anykščių vynas“ gaminys – natūrali spanguolių trauktinė „Bobelinė“. Pagaminta iš natūralių, vėlyvą rudenį surinktų, spanguolių sulčių, yra sodrios spalvos ir aromato, ilgai išliekančio skonio. Populiari tradicinė trauktinė – natūralumo ir autentikos pažibą, tikras lietuviškas pasididžiavimas. Laiko patikrintas receptas ir rekomendacijos užtikrina neblėstantį trauktinės populiarumą. Trauktinė gaminama 20% ir 35% stiprumo. Šis produktas jau yra pelnęs 5 apdovanojimus.

Įmonių grupė „ALITA“, AB nuolat tobulina savo Kokybės vadybos sistemą pagal EN ISO 9001:2008 standarto reikalavimus. Kokybės samprata taikoma ne tik galutiniams produktui, bet ir tam, kaip Bendrovė pateikia savo produkciją rinkai, kaip greitai ir kokių būdu reaguoja į vartotojų atsiliepimus.

Kiekvienos organizacijos veikla turi įtaką ne tik gaminamo produkto kokybei, bet ir aplinkai, gyventojų ir darbuotojų sveikatai. Norėdama dar geriau valdyti savo veiklos, produktų poveikį aplinkai Bendrovė dirba pagal Aplinkos vadybos sistemos EN ISO 14001:2000 standarto reikalavimus. Įmonėms susirūpinus aplinkos apsauga dar prieš atsirandant jos problemoms, sumažėja sąnaudos, pagerėja konkurencingumas, taupomi resursai.

2009 metais liepos mėnesį Bendrovėje buvo atlikti kokybės vadybos sistemos pagal EN ISO 9001:2008 standartą ir aplinkos vadybos sistemos pagal EN ISO 14001:2004 standartą priežiūros auditai. Auditu metu neatitikčių nenustatyta ir Bendrovei suteiki minėtų standartų sertifikatai iki 2011 metų rugpjūčio 25 d. Vadovaujantis 2009 m. spalio 7 d. patvirtintomis atskyrimo sąlygomis, kai nuo AB „Alita“ buvo atskirta visa vykdoma gamybinė veikla su šiai veiklai priskirtu turtu, teisėmis, įsipareigojimais ir pareigomis ir įregistruota įmonių grupė „ALITA“, AB, šie sertifikatai buvo perduoti naujai sukurtai įmonei.

4. INFORMACINĖS TECHNOLOGIJOS

Šiandieninėje verslo aplinkoje ypatingą reikšmę turi informacinių technologijų, kompiuterinės technikos, interneto panaudojimas. Įmonių grupė „ALITA“, AB yra viena iš pirmajų, labiausiai kompiuterizuotų Lietuvos alkoholio gamybos įmonių. Ataskaitiniai metais, kaip ir ankstesniais, buvo daug dirbama informacinių technologijų srityje. Atsižvelgiant į perimtos iš AB „Alita“ veiklos testinumą, šiame skyriuje pateikiama palyginamoji informacija, kuri apima visus 2009 metus.

Įmonių grupė „ALITA“, AB, AB „Anykščių vynas“ ir UAB „Vilkmergės alus“ naudojama apskaitos programa „MBS AXAPTA“ nuo 2009 metų sausio 1 d. buvo įdiegta ir pradėjo veikti Bendrovei priklausančioje didmeninės prekybos įmonėje UAB „Alita Distribution“, dėl apskaitos programos plėtrės pertvarkytas „MBS AXAPTA“ darbas, į bendrą tinklą sujungus visus UAB „Alita Distribution“ padalinius. Reikia pažymėti, kad didelė dalis sudėtingų diegimo darbų buvo atlikta grupės įmonių darbuotojų jėgomis.

2009 m. įmonių grupė „ALITA“, AB įdiegė ir pradėjo naudoti analitikos programą „Targit“.

Atnaujinat turimą kompiuterinę įrangą įmonių grupė „ALITA“, AB nupirkta 3 nešiojami kompiuteriai, įsigytas naujas kopijavimo aparatas ir skeneris, UAB „Alita Distribution“ – 15 delninių kompiuterių, skirtų vadybininkams.

Iš viso investicijos į informacines technologijas, išskaitant materialųjį turą, 2009 metais sudarė 87,1 tūkst. litų, iš jų Įmonių grupė „ALITA“, AB – 57,7 tūkst. litų, AB „Anykščių vynas“ – 21,6 tūkst. litų, UAB „Alita Distribution“ – 7,8 tūkst. litų.

5. PERSONALAS

Atsižvelgiant į Įmonių grupę „ALITA“, AB perimtą veiklą iš AB „Alita“ ir šios veiklos tēstinumą, pateikiama palyginamoji informacija, kuri apima visus 2009 metus.

Grupės įmonėse 2009 m. gruodžio 31 d. dirbo 577 darbuotojai, iš jų 266 (46%) specialistai ir tarnautojai, 311 (54%) darbininkai. Darbuotojai nuolat gilino žinias ir kėlė savo kvalifikaciją. 2009 metais įvairiuose mokymuose dalyvavo 37 specialistai ir tarnautojai, 12 darbuotojų mokėsi aukštosiose mokyklose.

Grupės įmonėse 2009 m. vidutinis darbuotojų skaičius buvo 625 darbuotojai, vidutinis atlyginimas per mėnesį – 1 737 litai, lyginant su 2008 m. vidutinis darbuotojų skaičius sumažėjo 25%, vidutinis atlyginimas – 16%.

Toliau pateikiama informacija pagal įmones.

Įmonių grupė „ALITA“, AB 2009 m. vidutinis darbuotojų skaičius buvo 258 darbuotojai. Metų pabaigoje dirbo 241 darbuotojas, iš jų 108 (45%) – specialistai ir tarnautojai ir 133 (55%) – darbininkai. 48% visų darbuotojų yra moterys, 52% – vyrai. 30% dirbančiųjų turi aukštajį, 35% – aukštesnį išsilavinimą. 2009 metais įvairiuose mokymuose dalyvavo 18 specialistų ir tarnautojų, 3 darbuotojai mokėsi aukštosiose mokyklose. Iš viso specialistų, tarnautojų ir kitų darbuotojų mokymui išleista 7,1 tūkst. litų. Vidutinis vieno mėnesio darbuotojo atlyginimas 2009 metais sudarė 1 932 litus, tai yra 11,6% mažiau nei praėjusiais metais.

AB „Anykščių vynas“ 2009 m. vidutinis darbuotojų skaičius buvo 205 darbuotojai. Metų pabaigoje dirbo 195 darbuotojai, iš jų 72 (37%) – specialistai ir tarnautojai ir 123 (63%) – darbininkai. 56% visų darbuotojų yra moterys, 44 % – vyrai. 23% dirbančiųjų turi aukštajį, 30% – aukštesnį išsilavinimą. 2009 metais 12 darbuotojų savo kvalifikacines žinias tobulino kursuose ir seminaruose, 2 darbuotojai mokėsi aukštosiose mokyklose. Iš viso darbuotojų mokymui išleista 1,8 tūkst. litų. Vidutinis vieno mėnesio darbuotojo atlyginimas 2009 metais sudarė 1 229 litus, tai yra 16% mažiau nei praėjusiais metais.

UAB „Alita Distribution“ 2009 m. vidutinis darbuotojų skaičius buvo 131 darbuotojas. Metų pabaigoje dirbo 111 darbuotojų, iš jų 73 (66%) – specialistai ir tarnautojai 38 (34%) darbininkai. 29% visų darbuotojų yra moterys, 71% – vyrai, 25 % dirbančiųjų turi aukštajį, 40% – aukštesnį išsilavinimą. 2009 metais 4 darbuotojai savo kvalifikacines žinias tobulino kursuose ir seminaruose, 7 darbuotojai mokėsi aukštosiose mokyklose. Iš viso darbuotojų mokymui išleista 2,0 tūkst. litų. Vidutinis vieno mėnesio darbuotojo atlyginimas 2009 metais sudarė 2 207 litų, tai yra 17% mažesnis nei praėjusiais metais.

UAB „Vilkmergės alus“ 2009 m. vidutinis darbuotojų skaičius buvo 31 darbuotojas. Metų pabaigoje dirbo 30 darbuotojų, iš jų 13 (43%) – specialistai ir tarnautojai ir 17 (57%) – darbininkai. 33% visų darbuotojų yra moterys, 67% – vyrai, 20% dirbančiųjų turi aukštajį, 33% – aukštesnį išsilavinimą. 2009 metais 3 darbuotojai savo kvalifikacines žinias tobulino kursuose ir seminaruose. Iš viso darbuotojų mokymui išleista 1,4 tūkst. litų. Vidutinis vieno mėnesio darbuotojo atlyginimas 2009 metais sudarė 1 478 Lt ir, lyginant su 2008 m., sumažėjo 23%.

Vidutinis atlyginimas vienam darbuotojui sumažėjo visose grupės įmonėse todėl, kad 2009 m. buvo sutrumpintas darbo laikas iki 4 dienų per savaitę bei skelbtos prastovos ne dėl darbuotojų kaltės.

6. RINKODARA IR PARDAVIMAI

2009 metais alkoholio rinka Lietuvoje pasižymėjo didėjančia konkurencija tarp gamintojų, importuotojų bei stipréjančia šešeline rinka. Ji traukėsi dėl nepalankios mokesčinės politikos ir mažėjančio vartojimo dėl šalies ekonominio nuosmukio. Ypač suaktyvėjo importuotojų veiksmai. Dėl nepalankios ekonominės situacijos produktų kilmės šalyse visi užsienio gamintojai skyrė vis didesnį dėmesį užsienio rinkoms. Ne išimtis ir Lietuvos alkoholinių gėrimų rinka. Svarbiu veiksniu konkurencinėje kovoje tapo gaminių kainos, kaininės akcijos.

Atsižvelgiant į perimtos iš AB „Alita“ veiklos testinumą, šiame skyriuje pateikiami Įmonių grupė „ALITA“, AB pardavimai už 2009 metų spalio – gruodžio mėnesius ir palyginamoji Įmonių grupė „ALITA“, AB informacija, kuri apima konsoliduotus pardavimus už 2008 ir 2009 metus.

2009 m. sekmingai pratęstas bendradarbiavimas su visais didžiaisiais mažmeninės prekybos tinklais. Siekiant efektyviau išnaudoti transportą ir sumažinti produkcijos transportavimo sąnaudas, tiesioginis prekių tiekimas klientams UAB „RIMI LIETUVA“, UAB „PALINK“ buvo pavestas įmonei UAB „Alita Distribution“, kuri užtikrino savalaikį produkcijos tiekimą. Siekiant efektyvesnės UAB „Alita Distribution“ veiklos, 2009 metais buvo atlikta daug pertvarkymų, kurie leido sumažinti atsargą, apyvartinių lėšų poreikį bei produkcijos transportavimo sąnaudas grupės įmonių mastu.

Vykstant prioritetinio assortimento bei prekių išdėstymo lentynose sistemos įgyvendinimą, 2009 m. ir toliau pratęsta bendradarbiavimo sutartis su UAB „BSMS“. Prioritetinio assortimento bei prekių išdėstymo lentynose sistemos tikslas yra ne tik užtikrinti maksimalų produktų distribucijos gylį bei tinkamą prekių pozicionavimą lentynose, tačiau ir susipažinti su klientų poreikiais, juos sisteminti bei užtikrinti teikiamų paslaugų kokybės gerėjimą.

2009 m. pratęstos sutartys su įmonėmis, prižiūrinčiomis Įmonių grupė „ALITA“, AB šaldymo vitrinas klientų parduotuvėse. Kaip ir tikėtasi, tai leido kur kas greičiau spręsti problemas dėl šaldymo vitrinų gedimo klientų parduotuvėse bet kuriame regione.

Įmonių grupė „ALITA“, AB įmonės ir toliau didelj dėmesį skiria produktų kokybei, naujovėms rinkoje ir pagrindinių prekinių vardų stiprinimui. Pasirinkta subalansuota rinkodaros ir pardavimų strategija, užsakomujų produktų gamyba, dėmesys eksporto rinkoms sėlygojo tai, kad putojančio vyno, degtinės, alkoholinių kokteilių, brendžio ir kitos produkcijos pardavimo apimčių mažėjimas buvo suvaldytas.

Siekiant geriau išnaudoti turimus įmonių pajėgumus ir dar labiau padidinti eksportuojamos produkcijos apimtis, 2009 metais įmonių grupė „ALITA“, AB ir AB „Anykščių vynas“ pradėjo įgyvendinti alkoholinių gėrimų eksporto skatinimo projektus, dalinai finansuojamus ES struktūrinių fondų lėšomis.

**Įmonių grupė „ALITA“, AB, pardavimų apimtys už 2009 metų spalio – gruodžio mėnesius
(hektolitrais)**

	Produkcijos grupė	2009 m. spalis-gruodis
1	Putojantis vynas	7 764
2	Gazuoti aromatizuoti vyno gérimalai	3 926
	Iš viso putojančių vynų ir gazuotų vyno gérimalų:	11 690
3	Alaus kokteiliai	115
4	Alkoholiniai kokteiliai	519
5	Sidrai	18
6	Vynai	0
7	Degtinė	3 830
8	Brendis, konjakas	2 480
9	Kiti stiprūs gérimalai, iš viso	69
	<i>t.sk. Trauktinės</i>	38
	<i>Stiprūs grūdų gérimalai</i>	13
	<i>Kiti spirituoti gérimalai</i>	18
12	Koncentruotos obuolių sultys, t	-
13	Obuolių aromatas, t	-
14	Džiovintos išspaudos, t	-

Konsoliduotos grupės įmonių pardavimų apimtys hektolitrais už visus 2009 metus ir palyginimas su 2008 metais (hektolitrais)

	Produkcijos grupė	2008 metai	2009 metai	Konsoliduotų pardavimų palyginimas, %
		Konsoliduoti pardavimai	Konsoliduoti pardavimai	
1	Putojantis vynas	35 157	25 713	73
2	Gazuoti aromatizuoti vyno gérimalai	24 440	16 417	67
	Iš viso putojančių vynų ir gazuotų vyno gérimalų:	59 597	42 130	71
3	Alaus kokteiliai	-	1 061	-
4	Alkoholiniai kokteiliai	29 229	9 986	34
5	Sidrai	27 671	15 196	55
6	Vynai	49 200	41 985	85
7	Degtinė	48 837	23 418	48
8	Brendis, konjakas	16 570	9 424	57
9	Kiti stiprūs gérimalai, iš viso	8 763	4 547	52
	<i>t.sk. Viskis</i>	26	19	73
	<i>Trauktinės</i>	5 447	2 673	49
	<i>Likeriai</i>	1 850	983	53
	<i>Stiprūs grūdų gérimalai</i>	200	99	50
	<i>Kiti spirituoti gérimalai</i>	1 543	773	50
10	Alus	72 907	44 511	61
11	Nealkoholiniai gérimalai	7 807	4 621	59
12	Koncentruotos obuolių sultys, t	629	2 489	396
13	Obuolių aromatas, t	266	-	-
14	Džiovintos išspaudos, t	318	-	-

Putojantis vynas

2009 metais putojančio vyno rinka, palyginti su 2008 metais Statistikos departamento duomenimis, mažėjo 20%. Putojantis vynas „Alita“ išlieka šios kategorijos rinkos lyderiu. Rinkos tyrimus atliekančios bendrovės „AC Nielsen“ duomenimis 2009 metais putojantis vynas „Alita“ užėmė 67% Lietuvos rinkos (kiti vietiniai gamintojai turėjo 5%, importuoti putojantys vynai – 28% Lietuvos rinkos).

Putojantis vynas yra vienas iš pagrindinių Bendrovės produktų. 2009 m. pabaigoje putojantis vynas Lietuvos vartotojams pateiktas visiškai atnaujintoje pakuočioje – specialiai pagamintas naujas, elegantiškas butelis, gaubteliai ir etiketės atitinka šiuolaikinio grafinio dizaino tendencijas. Tuo siekiama įgyvendinti Bendrovės keliamus tikslus – toliau sėkmingai dominuoti putojančių vynų kategorijoje, stiprinti konkurencines pozicijas ir rinkos lyderio įvaizdį. Taip pat buvo pakeistas apipavidalinimas klasikiniu metodu gaminamam putojančiam vynui „Klasikinis“. Atnaujintos pakuočės putojantiems vynams „Alita“ pristatyti buvo vykdoma reklaminė kampanija, pasirinktos efektyviausios reklamos priemonės – spauda, televizija, lauko reklama, internetas. Vis daugiau pirkėjų užsienyje perka Bendrovėje gaminamą putojančią vyną. 2009 m. pradėta eksportuoti putojantis vynas į JAV. Pirkėjo pageidavimui gérimas buvo pavadinamas „Luna dell'oro“ pavadinimu.

Gazuoti aromatizuoti vyno gérimai

Bendra gazuotų aromatizuotų vyno gérimų rinka per 2009 metus, lyginant su 2008 metais, sumažėjo 11%. Šioje kategorijoje, „AC Nielsen“ duomenimis, 2009 metais Įmonių grupė „ALITA“, AB teko 23,9% rinkos.

Siekiant gazuotų aromatizuotų vyno gérimų konkurencingumo savo kategorijoje, 2009 metais buvo atnaujintas gérimų apipavidalinimas – pakeistos etiketės ir gaubteliai. Be to, buvo praplėstas šios gérimų kategorijos assortimentas – pagal naują technologiją sukurti ir išleisti 2 rūšių gazuoti aromatizuoti vyno gérimai. Tai „Luna dell'oro“, baltas, pusiau sausas, 7% ir „Luna dell'oro“, muskatas, 7%. Šiemis gérimams buvo parengta ir vykdymo į rinką reklaminė kampanija bei vykdomos pardavimo skatinimo akcijos. Siekiant padidinti eksporto pardavimus, buvo išleistas naujas gazuotas aromatizuotas vyno gérimas „Klašičeskoje liogkoje“, 7%.

Alkoholiniai kokteiliai

Bendra 2009 metų alkoholinių kokteilių rinka tyrimų bendrovės „AC Nielsen“ pateiktais duomenimis, palyginus ją su 2008 metais, sumažėjo daugiau nei pusiau, t.y. 56%. Bendros rinkos talpos mažėjimas stebimas jau antrus metus iš eilės. Pagrindinė priežastis nulėmusi ši mažėjimą – alkoholio akcizo padidinimas, nes alkoholiniams kokteiliams taikomas stiprių gérimų akcizo tarifas. 2009 metais Įmonių grupė „ALITA“, AB užėmė 18% Lietuvos alkoholinių kokteilių rinkos.

Siekiant kompensuoti mažėjančius alkoholinių kokteilių pardavimus, 2009 metais Įmonių grupė „ALITA“, AB dėmesį skyrė kokteilių alaus pagrindu gamybai. Sukurti ir pagaminti nauji alaus kokteiliai įvesti į rinką prekiniu ženklu „MIX IN“. Šiemis kokteiliams taikomas mažesnis alaus akcizo tarifas. Pirkėjams pasiūlyti trijų skonių gérimai: „MIX IN Lime&Freezer“, „MIX IN Peach&Pear“, „MIX IN Mango&Watermelon“.

2009 metais be dėmesio neliko ir Įmonių grupė „ALITA“, AB pagrindinis prekinis ženklas alkoholinių kokteilių kategorijoje – „MIX“. Ataskaitiniai metais buvo optimizuojamas „MIX“ prekinio ženklo assortimentas, atsisakant mažus pardavimus generuojančių skonių.

Sidrai

Statistikos departamento duomenimis, bendra sidro rinka 2009 metus lyginant su 2008 metais sumažėjo 25%. Sidro rinkos mažėjimas taip pat stebimas nuo 2008 metų, tačiau sidro rinka traukiasi lėčiau negu alkoholinių kokteilių. Kaip alkoholinių kokteilių, taip ir sidro rinkos mažėjimui įtaką turėjo 2009 metų pradžioje dar kartą padidėję alkoholio akcizai. Įmonių grupė „ALITA“, AB 2009 metais užėmė 7,4% Lietuvos sidro rinkos.

Įmonių grupė „ALITA“, AB 2009 metais optimizavimo sidro kategorijos assortimentą atsisakydama mažus pardavimus generuojančių skonių. Siekiant stabilizuoti rinkos mažėjimą buvo išleisti naujų skonių, t.y. šokolado ir braškių bei citrusinių vaisių skonio sidrai. Taip pat buvo pradėtas gaminti užsakomasis sidras „Flirt“. Per 2009 m. sidro eksporto apimtys išaugo beveik 6 kartus. 2009 metais sidrai buvo pradėti eksportuoti į Ispaniją.

Vaisių vynas

Vaisių vyno rinka Lietuvoje 2009 metus lyginant su 2008 metais Statistikos departamento duomenimis sumažėjo 7%.

Dar prieš atskyrimo nuo AB „Alita“ ir Įmonių grupės „ALITA“, AB įregistruimą vaisių vynų gamyba 2009 metais buvo visiškai perkelta iš AB „Alita“ į AB „Anykščių vynas“. Statistikos departamento duomenimis grupės gaminamų vaisių vynų užimama rinkos dalis sudarė 29,4%. Esant didelei konkurencijai rinkoje smarkiai krenta specialios technologijos vynų kainos, todėl didesnius produkcijos kiekius pavyksta parduoti tik vykdant akcijas. 2010 metais numatyta darbo kryptis – konkurencingos kainos užtikrinimas, mažinant gaminamos produkcijos savikainą ir užsakomujų vynų gamybos apimčių didinimas. AB „Anykščių vynas“ specialios technologijos vynų 2009 metais eksportavo 21% daugiau nei pernai. Šie vynai buvo eksportuoti į Latviją.

Nors bendra pardavimų apimtis sumažėjo, reikia pažymeti, kad natūralaus vyno „Voruta“ 2009 metais parduota 69% daugiau nei 2008 metais. Tokių rezultatų pavyko pasiekti daug dėmesio skiriant produkto populiarinimui „Vyno kelio“ pažintinėje programoje, bendradarbiaujant su Aukštaitijos siauruoju geležinkeliu, pristatant vyną įvairiuose renginiuose. Rugpjūčio mėnesį Jaltos (Ukraina) vykusiame konkurse „Zolotoj grifon 2009“ natūralus juodujų serbentų vynas „Voruta“ buvo puikiai įvertintas komisijos ir apdovanotas aukso medaliu. Natūralaus juodujų serbentų vyno „Voruta“ eksportas 2009 metais, lyginant su 2008 metais, išaugo 64%. Daugiausiai šio vyno eksportuota į JAV, šiek tiek į Angliją. 2010 metais numatomos natūralaus vyno „Voruta“ pardavimų skatinimo ir reklaminės akcijos, assortimento išplėtimas, išleidžiant naujų skonių gérimus, produktų pristatymas parodose, degustacijų konkursuose, renginiuose.

Degtinė

Statistikos departamento duomenimis, bendra degtinės rinka 2009 metus lyginant su 2008 metais sumažėjo 24%. Pagrindinės priežastys – dėl padidėjusių akcizų išaugusios produkcijos kainos bei dėl bendros ekonominės situacijos mažėjanti perkamoji galia. Išaugus degtinėi kainoms ir susidarius šešelinės rinkos suaktyvėjimui palankioms sąlygomis, jvyko persiskirstymas tarp legalios ir šešelinės rinkos. Nepaisant smarkaus degtinės bendrų pardavimo apimčių kritimo, ši kategorija išliko viena svarbiausių Įmonių grupė „ALITA“, AB rinkų Lietuvoje. 2009 metais bendra grupės įmonių užimama rinkos dalis sudarė 10,2%.

2009 metais toliau mažėjo pirkėjų lojalumas prekiniam ženklui, nes prekybos tinklų politika ir perteklinė pasiūla lėmė, kad nuolat prekybos vietose vyko kurio nors prekinio ženklo kaininė akcija. Vartotojai stengėsi pirkti tik akcijuojamus produktus ir pagal akcijų kalendorius planavo savo apsipirkimą. Didele įtaką vietinės gamybos degtinės pardavimo apimčių kritimui turėjo išaugęs degtinės importas. Palyginus su 2008 metais, šios produkcijos įvežimas į Lietuvą 2009 metais padidėjo 15%.

Siekiant stabilizuoti degtinės pardavimus, 2009 metais Įmonių grupė „ALITA“, AB atnaujino degtinės „Karalius Mindaugas“ apipavidalinimą. Kita naujovė – rinkoje neturinčio analogo gazuotos degtinės „Boom“ pateikimas vartotojams. Tai HoReCa sektorui skirtas produktas. Degtinė sukėlė didelį vartotojų susidomėjimą. Šis produktas iš karto buvo įvertintas – Pramonininkų konfederacija degtinę įvertino „Metų gaminiu“ konkurso aukso medaliu. Dar vienas naujas produktas – tai Lenkijos rinkai skirta degtinė „Od morza do morza“. Ši degtinė buvo pagaminta ir parduota metų pabaigoje pagal specialų pirkėjo užsakymą. Užmegzti prekybiniai santykiai su šiuo pirkėju leidžia tikėtis, kad 2010 metais degtinės eksportas į Lenkiją padidės.

Brendis, konjakas

Bendra brendžio rinka Statistikos departamento duomenimis per 2009 metus, lyginant su 2008 metais, sumažėjo apie 22%. Tieka 2008, tieka 2009 metais stebimas rinkos mažėjimo procesas. Brendžio rinka mažėja nuo tada, kai pirmą kartą buvo padidintas akcizas, t.y. nuo 2008 metų sausio mėnesio. Rinkos tyrimus atliekančios bendrovės „AC Nielsen“ duomenimis, 2009 metais Įmonių grupė „ALITA“, AB užimama Lietuvos brendžių rinkos dalis sudaro apie 21%

2009 metų pradžioje, atsižvelgiant į vartotojų poreikius ir siekiant išlaikyti pardavimų apimtis, buvo išleistas naujas gaminys – brendis „Colonel“, kuris skirtas mėgstantiems saldesnį brendžio skonį. Gamybinį sąnaudų optimizavimui brendžio „Forum“ gamyba buvo perkelta iš „Anykščių vyno“ į Įmonių grupę „ALITA“, AB. Siekiant užsibrėžto tikslą – išlaikyti ir didinti užimamą rinkos dalį – 2010 metais planuojama aktyvi įvaizdinė reklaminė kampanija, taip pat netradiciniai reklamos projektai. Planuojama išleisti keletą naujų brendžių. Visi numatomi veiksmai leidžia tikėtis, kad brendžio pardavimų apimtys 2010 metais padidės.

Kiti stiprūs gérimai

Įmonių grupė „ALITA“, AB kitų stipriųjų gérimų pardavimai 2009 metus lyginant su 2008 metais sumažėjo 4 216 HLT. Sumažėjimą salygojo šios gérimų kategorijos rinkos mažėjimo tendencija, nuo metų pradžios padidėjė akcizai bei bendra blogėjanti ekonominė situacija Lietuvoje. Perspektyvą ir paklausą šiame produktų segmente turi išskirtiniai, analogų rinkoje neturintys gérimai. Sėkmės gali sulaukti tik savo pakuote išssirkiantys ir skoninėmis savybėmis unikalūs produktai. Todėl 2010 metais numatoma suaktyvinti traukinės „Bobelinė“, kurios gamybai išskirtines teises turi AB „Anykščių vynas“, žinomumo palaikymo, pardavimų skatinimo akcijas. Kitas produktas – tai „Samanė“. Stiprių grūdų gérimų pardavimai absoliučiu dydžiu nėra dideli. Tai nišinis produktas. Tačiau „Samanė“ yra reikšminga savo išskirtinumu. Šis senolių gamybos tradicijas turintis vienintelis visame pasaulyje AB „Alita“ gaminamas gérimas, yra naudojamas reprezentuojant krašto tradicijas. Ypač reikšmingas faktas yra tas, kad šis gérimas parduodamas ir užsienyje: Japonijoje, Airijoje, Didžiojoje Britanijoje, Estijoje.

Alus

Praktiškai visą UAB „Vilkmergės alus“ pagamintą produkciją platina UAB „Alita Distribution“. Konkurencija alaus rinkoje yra labai didelė, todėl nuolat ieškoma būdų, kaip išlaikyti esamų pardavimų lygi. 2009 metais į rinką sėkmingai buvo įvestas naujas prekinis ženklas – „Pastogės“ alus. 2010 m. planuojama išbandyti kitų produkcijos rūšių gamybą.

Užsakomieji produktai

Ataskaitiniai metais pagal ilgalaikes sutartis ir susitarimus buvo gaminama užsakomoji produkcija – gazuoti aromatizuotų vyno gérimai „Šventinis“, „YSA“; degtinės „SOS“, „Gryna“, „Extrim classic“, „Extrim crystal“, „Šaltinėlis“, „Pastogė“, „Tėviškės spalvos“, „N“, „Švogeriu“, „Beloff“; spiritinis gérimas „Beloff“; vaisių vynai „Debesėlis“, „Vakaris“; sidrai „Svajonė“, „Ysa“, „Extrim“, „Flirt“. Taip pat 2009 m. buvo sudaryta 12 sutarčių, pagal kurias buvo gaminami gérimai reprezentacinėms reikmėms.

Eksportas

2009 metais iš viso produkcijos eksportuota už 9,2 mln. litų. Grupės įmonių produkcija yra eksportuojama į Airiją, Čekiją, Didžiąjį Britaniją, Estiją, Ispaniją, JAV, Latviją, Lenkiją, Nyderlandus, Suomiją, Švediją, Vokietiją. 2009 metais pratęstos bendradarbiavimo sutartys su pagrindiniais ilgamečiais eksporto partneriais – SIA „Maxima Latvija“ (Latvija), SIA „Greis Logistika“ (Latvija), „Lithuanian Beer Ltd.“ (UK), „Dadu Ice Cream Ltd.“ (UK), „Lituanica Ltd.“ (Airija), „Litusco Inc.“ (JAV) – sudarančiais 80% visų eksporto pardavimo apimčių. Pradėta dirbtii su naujais pirkėjais: „Feinkost aus Litauen“ (Vokietija), „G&M Verhaufstrieb/Import“ (Vokietija), „Baltic&Balcan Food Ltd.“ (UK), „Indalosol“ (Ispanija). Pasirašyta tarpininkavimo sutartis su „Mercom“ dėl distributorių paieškos Italijoje.

Obuolių produktų eksporto apimtys priklauso nuo gamybos apimčių ir kainų Europos rinkoje. 2009 metai nebuvo palankūs šios produkcijos gamybai per pardavimams dėl žemų realizacinių kainų. Ataskaitiniai metais buvo parduotos 2007 metais pagamintos obuolių koncentruotos sultyos.

7. GAMYBA

2009 metais toliau buvo tobulinami gamybiniai ir technologiniai procesai. Nors naudojama technologija, įrengimai, darbo organizavimas jau ir šiandien atitinka ES reikalavimus, Bendrovė, puikiai suprasdama, kad techninis progresas – tai perspektyva, didelį dėmesį skyrė investicijoms į naujų technologijų įdiegimą, įrengimų modernizavimą.

Atsižvelgiant į perimtos iš AB „Alita“ veiklos tēstinumą, šiame skyriuje pateikiama Įmonių grupė „ALITA“, AB informacija už visus 2009 metus.

Investicijoms į ilgalaiķį materialųjį turą gamybiniuose ir kituose padaliniuose Bendrovė skyrė 7 257 tūkst. litų (iš jų 1 501 tūkst. litų lėšos iš LVPA katininės rekonstrukcijai), AB „Anykščių vynas“ – 33,4 tūkst. litų, UAB „Alita Distribution“ – 35,0 tūkst. litų, UAB „Vilkmergės alus“ – 7 tūkst. litų.

Kaip svarbiausius Bendrovės atliktus darbus reikia paminėti šiuos: putojančio vyno pilstymo ir įforminimo bare didelės investicijos buvo skirtos metiniams kapitaliniams technologiniams įrengimams ir sistemų remontui. Nuveiktas didelis darbas, įdiegiant naują putojančio vyno butelių. Buvo priimtas sprendimas pakeisti butelio formą bei jo apiforminimą. Buvo įsigytų nauji kalpokavimo ir etiketavimo automatai. Savo jégomis seniems įrengimams pasigaminta įranga naujam buteliui. Suprojektuotas ir atlirkas pilstymo baro technologinės linijos įrengimų išdėstymas, atsižvelgiant į naujus techninius reikalavimus. Sumontuoti nauji butelių transporteriai, atlkti senų įrengimų demontavimo darbai. Pakavimo automatas pritaikytas naujam buteliui, sumontuojant butelių paėmimo ir sudėjimo į kartonines dėžes sudėjimo galvą ir atnaujinant programinę įrangą. Suprojektuota ir įdiegta į gamybą nauja putojančio vyno butelio dėžė. Pakeista dėžių sudėjimo ant padéklo schema, siekiant maksimaliai išnaudoti visą padéklo plotą. Tai leido sumažinti produkcijos sandėliavimo ir transportavimo sąnaudas.

Sukurta kokybiškai nauja „MIX“ silpnų alkoholinių gėrimų gama alaus baziniu pagrindu. Šiemis „gyviems“ produktams taikomi papildomi, labai aukšti technologiniai gaminimo ir apdirbimo režimai, siekiant užtikrinti kokybės reikalavimus per nustatyta realizavimo laiką. Tuo tikslu putojančio vyno ceche buvo sumontuotas naujas alaus kokteilių pasterizatorius su tarpine talpa. Pasterizatoriaus pajungimui buvo naujai sumontuotos energoresursų tiekimo komunikacijos ir sistemos, į kitą vietą perkelti ir sumontuoti veikiantys membraniniai filtrais. Taip išliko galimybė ne alaus pagrindu pagamintus skaidrius produktus filtruoti nenaudojant pasterizatoriaus. Visi parengiamieji darbai buvo atlkti savo jégomis.

Įsisavintas naujas produktas – gazuota degtinė „Boom“. Naujam buteliui apiforminti savo jégomis pagaminta automatų įranga, nupirkti ir sumontuoti jungiamieji transporteriai tarp linijų.

Stipriųjų gėrimų ir koncentruotų sulčių cecho pilstymo bare įrengimų kapitalinio remonto metu buvo pertvarkomos pilstymo linijos siekiant subalansuoti linijų apkrovą. Pagal iš anksto paruoštą planą II linijoje sumontuotas lipnių etikečių automatas, rekonstruotas ir sumontuotas nebenaudojamas plastikinių dėžių apipūtimo agregatas „Paxton“. Pirmoje linijoje pertvarkytas popierinių etikečių automatas, sumontuojant apėjimo transporterį ir perkeltas iš kitos linijos lipnių etikečių automatas. Abiem linijoms pagaminta trūkstama butelių padavimo įranga. Pertvarkius linijas, sutrumpėjo butelių formatų pakeitimų laikas, vienodžiau apkrauti įrengimai. Taip pat pilstymo bare įdiegtas produkcijos pylimas į 0,2 l, 0,5 l ir į 0,5 l lenktus plastikinius butelius, pagaminta įranga 0,7 l plokščiam buteliui. Įdiegta pakavimo į plėvelę programa. Antros linijos automatams buvo pagaminta butelių padavimo įranga, įdiegta pakavimo į plėvelę programa. Šiuo metu visą stipriųjų gėrimų pilstymo baro produkciją galima pakuoti arba į plėvelę, arba į kartono dėžes.

Ataskaitiniai metais katilinėje buvo pradėtas šilumos ūkio modernizavimas, įrengiant naujus katilus ir kogeneracines jégaines. Atlirkti priesprojektiniai darbai – galimybų studija, kur numatytos darbų apimtys, reikalinga įranga, darbų eiliškumas. Savo jégomis išmontuoti nereikalingi įrengimai katilinėje, o celiuose pertvarkyti vamzdynai. Gauti pasiūlymai dėl gamybinių technologinių įrengimų pritaikymo, atsisakius šilumos nešėjo garo, naudojant karštą vandenį. Pateikti LVPA visi reikalingi dokumentai ir iš Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos gautas iki 3473,0 tūkst. litų finansavimas pagal Lietuvos 2007-2013 metų Europos Sajungos struktūrinės paramos panaudojimo strategiją ir Sanglaudos skatinimo veiksmų programos priemonę „Energijos gamybos efektyvumo didinimas“. Per labai trumpą laiką sumontuoti nauji 5,2 MW galingumo vandens katilai, nutiestos šilumos tiekimo trasos, įruošta 10 šilumos punktų, sumontuotas vandens paruošimo ūkis, atlirkti reikalingi derinimo darbai. Šildymo sezonas pradėtas, naudojant naujas trasas bei šilumos punktus. Po to buvo paleisti ir derinami nauji katilai. Elektros gamybai sumontuoti 3 150 KW galingumo kogeneratoriai. Statomi aušintuvai, védinimo sistema ir kita reikalinga įranga, atliekami elektros montavimo bei derinimo darbai. 2010 metais toliau dirbama, kad projektas būtų laiku įvykdytas ir skirtos lėšos įsisavintos.

2009 metais AB „Anykščių vynas“ atlikta daug darbų modernizuojant įrengimus, tobulinant technologijas, gerinant dirbančiųjų darbo sąlygas, taupant energetinius resursus. Gamybos padaliniuose atlirkas technologinių talpų, linijų remontas. Pilstymo bare pagaminti įrangos komplektai 0,7 l PET buteliui, III-ai linijai, ir 0,7 l degtinės stikliniam buteliui, IV-ai linijai. Pakeista 6 vnt. talpų liniuočių armatūra, įrengta automatika šaldo oro padavimui į šaltąjį rūsių. Pilstymo bare akratoforai parengti sidrui pilti.

Sulčių bare įrengta kanalizacija po masės šildymo talpomis, perdaryta separatoriaus nuosėdų talpa, sumontuotos sklendės atskyrimo atliekoms išpumpuoti į talpas, įrengta masės talpų distancinio lygio ir temperatūros daviklių parodymo spinta koncentruotų sulčių gamybos bare.

Kompresorinėje atlirkas šaldymo kompresoriaus kapitalinis ir šaldymo trasų dalinis remontas. Įrengta apsauginė signalizacija katilinės sandėlyje bei priešgaisrinė signalizacija pilstymo bare. Bendrovės techninė būklė yra patenkinama, nes įrengimai kasmet remontuojami. Tačiau dalis fiziškai ir moraliskai pasenusių įrengimų neekonomiški, sunaudoja daug energetinių resursų. Ateityje reikėtų numatyti laipsnišką šių įrengimų keitimą naujais. Visi atlirkti darbai pagerino produktų gamybos, įrengimų darbo ir darbuotojų darbo sąlygas.

UAB „Vilkmergės alus“ 2009 metais, tobulinant gamybinį procesą bei siekiant pagerinti alaus kokybę, taip pat atlirkta nemažai darbų. Sausio mėnesį pilstymo patalpoje baigta tobulinti ir pilnai paleista PET pilstymo linija, modernizuotas PET skalavimo automatas, kuris leido patobulinti plovimo procesą, sumontuota talpa skalavimo tirpalui gaminti ir laikyti. Įrengta automatizuota karšto plovimo sistema. Sumontuotas šilumokaitis, daviklių sistema, automatinių valdymo sistema. PET pilstymo linija pritaikyta 3 litrų talpos PET butelių pylimui. Isigytas ir sumontuotas didesnio našumo kompresorius, kas leido modernizuoti suspausto oro padavimo sistemą. Buvo modernizuota patalpų šildymo sistemos katilo valdymo automatika, sumontuoti nauji patikimesni davikliai, pakeistas valdymo blokas.

2009 metais grupės įmonių gaminamos produkcijos assortimentas buvo atnaujintas 24 naujais gérimais, 22 neperspektyvių produktų gamyba nutraukta. Iš viso pirkėjams buvo siūloma per 200 pavadinimų įvairių alkoholinių gérimų. Tai putojantys vynai, gazuoti gérimai, alkoholiniai kokteiliai, sidrai, vaisių uogų ir vynuoginiai vynai, degtinė, brendis, konjakas, trauktinės, likeriai, samanė, kiti spiritiniai gérimai, alus. Nealkoholinė produkcija – tai obuolių ir uogų koncentruotos sulty, obuolių aromatas, obuolių džiovintos išspaudos.

Žemiau pateikiamos įmonių grupė „ALITA“, AB gamybos apimtys nuo įmonės užregistruavimo, t.y. 2009 metų spalio–gruodžio mėnesiais ir palyginamieji duomenys: konsoliduotos grupės įmonių gamybos apimtys už 2008 ir 2009 metus.

Įmonių grupė „ALITA“, AB, gamybos apimtys 2009 metų spalio – gruodžio mėnesiais (hektolitrai)

	Produkcijos grupė	Mato vnt.	2009 metų spalis - gruodis
1	Putojantis vynuogių vynas	HLT	8 765
2	Gazuoti aromatizuoti vyno gėrimai	HLT	5 006
	Iš viso putojančių vynų ir gazuotų vyno gėrimų:	HLT	13 771
3	Alaus kokteiliai	HLT	83
4	Alkoholiniai kokteiliai	HLT	707
5	Sidrai	HLT	42
7	Degtinė	HLT	5 619
8	Brendis, konjakas	HLT	2 781
9	Kiti stiprūs gėrimai	HLT	112
	Iš viso alkoholinės produkcijos	HLT	23 115

**Įmonių grupė „ALITA“, AB, AB „Anykščių vynas“ ir UAB „Vilkmergės alus“
gamybos apimtys 2008-2009 metais**

	Produkcijos grupė	Mato vnt.	2008	2009
1	Putojantis vynuogių vynas	HLT	37 186	23 868
2	Gazuoti aromatizuoti vyno gėrimai	HLT	22 715	17 229
	Iš viso putojančių vynų ir gazuotų vyno gėrimų:	HLT	59 901	41 097
3	Alaus kokteiliai	HLT	-	1 045
4	Alkoholiniai kokteiliai	HLT	28 893	8 507
5	Sidrai	HLT	19 075	9 784
6	Vynai	HLT	50 654	39 938
7	Degtinė	HLT	50 389	22 633
8	Brendis, konjakas	HLT	16 113	8 538
9	Kiti stiprūs gėrimai	HLT	9 272	4 166
	Iš viso alkoholinės produkcijos	HLT	234 297	135 708
10	Sidrai (nepilstytii)	HLT	9 200	5 826
	Alkoholinės produkcijos iš viso:	HLT	243 497	141 534
11	Alus	HLT	47 830	39 658
12	Koncentruotos obuolių sultys (70Bx)	t	1 387	-
13	Obuolių aromatas	t	114	-
14	Džiovintos išspaudos	t	318	-

Alkoholinės produkcijos gamybos apimtys hektolitrais (be alaus produktų) 2009 metais, palyginti su 2008 metais, sumažėjo visose gėrimų grupėse. Obuolių produktų 2009 metais visai nebuvo gaminta. Toks sprendimas buvo priimtas dėl to, kad nebuvo rasta pirkėjų, kurie norėtų pirkti koncentruotas sultis pelninga kaina.

Didelę reikšmę produkcijos savikainai turi perkamų žaliavų ir medžiagų kainos. Pirkimų skyrius sumaniai derina perkamų atsargų kainų ir kokybės klausimus. Siekiant aprūpinti įmones kokybiškomis žaliavomis, sudaromos ilgalaikės tiekimo sutartys su pastoviais ir gerą reputaciją turinčiais tiekėjais tiek Lietuvoje, tiek kitose šalyse. Ilgalaikės bendradarbiavimo sutartys su tiekėjais bei dideli perkamų atsargų kiekiai (centralizuojant įmonių grupė „ALITA“, AB, AB „Anykščių vynas“, UAB „Vilkmergės alus“ bei UAB „Alita Distribution“ pirkimus) leidžia išsiderėti mažesnes pirkimo kainas ir geresnes tiekimo sąlygas, taupyti lėšas. Medžiagoms, kurių kainos dažnai kito, buvo pasirašomos sutartys su keliais tiekėjais, kas leido išsiderėti itin palankias pirkimo kainas. Ataskaitiniai metais daliai didelės apimties pirkimo sutarčių derybų su tiekėjais metu pavyko suderinti ilgesnius atsiskaitymo terminus, kas leido sumažinti apyvartinių lėšų trūkumą.

Ypatingas dėmesys skiriamas gaminių kokybei, produkcijos kokybę nuolat kontroliuojama gamybos technologijos laboratorijos darbuotojų, kurie dirba pagal ISO 9001 ir MS RVASVT kokybės valdymo sistemų metodines instrukcijas. Gamybos technologijos laboratorijos darbuotojai nagrinėja naujas alkoholinių gėrimų tyrimo metodikas, savo darbe pritaiko technologijos ir kontrolės metodų pasikeitimus. 2009 metais vienas iš svarbiausių darbų buvo pasiruošimas laboratorijos atestacijai. Atestacijos laikas sutapo su naujos įmonės registravimu. Atestavimo komisija laboratorijos darbą įvertino teigiamai ir išdavė pažymėjimą Įmonių grupė „ALITA“, AB vardu. Gamybos technologijos laboratorijos atestacijos pažymėjimas galioja iki 2012 m. spalio 7 d.

8. FINANSAI

Įmonių grupė „ALITA“, AB konsoliduotą finansinės būklės ataskaitą ir konsoliduotą bendrujų pajamų ataskaitą žiūrėti pateiktame audituotame 2009 m. gruodžio 31 d. finansinių ataskaitų rinkinyje.

Įmonių grupė „ALITA“, AB konsoliduoti palyginamieji rodikliai:

Rodikliai	2008-12-31	2009 metų atskyrimo datai	2009-12-31
Skolos ir nuosavybės koeficientas	5,00	18,03	26,19
Bendras įsiskolinimo koeficientas	0,83	0,95	0,95
Einamojo likvidumo koeficientas	0,72	0,47	0,59
ROA, turto grąža, %	(9,7)	(14,8)	0,1
ROE, nuosavybės grąža, %	(53)	(285)	(8)
Akcijos buhalterinė vertė, Lt	1,06	0,24	0,23
Akcijų skaičius, tūkst. vnt.	27 154	27 154	27 154

Įmonių grupė „ALITA“, AB finansinės būklės ataskaitą ir bendrujų pajamų ataskaitą žiūrėti pateiktame audituotame 2009 m. gruodžio 31 d. finansinių ataskaitų rinkinyje.

Įmonių grupė „ALITA“, AB palyginamieji rodikliai:

	2008-12-31	2009 m. atskyrimo dieną	2009-12-31
Skolos ir nuosavybės koeficientas	2,93	2,94	3,44
Bendras įsiskolinimo koeficientas	0,75	0,75	0,77
Einamojo likvidumo koeficientas	0,68	0,52	0,66
ROA, turto grąža, %	(3,2)	(1,5)	0,1
ROE, nuosavybės grąža, %	(9)	(5)	(2)
Akcijos buhalterinė vertė, Lt	1,44	1,23	1,23
Akcijų skaičius, tūkst. vnt.	27 154	27 154	27 154

2009 metų gruodžio 31 d. Įmonių grupė „ALITA“, AB turto vertė sudarė 148,3 mln. litų. Lyginant su praėity metų tuo pačiu laikotarpiu, matome, kad turtas sumažėjo 5,7 mln. litų (dėl atsargų ir iš anksto apmokėto pelno mokesčio sumažėjimo). Bendrovės ilgalaikis turtas sudaro 67%, trumpalaikis – 33 % viso turto.

Akcinis kapitalas nepakito. 2009 metų gruodžio 31 d. savininkų nuosavybė sudarė 33,4 mln. litų ir tai yra 5,8 mln. litų mažiau nei praėjusiais metais. Savininkų nuosavybė sudarė 23% visos savininkų nuosavybės ir įsipareigojimų. Ilgalaikiai įsipareigojimai padidėjo iki 40,8 mln. litų ir sudarė 27% (2008 m. gruodžio 31 d. – 18%). Trumpalaikiai įsipareigojimai siekė 74,1 mln. litų ir sudarė 50%. Iš viso ilgalaikiai ir trumpalaikiai įsipareigojimai buvo lygūs 114,9 mln. litų ir sudarė 77%.

2009 metais įmonių grupė „ALITA“, AB patyrė 526 tūkst. litų grynajį nuostolį. Palyginti su 2008 metais, rezultatas pagerėjo 3 102 tūkst. litų. Nors, sumažėjus pardavimų apimtims, žymiai sumažėjo bendrasis pelnas, tačiau sumažinus pardavimo ir paskirstymo bei bendrąsias ir administracines sąnaudas pavyko pasiekti geresnių rezultatų.

Pardavimo ir paskirstymo sąnaudos ataskaitiniai metais sumažėjo 10,4 mln. litų arba 62%. Pagrindinė sąnaudų mažėjimo priežastis – efektyvesnis logistikos padalinių ir pardavimų tarnybų darbas, sumažėjusios reklamos sąnaudos, atsisakant mažai efektyvių projektų. Bendrosios ir administracines sąnaudos sumažėjo 8,5 mln. litų. Sąnaudų sumažėjimą nulémė administracinių sąnaudų sumažėjimas, pakuočių mokesčio sumažėjimas, vietoje jo perkant pakuočių perdibimo pažymas bei mažesni nei 2008 metais nurašymai atsargų, ilgalaikio turto, atidėtuju sąnaudų vertės sumažėjimams.

9. BENDROVĖ IR VISUOMENĖ

Atsižvelgiant į perimtos iš AB „Alita“ veiklos testinumą, šiame skyriuje pateikiama įmonių grupė „ALITA“, AB informacija už visus 2009 metus.

Grupės įmonės įneša nemažą indėlį į šalies bei miestų, kuriuose yra įmonės, socialinį ir kultūrinį gyvenimą. 2009 metais įvairių mokesčių Lietuvos Respublikos biudžetui buvo priskaičiuota 116,9 mln. litų. Mokesčiai pasiskirstė taip:

Mokesčio pavadinimas	AB „Alita“ (2009 m. 01-10 mén.), įmonių grupė „ALITA“, AB (2009 m. 10-12 mén.)	AB „Anykščių vynas“	UAB „Alita Distribution“	UAB „Vilkmergės alus“	Iš viso
Akcizo mokesčis	52 824	26 901	291	2 396	82 412
Pridėtinės vertės mokesčis	16 153	7 244	1 781	813	25 991
Soc. draudimo įmokos 31%	2 108	1 049	1 410	176	4 743
Soc. draudimo įmokos 9% iš atlyginimo	608	319	412	51	1 390
Pajamų mokesčis iš atlyginimų	876	412	645	66	1 999
Kiti mokesčiai	224	100	13	5	342
Iš viso	72 793	36 025	4 552	3 507	116 877

Įmonių grupė „ALITA“, AB ir AB „Anykščių vynas“ yra sudarytos kolektyvinės sutartys, kuriose numatytos socialinei rūpybai skirtos priemonės, skiriant pašalpas įmonės darbuotojams. 2009 metais įvairiomis išmokoms Bendrovės darbuotojams buvo skirta 83,1 tūkst. litų, AB „Anykščių vynas“ – 48,7 tūkst. litų, UAB „Vilkmergės alus“ – 1,4 tūkst. litų. Kiekvienais metais yra skiriama lėšų darbuotojų socialinei – kultūrinei programai. Įmonių grupė „ALITA“, AB darbuotojai naudojasi medicinos punkto teikiamomis pirmosios pagalbos, fizioterapienėmis, stomatologijos kabineto paslaugomis. Įmonėje veikia valgyklos, maisto prekių parduotuvės, sudaromos sąlygos fizinei kultūrai ir sportui. Atostogų metu bendrovės dirbantieji ir jų šeimų nariai gali naudotis poilsio base Ryliškiuose.

Bendrovės taip pat nemažai reklamuojasi kultūrinių renginių metu, tuo pačiu propaguoja bei stiprina Lietuvos kultūrą.

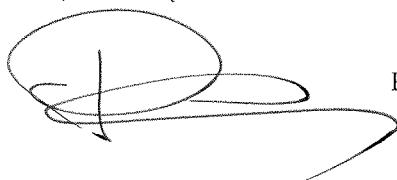
10. BENDROVĖS PLANAI IR PROGNOZĖS

2010 metais pardavimų apimtimis didžiausią įtaką turės susiklosčiusi ekonominė ir socialinė situacija, todėl sunku tokiomis sąlygomis prognozuoti Bendrovės apyvartą ir pelną. Planuojama, kad pagrindiniai 2010 m. tikslai, kuriuos Bendrovės vadovybė sieks išgyvendinti, bus:

- ✓ veiklos efektyvumo bei sąnaudų optimizavimas;
- ✓ prekinių ženklių vertės auginimas;
- ✓ naujų rinkų paieška;
- ✓ produktų portfelio optimizavimas, atsižvelgiant į rinkos pokyčius;
- ✓ pelningumo ir rinkos dalies didinimas;
- ✓ pinigų srautų gerinimas;
- ✓ logistikos sistemos pertvarka;
- ✓ vidinių procesų supaprastinimas.

Sprendžiant gamybos tobulinimo ir efektyvumo didinimo klausimus, 2010 metais grupės įmonėse investicijoms planuojama skirti 2,7 mln. litų.

Generalinis direktorius

Paulius Kibiša

Valdymo kodekso laikymosi atskleidimas

Įmonių grupė „ALITA“, AB, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi ir AB NASDAQ OMX Vilnius listingavimo taisyklių 24.5. punktu, atskleidžia, kaip ji laikosi NASDAQ OMX Vilnius listinguojamų bendrovės valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų. Jei šio kodekso ar kai kurių jo nuostatų nesilaikoma, tai yra nurodoma, kurių konkrečių nuostatų nesilaikoma ir dėl kokių priežasčių:

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE /NEAKTUALU	KOMENTARAS
I principas: Pagrindinės nuostatos		
Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.		
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovė skelbia savo plėtros strategiją ir tikslus metinėse ir tarpinėse veiklos ataskaitose, kurios skelbiamos Vilniaus vertybinių popierių biržos ir bendrovės interneto tinklalapyje, respublikinėje spaudoje.
1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovės valdybos veikla sukoncentruota į strateginių tikslų vykdymą, akcininkų nuosavybės didinimą.
1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdam i kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.	Taip	Kiekvieną ketvirtį Valdyba analizuoją ir vertina bendrovės vadovo pateiktą informaciją apie veiklos organizavimą, finansinę būklę ir ūkinę veiklą bei priima sprendimus, kurie naudingi bendrovei ir akcininkams.
1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorų, tiekėjų, klientų, vienos bendruomenės) teisės ir interesai.	Taip	Aktuali informacija skelbiama Vilniaus vertybinių popierių biržos ir bendrovės interneto puslapiuose, respublikinėje spaudoje. Bendrovė aktyviai dalyvauja miesto renginiuose, bendradarbiauja su tiekėjais ir kreditoriais, organizuoja pirkėjams akcijas, vykdo apklausas ir vertina pirkėjų pastabas bei atsiliepimus apie bendrovės veiklą ir produkciją.
II principas: Bendrovės valdymo sistema		
Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.		

2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatyto privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialų priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu salygoja efektyvesnį ir skaidresnį bendrovės valdymo procesą.	Ne	Bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, tačiau jos funkcijas iš esmės atlieka valdyba.
2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.	Taip	Bendrovėje šias funkcijas atlieka kolegialus valdymo organas - valdyba.
2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.	Ne	Sudarytas tik vienas kolegialus organas ir tai yra valdyba.
2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai nepriestarauja šio organo esmei ir paskirčiai. ¹	Taip	Susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, kuri teikia rekomendacijas vadovui ir kuriai taikomi bendrovė valdymo kodekso laikymosi III ir IV principai, kiek tai nepriestarauja valdybos darbo tvarkos reglamentas.
2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti tokis valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiemis organams priimant sprendimus. ²	Taip	Bendrovės valdyba sudaryta iš 4 asmenų, kaip tai yra patvirtinta Įmonių grupė „ALITA“, AB įstatuose.
2.6. Direktorai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamais maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinės profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.	Taip	Bendrovės valdybos nariai renkami maksimaliai leidžiamai ketverių metų kadencijai. Jokių apribojimų jų perrinkimui nėra.

¹ III ir IV principų nuostatos labiau pritaikytos tiems atvejams, kai visuotinis akcininkų susirinkimas renka stebėtojų tarybą, t.y. organą, kuris iš esmės sudaromas siekiant užtikrinti bendrovės valdybos ir vadovo priežiūrą bei atstovauti bendrovės akcininkams. Vis dėlto, jeigu bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, bet sudaroma valdyba, daugelis III ir IV principuose pateiktų rekomendacijų tampa aktualios ir taikytinos valdybai. Tačiau pažymėtina, kad kai kurios rekomendacijos, kurios pagal savo esmę ir prigimti yra susijusios išimtinai su stebėtojų taryba (pavyzdžiu, komitetų formavimas), neturėtų būti taikomos valdybai, kadangi šio organo paskirtis ir funkcijos pagal Akcinių bendrovės įstatymą (Žin., 2003, Nr. 123-5574) yra kitokios. Pavyzdžiu, kodekso 3.1 punktas dėl valdymo organų priežiūros valdybai taikytinas tiek, kiek tai susiję su bendrovės vadovo, bet ne pačios valdybos priežiūra; kodekso 4.1 punktas dėl rekomendacijų teikimo valdymo organams taikytinas tiek, kiek tai susiję su rekomendacijų teikimu bendrovės vadovui; kodekso 4.6 punktas dėl visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytinas tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

² Vykdomojo direktoriaus ir direktoriaus konsultanto sąvokos vartojamos tais atvejais, kai bendrovėje sudaromas tik vienas kolegialus organas.

2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklasomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduoja, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuo pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.	Ne	Iki 2009 m. gruodžio 1 d. Bendrovės valdybos pirmininku ir bendrovės vadovu buvo tas pats asmuo, nuo 2009-12-01 Bendrovės vadovu priimtas kitas asmuo.
---	----	--

III principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka.

Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės smulkųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų³ priežiūrą.

3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principe – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkųjų akcininkų interesai.	Taip	Visuotinio akcininkų susirinkime išrinkta Bendrovės valdyba sudaro sąlygas smulkiesiems akcininkams domėtis ir reikšti savo nuomonę apie bendrovės veiklą ir valdymą.
3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklasomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.	Taip	Bendrovės valdyba svarsto kandidatūras ir teikia jas akcininkų susirinkimui pavirtinti. Informacija apie kandidatus į valdybą yra pateikiama akcininkų susirinkimo medžiagoje, su kuria akcininkai gali susipažinti iš anksto Akcinių bendrovių įstatyme nustatyta tvarka. Duomenys apie valdybos narius yra kaupiami, patikslinami ir pateikiami bendrovės metiniame pranešime.

³ Atkreiptinas dėmesys, kad tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji, būdama valdymo organas, turėtų užtikrinti ne visų bendrovės valdymo organų, o tik vienasmenio valdymo organo – bendrovės vadovo – priežiūrą. Ši pastaba taikytina taip pat ir 3.1 punkto atžvilgiu.

3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narij, turėtų būti nurodyta konkrečiai jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekvienam bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiame organe.	Taip	Kandidatas į valdybos narius informuoja visuotinų akcininkų susirinkimą apie savo išsilavinimą, darbinę patirtį ir kompetenciją. Metiniame pranešime nurodoma valdybos sudėtis, jos narių išsilavinimas, darbinė veikla.
3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialaus organo sudėtis turėtų būti nustatyta atsižvelgiant į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai vertinama. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusį žinių, nuomonų ir patirties savo užduotims tinkamai atliliki. Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų naujausią žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse. Bent vienas iš atlyginimo komiteto narių turėtų turėti žinių ir patirties atlyginimų nustatymo politikos srityje.	Taip	Bendrovės kolegialaus organo nariai turi reikiama kvalifikaciją, ilgametę patirtį bendrovės valdyme ir įvairiapusį žinių bei patirties savo užduotims tinkamai vykdyti. Audito komiteto nariai yra kvalifikuoti specialistai, turi atitinkamą patirtį finansų, apskaitos ir audito srityse.
3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atliliki metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.	Ne	Visi bendrovės valdybos nariai apie bendrovės veiklą bei organizaciją ir pasikeitimus yra informuojami valdybos posėdžiuose.
3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas ⁴ nepriklausomų ⁵ narių skaičius.	Ne	Valdybos sudėtyje nepriklausomų narių nėra.

⁴ Kodekse nenustatytas konkretus kolegialaus organo nepriklausomų narių skaičius. Daugelyje užsienio valstybių kodeksų yra nustatytas tam tikras nepriklausomų narių, kurie turi sudaryti kolegialų organą, skaičius (pvz., ne mažiau kaip 1/3 arba 1/2 kolegialaus organo narių). Tačiau, atsižvelgiant į nepriklausomų narių kategorijos naujumą Lietuvoje, į galimus keblumus parenkant ir išrenkant nepriklausomus narius, kodekse įtvirtinta lankstesnė formuluočė ir bendrovėms leidžiama pačioms nuspresti, koks nepriklausomų narių skaičius yra pakankamas. Be abejo, didesnis nepriklausomų narių skaičius kolegialiame organe yra skatinamas ir bus laikomas tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

⁵ Pažymėtina, kad kai kuriose bendrovėse dėl pernelyg mažo smulkiųjų akcininkų skaičiaus visų kolegialaus organo narių išrinkimą gali lemti stambiausio akcininko ar kelių didžiausių akcininkų balsai. Tačiau net ir pagrindinių bendrovės akcininkų išrinktas kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, jeigu jis atitinka kodekse įtvirtintus nepriklausomumo kriterijus.

<p>3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administraciją, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykų ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie:</p> <p>1)jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ējęs tokiai pareigų;</p> <p>2)jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ējęs tokiai pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys neprikouso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas;</p> <p>3)jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokesčių, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemoje; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatyti kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą bendrovėje (su sėlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis);</p> <p>4)jis neturi būti kontroliuojantis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį);</p> <p>5)jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip</p>	Ne	Valdybos sudėtyje nepriklausomų narių nėra.
--	----	---

<p>turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patarimąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės;</p> <p>6)jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju;</p> <p>7)jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje;</p> <p>8)jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų;</p> <p>9)jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai.</p> <p>3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinj iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.</p>		<p>Ne</p> <p>Papildomi valdybos narių nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo nustatyti.</p>
--	--	--

3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamas, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narij, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekvienam savo metiniams pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.	Ne	Bendrovėje iki šiol nebuvo taikoma valdybos narių nepriklausomumo vertinimo ir skelbimo praktika.
3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištisus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narij laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliarai patvirtintų savo nepriklausomumą.	Ne	Nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo nustatyti.
3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų ⁶ . Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.	Ne	Bendrovėje nėra nepriklausomo kolegialaus organo narių.
IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė		
Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų ⁷ priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.		
4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principe – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę. ⁸	Taip	Bendrovės kolegialus organas yra valdyba, kuri visuotiniam akcininkų susirinkimui teikia rekomendacijas ir pasiūlymus dėl bendrovės metinio pranešimo bei finansinių ataskaitų ir pelno paskirstymo ataskaitų patvirtinimo.

⁶ Pažymėtina, kad šiuo metu nėra iki galio aišku, kokia forma gali būti atlyginamas bendrovės stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narių darbas šiuose organuose. Akcinų bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nustato, kad už veiklą stebėtojų taryboje/valdyboje jos nariams gali būti mokamos tantjemos įstatymo 59 straipsnio nustatyta tvarka, t.y. iš bendrovės pelno. Ši formuluočė, skirtingai nuo iki 2004 m. sausio 1 d. galiojusio įstatymo redakcijos, nenustato, kad stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos nariams gali būti atlyginama tik mokant tantjemas. Taigi įstatymas lyg ir neužkersta kelio stebėtojų tarybos ir valdybos nariams už darbą inokėti ne tik tantjemonis, bet ir kitais būdais, nors aiškiai tokios galimybės taip pat neįtvirtina.

⁷ Žr. 3 išnašą.

⁸ Žr. 3 išnašą. Jeigu visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji turėtų teikti rekomendacijas bendrovės vienasmeniam valdymo organui – vadovui.

<p>4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesielti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimą, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimbų abejonių, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba auditu komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei neprilausančiam organui (institucijai).</p>	Taip	<p>Bendrovės valdyba veikia gera valia bendrovės atžvilgiu, vadovaujasi bendrovės, o ne savo ar trečiųjų asmenų interesais.</p>
<p>4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atliliki kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atliliki kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje⁹ kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.</p>	Taip	<p>Bendrovė laikosi šios rekomendacijos, valdybos nariai jiems skirtas funkcijas atlieka gerai.</p>
<p>4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtinti paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.</p>	Taip	<p>Valdyba su bendrovės akcininkais elgësi sąžiningai ir nešališkai. Akcininkams suteikiama informacija bendrovės įstatuose numatyta tvarka, interesų konfliktu nebuvo.</p>

⁹ Pažymëtina, kad bendrovės gali sugriežtinti minętą reikalavimą ir nustatyti, kad apie posėdžius prastai lankantį kolegialaus organo narį turi būti informuojami akcininkai (pavyzdžiu, tuo atveju, jeigu tas narys dalyvavo mažiau nei 2/3 ar 3/4 posėdžių). Tokios aktyvaus dalyvavimo kolegialaus organo posėdžiuose užtikrinimo priemonės yra skatinotos ir bus laikomos tinkamiesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

<p>4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant išprastinę bendrovės veiklą, sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.</p>	Taip	<p>Bendrovės įstatuose numatyta, kad bendrovės valdyba priima sprendimus dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos, jkeitimo ir hipotekos, laidavimo ir garantavimo bei dėl ilgalaikio turto įsigijimo už kainą didesnę kaip 1/20 įstatinio kapitalo. Bendrovės valdyba priima sprendimus dėl bendrovės filialų ir atstovybių steigimo ar jų veiklos nutraukimo, dėl bendrovės vadovo skyrimo ir kt.</p>
<p>4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų¹⁰. Kolegialaus organo narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, išskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais. Naudodamas minėtų konsultantų ar specialistų paslaugomis informacijai apie atlyginimų nustatymo sistemų rinkos standartus gauti, atlyginimo komitetas turėtų užtikrinti, kad tas konsultantas tuo pačiu metu neteiktų konsultacijų susijusios bendrovės žmogiškųjų išteklių skyriui arba vykdomajam, arba valdymo organų nariams.</p>	Ne	<p>Iki 2009 m. gruodžio 1 d. Bendrovės valdybos pirmininku ir bendrovės vadovu buvo tas pats asmuo, nuo 2009-12-01 bendrovės vadovu priimtas kitas asmuo.</p>

¹⁰ Tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, rekomendacija dėl jos nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytina tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

<p>4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesu konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės auditu kontrole bei jvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir auditu komitetus¹¹. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir auditu komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atliglioti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.</p>	Taip	<p>Valdybos sudėtyje nepriklausomų narių nėra, tačiau kolegialaus organo veikla organizuota taip, kad šio organo nariai turi didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesu konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės auditu kontrole bei jvertinimu.</p> <p>Yra sudarytas Auditu komitetas, kurio veiklos funkcijos nustatytos akcininkų susirinkime patvirtintuose Auditu komiteto nuostatuose.</p> <p>Skyrimo ir atlyginimų komitetams priskirtas funkcijas vykdo Bendrovės valdyba.</p>
<p>4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvarsčius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesu konfliktai. Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekiant susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.</p>	Taip	<p>Kolegialus organas yra visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus. Metų eigoje valdyba iš Auditu komiteto pastabų ir rekomendacijų negavo.</p>
<p>4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir auditu komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų.</p>	Taip	<p>Auditu komitetas sudarytas iš trijų narių, iš kurių vienas yra nepriklausomas auditorius.</p>

¹¹ Lietuvos Respublikos auditu įstatymas (Žin., 2008, Nr. 82-3233) nustato, kad viešojo intereso įmonės (iškaitant, bet neapsiribojant, akcinėse bendrovėse, kurių vertybiniais popieriais prekiavujama Lietuvos Respublikos ir (arba) bet kurios kitos valstybės narės reguliuojamame rinkoje), privalo sudaryti Auditu komitetą.

Sprendžiant, ką skirti komiteto pirmininku ir nariais, turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad narystė komitete turi būti atnaujinama ir kad neturi būti pernelyg pasitikima tam tikrais asmenimis.		
4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliarai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kuriau bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad ji tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad prieiti tokios išvados.	Taip	Audito komitetas parengė metinę ataskaitą ir išvadas bei pateikė Valdybai.
4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie néra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesi arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.	Taip	Audito komitetas turi teisę į savo posėdžius kvieсти Bendrovės vadovą, valdybos narius (nari), darbuotojus, atsakingus už finansus, apskaitą bei išorės auditorius. Audito komiteto priimti sprendimai ir kiti rašytiniai dokumentai pateikiami Bendrovės vadovui ir valdybai. Priimti sprendimai ir kiti rašytiniai dokumentai Bendrovei yra rekomendacinio pobūdžio.

<p>4.12. Skyrimo komitetas.</p> <p>4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius;</p> <p>2) reguliarai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamaus pokyčių;</p> <p>3) reguliarai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui;</p> <p>4) reikiama dėmesį skirti tėstinumo planavimui;</p> <p>5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniųios vadovybės rinkimo ir skyrimo.</p> <p>4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, išskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniaja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.</p>	Ne	Bendrovėje Skyrimo komiteto nėra. Šio komiteto funkcijas atlieka Bendrovės valdyba.
<p>4.13. Atlyginimų komitetas.</p> <p>4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, išskaitant fiksuarą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išeitinės išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais;</p> <p>2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdymas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlygi, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių;</p>	Ne	Bendrovėje Atlyginimų komiteto nėra. Šio komiteto funkcijas atlieka Bendrovės valdyba.

<p>3) turėtų užtikrinti, kad individualus atlyginimas vykdomajam direktoriui ir valdymo organo nariui būtų proporcinges kitių bendrovės vykdomujų direktorių arba valdymo organų narių ir kitių bendrovės darbuotojų atlyginimui;</p> <p>4) reguliarai peržiūrėti vykdomujų direktorių ar valdymo organų narių atlyginimų nustatymo politiką (taip pat ir akcijomis pagrįsto atlyginimo politiką) bei jos įgyvendinimą;</p> <p>5) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų;</p> <p>6) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo);</p> <p>7) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibréžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebeti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai.</p> <p>4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų:</p> <p>1) apsvarstyti bendrą tokį skatinimo sistemą taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus;</p> <p>2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui;</p> <p>3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibréžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes.</p> <p>4.13.3. Atlyginimų komitetas, spręsdamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitių vykdomujų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų.</p> <p>4.13.4. Atlyginimo komitetas turėtų informuoti akcininkus apie savo funkcijų vykdymą ir tuo tikslu dalyvauti metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.</p>		
--	--	--

<p>4.14. Audito komitetas.</p> <p>4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) stebeti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamą apskaitos metodą tinkamumui ir nuoseklumui (iskaitant bendrovių grupės finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo kriterijus); 2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (iskaitant riziką, susijusią su galiojančiu įstatymu ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija; 3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus; 4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų ištirti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokio atveju būtinų veiksmų; 5) stebeti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiams interesų konfliktams, komitetas, remdamasis inter alia išorės audito įmonės skelbiamais duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamas 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą; 6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei. <p>4.14.2. Visi komiteto narai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie</p>	Taip	<p>Yra sudarytas Audito komitetas, kurio veiklos funkcijos nustatytos akcininkų susirinkime patvirtintuose Audito komiteto nuostatuose bei atitinka šio kodekso 4.14 p. rekomendacijas.</p>
---	------	---

<p>svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriama bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui.</p> <p>4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams.</p> <p>4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti.</p> <p>4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus.</p> <p>4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokiu klausimų tyrimui ir atitinkamieems tolesniems veiksmams.</p> <p>4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.</p>		
---	--	--

<p>4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatyti veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulémė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.</p>	Ne	<p>Bendrovėje nėra valdybos veiklos vertinimo ir informavimo apie tai praktikos.</p>
---	----	--

V principas: Bendrovės kolegalių organų darbo tvarka

Bendrovėje nustatyta kolegalių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priemimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.

<p>5.1. Bendrovės kolegaliams priežiūros ir valdymo organams (šiame principe savyoka <i>kolegialūs organai</i> apima tiek kolegalius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.</p>	Taip	<p>Šią rekomendaciją įgyvendina bendrovės valdyba.</p>
<p>5.2. Bendrovės kolegalių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokiui periodiškumu šaukti kolegalių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį.¹²</p>	Taip	<p>Bendrovės valdyba rengia posėdžius vieną kartą per mėnesį.</p>

¹² Rekomendacijoje įtvirtintas bendrovės kolegalių organų posėdžių periodiškumas taikytinas tais atvejais, kai bendrovėje sudaromi abu papildomi kolegialūs organai – stebėtojų taryba ir valdyba. Kai bendrovėje sudaromas tik vienas papildomas kolegialus organas, jo posėdžių periodiškumas gali būti toks, koks nustatytas stebėtojų tarybai, t.y. bent kartą per metų ketvirtį.

5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkamai sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarke susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.	Taip	Valdybos nariai iš anksto informuojami apie šaukiamą posėdį, nustatytu laiku pateikiama medžiaga susipažinimui.
5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegalių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegalių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti spręsdami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.	Ne	Bendrovėje yra tik valdyba.

VI principas: Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.

6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.	Taip	Bendrovės įstatinj kapitalą sudaro paprastosios vardinės akcijos, suteikiančios visiems akcininkams vienodas balsavimo teises.
6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.	Taip	Bendrovė emitento metinėje ir pusmečio ataskaitose ir atskleidžia išsamią informaciją, padedančią investuotojui daryti pagristas išvadas dėl akciju įsigijimo. Informacija skelbiama AB NASDAQ OMX Vilnius informacinėje sistemoje.

6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą ¹³ . Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, iškaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.	Ne	Bendrovės įstatuose yra numatytais valdybos sprendimų, kurie priimami be susirinkimo pritarimo, sąrašas. Galimybė susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus visiems akcininkams nėra sudaroma.
6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime.	Taip	Apie visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimą nustatyta tvarka paskelbama AB NASDAQ OMX Vilnius informacinėje sistemoje, dienraštyje „Lietuvos rytas“ ir bendrovės interneto puslapyje. Sudaroma galimybė akcininkams susipažinti su bendrovės dokumentais, susijusiais su visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarke tais terminais ir tvarka, kuri numatyta Akcinių bendrovių įstatyme ir bendrovės įstatuose.
6.5. Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje lietuvių ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptry.	Taip	Visuotiniams akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus, iškaitant susirinkimo sprendimų projektus bei priimtus nutarimus, bendrovė pateikia per AB NASDAQ OMX Vilnius informacijos sistemą bei skelbia dienraštyje „Lietuvos rytas“. Spaudoje pranešimai skelbiami lietuvių kalba, biržos informacinėje sistemoje - ir anglų kalba.
6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai tame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrajį balsavimo biuletenį.	Taip	Bendrovė sudaro sąlygas akcininkams balsuoti užpildant bendrajį balsavimo biuletenį, kaip numato Akcinių bendrovių įstatymas, nedalyvaujant susirinkime.

¹³ Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nebepriskiria visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai sprendimų dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomas, įkeitimo, įsigijimo ir pan. priėmimo. Tačiau svarbūs, esminiai bendrovės veiklai sandoriai turėtų būti apsvarstomi visuotiniame akcininkų susirinkime ir gauti jo pritarimą. To nedraudžia ir Akcinių bendrovių įstatymas. Tačiau siekiant neapsunkinti bendrovės veiklos ir išvengti nepagrįstai dažno sandorių svarstymo susirinkime, bendrovės gali pačios nustatyti svarbių sandorių kriterijus, pagal kuriuos būtų atrenkami sandoriai, reikalingi susirinkimo pritarimo. Nustatydamos svarbių sandorių kriterijus, bendrovės gali vadovautis Akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsnio 4 dalies 3, 4, 5 ir 6 punktuose nustatytais kriterijais arba nukrypti nuo jų, atsižvelgdamos į savo veiklos specifiką ir siekiant nepertraukiamą ir efektyvią bendrovės veiklą.

6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsienyje gyvenantiems akcininkams, akcininkų susirinkimus stebeti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.	Ne	Šios rekomendacijos nebuvo laikomasi. Iki šiol nebuvo poreikio bei akcininkų pageidavimo.
--	----	---

VII principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas

Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narių vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.

7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protinę terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštarovimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.	Taip	Bendrovės valdybos nariai laikosi šių rekomendacijų.
7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo néra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.	Ne	Tokių atvejų nebuvo. Šių sandorių sudarymo tvarka bendrovėje nereglementuota.
7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, jraštant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.	Ne	Tokių atvejų nebuvo. Šių sandorių sudarymo tvarka bendrovėje nereglementuota.
7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.	Ne	Šios nuostatos laikomasi tais atvejais, kai valdyboje sprendžiami valdybos nario, bendrovės vadovo darbo užmokesčio klausimai.

VIII principas: Bendrovės atlyginimų politika

Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.

<p>8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita), kuri turėtų būti aiški ir lengvai suprantama. Ši atlyginimų ataskaita turėtų būti paskelbta ne tik kaip bendrovės metinio pranešimo dalis, bet turėtų būti skelbiama ir bendrovės interneto tinklalapyje.</p>	Ne	<p>Bendrovė viešai neskelbia savo atlyginimų politikos, nes tai yra Bendrovės vidinis ir konfidencialus dokumentas. Bendra informacija apie vidutinius atskirų darbuotojų grupių atlyginimų dydžius bei bendra Bendrovės vadovams per metus išmokėta atlyginimų suma yra viešai skelbiama metiniame pranešime.</p>
<p>8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.</p>	Ne	<p>Bendrovė šios nuostatos netaiko.</p>
<p>8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiskinimas; 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų vertinimo kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamasių atlyginimo dalis; 3) paaiskinimas, kuo pasirinkti veiklos rezultatų vertinimo kriterijai naudingi ilgalaikiams bendrovės interesams; 4) metodų, taikomų siekiant nustatyti, ar tenkinami veiklos rezultatų vertinimo kriterijai, paaiskinimas; 5) pakankamai išsami informacija apie kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpis; 6) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį; 7) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas; 8) pakankamai išsami informacija apie išeitinių išmokų politiką; 9) pakankamai išsami informacija apie akcijomis pagrįsto atlyginimo teisių suteikimo laikotarpi, kaip nurodyta 8.13 punkte; 10) pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo, kaip nurodyta 8.15 punkte; 11) pakankamai išsami informacija apie panašių bendrovių grupių, kurių atlyginimo nustatymo politika 	Ne	<p>Bendrovė šios nuostatos netaiko.</p> <p>Bendrovė įstatymų nustatyta tvarka skelbia periodinėse ataskaitose tik Bendrovės vadovų ir vyresniosios vadovybės bendrą atlyginimų sumą. Bendrovė laikosi politikos, kad atlyginimų sistema bei kiti išmokėjimai, susiję su darbo santykiais, yra viešai neskelbtina informacija ir tokią informaciją Bendrovė priskiria prie komercinę paslapčių turinčios informacijos.</p>

<p>buvo analizuojama siekiant nustatyti susijusios bendrovės atlyginimų nustatymo politiką, sudėtį.</p>		
<p>12) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemas pagrindinių savybių aprašymas;</p> <p>13) atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos.</p>		
<p>8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, inter alia, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.</p>	Ne	Bendrovė šios nuostatos netaiko.
<p>8.5. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniai metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.5.1–8.5.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje éjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamu finansinių metų laikotarpiu.</p> <p>8.5.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija:</p> <p>1) bendra atlyginimo suma, sumokēta arba mokétina direktoriui už paslaugas, suteiktas praéiusiais finansiniai metais, išskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime;</p> <p>2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei;</p> <p>3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos;</p> <p>4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms;</p> <p>5) kompensacija, gautina arba sumokēta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praéiusiais finansiniai metais;</p> <p>6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, verté, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus.</p> <p>8.5.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisémis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis</p>	Ne	Bendrovė šių nuostatų praktikoje netaiko.

<p>darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytu akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos; 2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje; 3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos; 4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais. <p>8.5.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomu pensijų schemomis susijusi informacija:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais; 2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais. <p>8.5.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotujų finansinių ataskaitų rinkinį, išmokėjo kaip paskołas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ējo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamu finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.</p>		
<p>8.6. Kai atlyginimų nustatymo politikoje numatomos kintamos sudedamosios atlyginimo dalys, bendrovės turėtų nustatyti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies dydžio ribas. Nekintama atlyginimo dalis turėtų būti pakankama, kad bendrovė galėtų nemokėti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies tuo atveju, kai veiklos rezultatų vertinimo kriterijai netenkinami.</p>	Ne	Bendrovė šių nuostatų praktikoje netaiko.
<p>8.7. Kintamų sudedamųjų atlyginimo dalų skyrimas turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.</p>	Ne	Bendrovė šių nuostatų praktikoje netaiko.
<p>8.8. Kai yra skiriama kintama sudedamoji atlyginimo dalis, didžiosios šios kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimas turėtų būti atidėtas tam tikram protingumo kriterijus atitinkančiam laikotarpiui. Kintamos sudedamosios atlyginimo dalies, kurios mokėjimas atidedamas, dydis turėtų būti nustatytas pagal santykinę kintamos sudedamosios atlyginimo dalies vertę, lyginat ją su nekintama atlyginimo dalimi.</p>	Ne	Bendrovė šių nuostatų praktikoje netaiko.

8.9. I susitarimus su vykdomaisiais direktoriais arba valdymo organų nariais turėtų būti įtraukta nuostata, leidžianti bendrovei susigrąžinti kintamą sudedamają atlyginimo dalį, kuri buvo išmokėta remiantis duomenimis, kurie vėliau pasirodė akivaizdžiai neteisingi.	Ne	Bendrovė šios nuostatos praktikoje netaiko.
8.10. Išeitinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų nekintamos atlyginimo dalies arba jos ekvivalento suma.	Ne	Bendrovėje tokios praktikos nėra
8.11. Išeitinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei darbo sutartis nutraukiamā dėl blogų veiklos rezultatų.	Ne	Bendrovėje tokios praktikos nėra
8.12. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.	Ne	Bendrovėje tokios praktikos nėra
8.13. Tuo atveju, kai atlyginimas yra pagristas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo.	Neaktualu	Bendrovėje tokios praktikos nėra
8.14. Akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigytį akcijų arba gauti atlygi, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, neturėtų būti naudojamas mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Teisė į akcijas suteikimas ir teisė pasinaudoti akcijų pasirinkimo sandoriais arba kitomis teisėmis įsigytį akcijų arba gauti atlygi, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.	Neaktualu	Bendrovėje tokios praktikos nėra
8.15. Po teisių suteikimo direktoriai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu. Akcijų, kurias reikia išlaikyti, skaičius turi būti nustatytas, pavyzdžiui, dviguba bendro metinio atlyginimo (nekintamoji plius kintamoji dalis) vertė.	Neaktualu	Bendrovėje tokios praktikos nėra
8.16. I direktorių konsultantų arba stebėtojų tarybos narių atlyginimą neturėtų būti įtraukiama akcijų pasirinkimo sandoriai.	Neaktualu	Bendrovėje tokios praktikos nėra
8.17. Akcininkai, visų pirma instituciniai akcininkai, turėtų skatinami dalyvauti visuotiniuose akcinių susirinkimuose ir balsuoti direktorių atlyginimų nustatymo klausimais.	Neaktualu	Bendrovėje tokios praktikos nėra

8.18. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patarimojo pobūdžio.	Ne	Bendrovėje tokios praktikos nėra
8.19. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigytį akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.	Ne	Bendrovėje tokios praktikos nėra
8.20. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais: 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, išskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti; 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia; 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemas, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams. Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.	Ne	Bendrovėje tokios praktikos nėra
8.21. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatatai, kiekvienam pasirinkimo sandoriui su nuolaida modeliu, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.	Ne	Bendrovėje tokios praktikos nėra

8.22. 8.19 ir 8.20 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti schemaje, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.	Ne	Bendrovėje tokios praktikos nėra
8.23. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriamo ketinama svarstyti 8.19 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusi informaciniu pranešimu (šeje dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemas išlaidų, kurias patirs bendrovė dėl numatomo schemas taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.	Ne	Bendrovėje tokios praktikos nėra

IX principas: Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyme

Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principio kontekste savoka *interesų turėtojai* apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.

9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatmai.	Taip	Bendrovės valdyba stengiasi užtikrinti visų interesų turėtojų teises, kurias gina įstatymai.
9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymu nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektivo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektivu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciname kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.	Taip	Interesų turėtojai gali dalyvauti įmonės valdyme, kiek tai leidžia LR įstatymai.

9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.	Taip	Šios nuostatos laikomasi tiek, kiek tai leidžia LR įstatymai.
---	------	---

X principas: Informacijos atskleidimas

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, išskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.

10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie: 1) bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus; 2) bendrovės tikslus; 3) asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius; 4) bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą; 5) galimus numatyti esminius rizikos veiksnius; 6) bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje; 7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais; 8) bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją. Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąraše, atskleidimu.	Taip, išskyrus 4 punktą	Informacija, nurodyta šiose rekomendacijose, išskyrus 4 punktą, atskleidžiama šiuose šaltiniuose: bendrovės metiniame pranešime, finansinėse ataskaitose bei jos aiškinamajame rašte, pranešimuose apie esminius įvykius. Ši informacija skelbiama: Centrinėje reglamentuojamos informacijos bazėje www.crib.lt arba Bendrovės interneto tinklalapyje www.alita.lt/investuotojams
10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama bendrovei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus.	Taip	Atskleidžiami įmonių grupės konsoliduotos veiklos rezultatai.
10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principe.	Taip	Bendrovės metiniame pranešime skelbiama informacija apie kolegialaus organo narių turimą kvalifikaciją ir ilgametę patirtį bendrovės valdyme. Atlyginimų politika viešai neskelbiama, nes tai yra Bendrovės vidinis ir konfidencialus dokumentas. Bendra informacija apie vidutinius Bendrovės vadovams per metus išmokėtus atlyginimus bei bendra suma yra viešai skelbiama metiniame pranešime.

10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokį kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vienos bendruomenė, savykius, išskaitant bendrovės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akciniame kapitale programas ir pan.	Ne	Bendrovėje tokios praktikos nėra
10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Vilniaus vertybinių popierų biržos prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.	Taip	Esminė informacija skelbiamas Centrinėje reglamentuojamos informacijos bazėje www.crib.lt , bendrovės interneto tinklalapyje www.alita.lt/investuotojams lietuvių ir anglų kalbomis, dienraštyje „Lietuvos rytas“ – lietuvių kalba.
10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų, o teisės aktų nustatytais atvejais neatlygintiną priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.	Taip	Esminė informacija skelbiamas bendrovės interneto tinklalapyje www.alita.lt/investuotojams lietuvių ir anglų kalbomis.
10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinių pranešimą, finansinių ataskaitų rinkinį bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierų biržoje.	Taip	Bendrovės interneto tinklalapyje 2009 m. buvo skelbiami visi esminiai įvykiai, bendrovės metinis pranešimas ir finansinių ataskaitų rinkinys.

XI principas: Bendrovės auditu įmonės parinkimas

Bendrovės auditu įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.

11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio, bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atliskti nepriklausoma audito įmonė.	Taip	Nepriklausoma audito įmonė atlieka bendrovės tarpinių finansinių ataskaitų, bendrovės metinių finansinių ataskaitų ir metinio pranešimo patikrinimą.
11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcinių susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, - bendrovės valdyba.	Taip	Audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcinių susirinkimui siūlo bendrovės valdyba.

<p>11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokesčių už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba, svarstydama, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.</p>	Neaktualu	<p>Bendrovės audito įmonė nesuteikė ne audito paslaugų bendrovei ir nėra gavusi užmokesčio už tai iš bendrovės.</p>
---	-----------	---